

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid

W 37

**Non-activiteit in de grootstedelijke gebieden
in kaart gebracht**

A. van den Berg
Th. van Eijk
P. Misdorp

Instituut voor Planning van Arbeid
in de Toekomst (IPARTO)

's-Gravenhage, augustus 1988

Exemplaren van deze uitgave zijn te bestellen bij het
Distributiecentrum Overheidspublikaties, Postbus 20014,
2500 EA 's-Gravenhage, door overmaking van f 10,-- op
giro 751 dan wel schriftelijk of telefonisch (070-789880)
onder vermelding van titel en ISBN-nummer en het aantal
gewenste exemplaren.

ISBN: 90 346 1667 3

Publikatie van de Wetenschappelijke Raad voor het
Regeringsbeleid

TEN GELEIDE

Deze studie is verricht in opdracht van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en vormt een onderdeel van de voorbereiding van het WRR rapport over 'Grootstedelijke Gebieden'.

De Raad beoogt met publikatie van deze studie de daarin aangeboden informatie voor een groter publiek toegankelijk te maken. Het spreekt vanzelf dat de WRR geen verantwoordelijkheid draagt voor de inhoud van dit werkdocument. Voor meer informatie kunt U zich wenden tot de auteurs. Zij zijn werkzaam bij het Instituut voor Planning van Arbeid in de Toekomst (IPARTO), Valeriusstraat 86, 1007 RB Amsterdam, tel. 020-6621350.

Prof. Dr. A.M.J. Kreukels
lid van de WRR en
voorzitter van de projectgroep
Grootstedelijke Gebieden

	pagina
INHOUDSOPGAVE	
WOORD VOORAF	3
INHOUDSOPGAVE	5
HOOFDSTUK 1	
INLEIDING	7
1.1	7
1.2	7
1.3	7
1.4	9
1.5	10
1.6	10
HOOFDSTUK 2	
DE ARBEIDSMARKTGEBIEDEN VAN DE GROTE STEDEN	13
2.1	13
2.2	13
2.3	14
2.4	17
2.5	20
HOOFDSTUK 3	
HET CONCEPT "ECONOMISCHE NON-ACTIVITEIT"	23
3.1	23
3.2	23
3.3	25
3.4	27
GERAADPLEEGDE LITERATUUR	29
NOTEN	31
BIJLAGEN	33

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

De positie van de vier grote steden is in toenemende mate aan verandering onderhevig. De economische recessie in de begin jaren tachtig tot een vermindering van bedrijfsinvesteringen, tot grondige heroverwegingen van het stelsel van sociale zekerheid en zelfs tot een terugtrekkende overheid, hetgeen letterlijk en figuurlijk diepe sporen achterliet in de grote steden. Nu een aantal jaren later de economie redelijk is aangetrokken, blijkt de aandacht van onderzoekers en beleidsmakers en -voerders voor de grote steden nog steeds aanwezig. De processen van stedelijke vernieuwing zijn namelijk niet zo eenduidig en wijzen ook niet allemaal in dezelfde positieve richting.

Boven gesignaleerde ontwikkelingen zijn voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) ¹ aanleiding geweest om een onderzoeksproject te starten onder de naam "Grootstedelijke gebieden".

1.2 Probleemveld en probleemstelling

Op grond van de gesignaleerde grootstedelijke ontwikkelingen en problemen heeft de WRR een vijf-tal onderzoeksthema's geselecteerd, die het meest relevant geacht worden. Aan het IPARTO is de opdracht verleend om, in het kader van de tekorten in het stedelijk leefmilieu, onderzoek te verrichten naar één van deze thema's, te weten de werkloosheid in de vier gebieden.

Deze themastudie sluit aan bij een aantal nieuwe, zij het partiële onderzoeken, initiatieven en beleidsprogramma's. In dit onderhavige onderzoek wordt getracht om voor de vier grootstedelijke gebieden en voor een reeks van jaren (tussen 1975 en 1987) een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de verschillende verschijningsvormen van werkloosheid.

Ofschoon gebruik gemaakt zal worden van uitkeringsgegevens, zal de gekozen invalshoek toch breder zijn dan die van de sociale zekerheid sec. Het theoretische concept "economische non-activiteit" stemt overeen met deze bepleite ruimere invalshoek. Omdat het in deze studie gaat om een verkenning van de reguliere arbeidsmarkt, blijven zwart en/of grijs werk buiten beschouwing. Voor zover mogelijk, zullen de gegevens over de non-activiteit worden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd, nationaliteit, opleidingsniveau en bedrijfscategorie.

Samengevat luidt de probleemstelling als volgt:

"Kan er met behulp van bestaand bronnenmateriaal een beeld worden geschetst van de omvang, de samenstelling en de ontwikkeling in de tijd van de non-activiteit in de arbeidsmarktregio's, behorend tot de vier grote steden en, indien de bronnen daartoe de mogelijkheden bieden, hoe ziet deze non-activiteit (omvang, samenstelling en ontwikkeling) er voor elk van de arbeidsmarktregio's uit".

1.3 Gebruikte definities

Alvorens stil te staan bij de ruimtelijke en sociaal-economische ontwikkelingen, die zich sinds het midden van de jaren zeventig in de arbeidsmarktregio's van de vier grote steden hebben voorgedaan, zal eerst worden ingegaan op enige definitiekwesties.

Het begrip "werk" laat zich niet gemakkelijk omschrijven. Over het algemeen wordt slechts betaald werk in de vorm van een baan beschouwd als echt werk. Het hebben van betaald werk levert in onze samenleving niet alleen inkomen op, maar ook status. Andere vormen van werk, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, vallen daarbuiten, hoe maatschappelijk nuttig deze ook kunnen zijn en aan welke maatschappelijke behoefte zij ook voldoen.

In dit rapport wordt de groep, die betaald werk heeft, dus een baan, gelijk gesteld aan de groep van werkzame personen uit de gelijknamige statistiek. Daaronder vallen alle banen van werknemers met een arbeidsduur van meer dan 0 uur. Daarbij is wel sprake van enige vertekening, omdat diverse werkzame personen meerdere banen kunnen hebben en daarom ook meerdere malen zullen worden geregistreerd. Voor de afbakening en de onderverdeling van de beroepsbevolking wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Ook het begrip "werkloosheid" als belangrijke component van economische non-activiteit behoeft nadere uitwerking. Wie kan er als werkloos worden beschouwd? Wanneer wordt iemand als werkloos beschouwd? Welke definities bestaan er omtrent werkloosheid en hoe verhouden die zich tot elkaar? Voor welke definitie wordt in dit rapport gekozen?

De eenvoudigste oplossing zou zijn te kiezen voor de definitie, die bij de arbeidsbureaus wordt gehanteerd. Werkloos zijn zij, die

- ingeschreven staan bij een arbeidsbureau
- jonger zijn dan 65 jaar
- geen betaalde arbeid verrichten
- bereid en in staat zijn tenminste 20 uur per week in loondienst te werken.

Zonder verder rekening te houden met groepen, die zijn ontheven van de inschrijvingsverplichting (bijvoorbeeld personen ouder dan 57,5 jaar), met de bestandsvervuiling bij de arbeidsbureaus en met de factoren van de verborgen werkloosheid en het onbenutte arbeidsaanbod, kan gemakkelijk deze component van de economische non-activiteit worden bepaald met behulp van de maandelijkse cijfers van het ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid (De Arbeidsmarkt in ....).

Dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. De bestandsvervuiling bij de arbeidsbureaus is aanzienlijk. Uit onderzoek naar bestandsvervuiling (Stichting Research van Beleid 1987) blijkt, dat meer dan 37% van de ingeschrevenen niet voldeed aan de formele definitie van werkloosheid, zoals die hierboven is weergegeven. Ruim 65% van deze groep ingeschreven werklozen had betaald werk, bijna 25% was om andere redenen niet beschikbaar voor een baan en de overigen (bijna 10%) waren minder dan 20 uur per week beschikbaar voor werk.

Ook de factor van de verborgen werkloosheid mag niet onderschat worden. Onder deze categorie vallen, naast AOW/AAW-ers, werklozen, die een betaalde baan van minder dan 20 uur per week ambiëren en werklozen op zoek naar een betaalde baan van 20 uur of meer per week, die zich niet bij het arbeidsbureau hebben laten inschrijven. Bij deze laatste groep gaat het met name om huisvrouwen. Zij laten zich veelal niet inschrijven bij het arbeidsbureau, omdat er toch geen recht op een uitkering bestaat. In de Rapportage Arbeidsmarkt en in de Arbeidskrachtentelling (AKT) worden deze groepen wel meegenomen. Dat zal ook in dit rapport gebeuren.

Tenslotte is ook de factor van het onbenutte arbeidsaanbod niet onbelangrijk. Tot het onbenutte arbeidsaanbod behoren twee categorieën van personen: de gedeeltelijk werklozen en de marginaal actieven. Tot de eerste categorie worden gerekend mensen, die weliswaar werkzaam zijn, maar die zoeken naar een baan met een langere arbeidsduur en mensen, die eveneens onvrijwillig in deeltijd werken, maar die niet zoeken naar meer werk. De tweede categorie

bestaat uit mensen, die wel bereid zijn betaalde arbeid te verrichten, maar die daarvoor niet voldoen aan de vastgestelde criteria van de AKT. Binnen deze categorie met een zwakke oriëntatie op de arbeidsmarkt zitten veel vrouwen. De gegevens over deze categorieën uit de AKT zullen ook in dit rapport worden gebruikt.

Een andere complicerende factor is de verhouding tussen de bestanden van arbeidsbureaus en uitkeringsinstanties. Deze sluiten niet op elkaar aan. Bij hen, die ter verkrijging van een uitkering bij een arbeidsbureau staan ingeschreven, kunnen er gemakkelijk dubbeltellingen optreden. Wanneer we het bestandsvervuilingscijfer van het genoemde onderzoek aanhouden, dan blijkt bijna 25% van de ingeschrevenen bij het arbeidsbureau werk te hebben en dus niet om reden van de uitkering staat ingeschreven. Voor 75% is er dus een overlap in beide bestanden. Het is echter onmogelijk beide bestanden op elkaar te leggen, omdat bij inschrijving bij het arbeidsbureau niet wordt gevraagd naar de (soort) uitkering, die men ontvangt. Bij de presentatie van de economische non-activiteit zullen beide bestanden naast elkaar worden opgevoerd.

Ondanks definitieproblemen kunnen de ontwikkelingen van de werkgelegenheid en de werkloosheid in de arbeidsmarktregio's van de vier grote steden wel worden geschetst. Dat gebeurt in de volgende subparagraaf.

1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen

Sinds de jaren zestig zijn er twee vormen van ruimtelijke mobiliteit opgetreden, die ook voor de vier grote steden van belang zijn, namelijk pendel en migratie. De verhouding tussen pendel en migratie is als gevolg van de betere woonmogelijkheden (buiten de grote steden) gedurende de jaren zestig en zeventig complementair geworden: de trek uit de stad gaat gepaard met pendel naar de stad. Het aantal van deze zogenaamde allochtone forensen in het totale woon-werkverkeer is in die periode fors toegenomen.

Vertaald naar de situatie van de vier grote steden betekent dit dat na een versnelling van de groei van het aantal stadsverlaters in de tweede helft van de jaren '60, midden jaren '70 weer een vertraging van die groei laat zien. De groeipatronen van wonen en werken duiden erop dat de woongelegenheden vooral wordt gezocht aan de buitenzijde van de stedenring Amsterdam, Utrecht, Rotterdam, terwijl de werkgelegenheid zich vanaf die tijd aan de binnenzijde ging vestigen. Met andere woorden de suburbanisatie van het wonen kan worden geïnterpreteerd als proces van "uitschuiving" (trek naar buiten de stad), voornamelijk ten gevolge van de verbetering van de woonsituatie aan de oostzijde van de noordelijke Randstad-vleugel (Amersfoort e.o.). De suburbanisatie van het werken is te zien als proces van "aanslibbing" (het naar elkaar toegroeien van werkgebieden, ook wel "dichtslibbing" genoemd, IPARTO) ten gevolge van de verbetering van de werksituatie (van Ginkel 1979, p. 158).

Met name met betrekking tot de woonsector heeft de overheid een belangrijke rol gespeeld in het uitschuifproces, door deze op gedeconcentreerde, doch gebundelde wijze, via een groeigemeenten- en groeikernen-beleid, te stimuleren. De ontwikkelingen en het beleid hebben echter tot dermate grote verstoringen van de woon-werkbalans geleid dat begin jaren '80 de compacte stad-idee in beleidsmatige termen werd vertaald. Dit heeft er toe geleid dat de bevolking in de grote steden zich lijkt te stabiliseren. Het werkgelegenheidsbeleid, dat indirect tot behoud van bestaande dan wel verruiming van de werkgelegenheid in de grote steden zou moeten leiden, is van nog recenter datum. De snelle afname van de werkgelegenheid in Amsterdam heeft plaats gemaakt voor een zekere stabilisatie. In Utrecht was de werkgelegenheid al vrij lang stabiel en geeft deze nu zelfs een lichte stijging te zien. Den Haag kende tot voor kort een stijging van de werkgelegenheid; momenteel

stabiliseert deze zich. Alleen in de stad Rotterdam neemt de werkgelegenheid al jaren af en verdwijnt veel of vertrekt naar elders.

1.5 Sociaal economische ontwikkelingen

Traditioneel was er in de vier grote steden (m.u.v. Den Haag) veel industriële bedrijvigheid. Het aangeboden werk was laag- of ongeschoold van karakter. Als gevolg van economische herstructureringsprocessen (vanaf begin jaren zeventig) is veel van deze traditionele werkgelegenheid uit deze steden verdwenen. Daartegenover staat een sterke groei van de zakelijke dienstverlening en aanvankelijk (tot begin jaren tachtig) ook een groei van de kwartaire sector. De opleidingseisen in deze sectoren liggen echter hoger dan in de industrie. Voor laag- en ongeschoolden zijn de mogelijkheden voor het vinden van een baan danig verminderd.

Een andere opmerkelijke ontwikkeling is de trek naar buiten de stad van met name hoger opgeleiden. Dit is deels een gevolg van bewuste politiek (het groeikernenbeleid). Lager opgeleiden blijven achter in de stad. Door deze ontwikkelingen daalt de economische draagkracht van de vier grote steden. Enerzijds vertrekken de meer kapitaalkrachtigen en anderzijds groeit het aantal mensen met relatief beperkte inkomens. Veelal concentreert zich deze ontwikkeling in de oude stadswijken. Gevolg is een toenemende verpaupering. Een laag inkomen, een slechte woonsituatie en laagbetaald of geen werk gaan steeds vaker hand in hand. Daarmee neemt ook de druk op de gemeentelijke uitgaven toe. Steeds meer mensen in de vier grote steden worden afhankelijk van een uitkering. Het cliëntenbestand van de gemeentelijke sociale diensten groeide explosief sinds het midden van de jaren zeventig.

Een ontwikkeling, die mede heeft bijgedragen aan die groei en de stijging van de gemeentelijke uitgaven, is de vergrijzing. Veel ouderen hebben lage inkomens en blijven dus wonen in de stad, waar in de oude wijken huizen met betaalbare huren beschikbaar blijven. In alle vier grootstedelijke gebieden is er tussen 1975 en 1985 sprake van een groei van de bevolking ouder dan 65 jaar. Deze groei loopt uiteen van 7% in Amsterdam tot ruim 24% in Utrecht.

Tenslotte zien we in de vier grote steden een relatieve oververtegenwoordiging van etnisch culturele groepen.

De genoemde ontwikkelingen betekenen, dat de vier grote steden te maken hebben met een relatief hoge werkloosheid sinds het midden van de jaren zeventig. Ook na het aantrekken van de economie (sinds 1984) is hierin niet veel verbetering gekomen. Het aanwezige arbeidsaanbod in de vier grote steden sluit niet aan bij de huidige vraag naar goed opgeleide en hoog gekwalificeerde mensen voor de nieuwe sectoren.

1.6 Hoofdstukindeling

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de keuze van een geschikt ruimtelijk schaalniveau en de verhouding van de uiteindelijk gekozen onderzoeksgebieden tot de bestaande arbeidsmarkt-rayons.

In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de verschillende categorieën mensen op de arbeidsmarkt, in die zin, dat geprobeerd wordt inzicht te krijgen in het aantal en de samenstelling van mensen, die (nog) niet (meer) volledig aan het arbeidsproces deelnemen (en dit wel zouden willen). Deze categorieën samen geven een indicatie voor de zogenaamde "economische non-activiteit".

De cijfermatige invulling van de arbeidsmarktcategorieën, die deels berust op feitelijke gegevens en deels op schattingen, is te vinden in een reeks van bijlagen. Daarbij dient te worden aangetekend, dat in bijlage 44

niet alleen wordt ingegaan op de geschatte omvang van de economische non-activiteit, maar ook op de positie van de verschillende arbeidsmarktgebieden in dezen, de ontwikkeling van de economische non-activiteit en de verhouding tot de economische activiteit.

2. DE ARBEIDSMARKTGEBIEDEN VAN DE GROTE STEDEN

2.1 Inleiding-

Om in staat te zijn de vragen, die in dit onderzoek centraal staan, te beantwoorden, dient een aantal aspecten te worden belicht, dat voorafgaat aan de feitelijke dataverzamelingsfase. Deze hebben betrekking op de definiëring van de kernbegrippen, gehanteerd in deze studie. In dit hoofdstuk komt de afbakening van de arbeidsmarktregio's van de vier grote steden aan de orde. In dat verband wordt refereerd aan verschillende onderzoeken en aan de geïnstitutionaliseerde indeling in gewestelijke arbeidsmarkt rayons.

Zoals in het eerste hoofdstuk van dit rapport al is uiteengezet, is bij de opzet van deze studie gekozen voor een arbeidsmarktbenadering. In deze benadering kan de nadruk op de vraagzijde (het werkgelegenheidsaspect), maar ook op de aanbodzijde van de arbeidsmarkt liggen. In het onderstaande wordt duidelijk dat in dit onderzoek vooral op de aanbodzijde wordt ingegaan en dan vooral op het potentiële arbeidsaanbod. De aandacht gaat met andere woorden dus vooral uit naar het arbeidsvoorzieningsaspect, namelijk in hoeverre het aantal geheel of gedeeltelijk werkzoekende personen beschikbaar zijn op de arbeidsmarkt.

In een dergelijke benadering moet rekening worden gehouden met een overschrijding van de gemeentegrenzen van de grote steden. Op basis van de doeleinden van dit onderzoek, zoals omschreven in hoofdstuk 1, wordt niet alleen naar de grote steden "an sich" gekeken, doch is gezocht naar een ruimtelijke gebiedsindeling die ruimer is. Deze ruimtelijke afbakening is, zoals duidelijk zal worden in de paragrafen 2.2 en 2.3 een ingewikkelde materie, waarbij enerzijds recht gedaan moet worden aan de functionele relaties tussen de omliggende gemeenten en de grote stad, maar anderzijds dient ook op korte termijn informatie verzameld te worden op een schaalniveau, welke dat van de afzonderlijke gemeenten overstijgt en waarbij aangesloten zou moeten worden bij een gangbare en voor deze studie bruikbare statistische indeling. In paragraaf 2.4 wordt ingegaan op de in dit onderzoek gehanteerde afbakening van de arbeidsmarktgebieden.

2.2 De regionale indeling in COROP-gebieden

In de vier grote steden is sprake van een hoge en typisch opgebouwde werkloosheid. Over de omvang en samenstelling van de grote groepen werkzoekenden zijn reeds vele studies verschenen (bv. Lambooy 1984, IPARTO 1986). Het merendeel van deze studies leiden tot de conclusie, dat er, als het gaat om kenmerken als opleidingsniveau, nationaliteit en ook etniciteit, sprake is van een naar landelijke maatstaven gemeten afwijkend beeld.

Deze constatering heeft gevolgen voor de resultaten van enig onderzoek naar de omvang en samenstelling van de economische non-activiteit in de grootstedelijke gebieden. Als niet ook wordt gekeken naar de gemeenten rondom de grote steden, zal uiteindelijk een vertekend en wellicht zelfs overtrokken beeld ontstaan van de werkelijke situatie in de grote steden. Daarbij moet worden aangetekend, dat er sprake moet zijn van sterke functionele relaties met de arbeidsmarkt van de centrale plaats (forensisme, pendel). Met andere woorden, er dient rekening te worden gehouden met ruimtelijke uitsortingsprocessen (bv. suburbanisatie). Vandaar dat is gezocht naar het op concrete wijze invullen van het begrip "arbeidsmarktregio grote stad".

In de statistieken wordt voor verschillende doeleinden en toepassingen een groot aantal regionale indelingen gebruikt. Door middel van tal van regionaal-statistische studies, waarvan een kleine bloemlezing aangetroffen kan worden in paragraaf 2.3, zijn verschillende onderverdelingen van het Nederlandse grondgebied gemaakt in kleinere ruimtelijke eenheden.

Een indeling, waarvan veelvuldig gebruik gemaakt wordt, is de zogenaamde COROP-indeling². Deze indeling op meso-niveau heeft als belangrijk voordeel, dat verschillende databronnen gegevens bevatten op dit geaggregeerde niveau. Zo zijn er bij het CBS op COROP-niveau statistieken bijgehouden over bijvoorbeeld bodemgebruik, volkshuisvesting, onderwijs, maar ook bevolking, werkgelegenheid, inkomens, etc. Overigens geldt voor het COROP-gebied, dat het altijd een aggregatie is van een aantal gemeenten en als zodanig mag het gezien worden als een standaard-indeling in die zin, dat COROP-begrenzingslijnen alleen veranderingen ondergaan bij gemeentegrenswijzigingen of bij vorming van nieuwe gemeenten.

De functionele samenhang tussen gemeenten op grond, waarvan de COROP-indeling tot stand is gekomen wordt gemeten met behulp van indicatoren, die de verplechting aangeven tussen stad en ommeland. Een belangrijke indicator vormt het woon-werk verkeer. In feite is sprake van een samenhang, gebaseerd op ruimtelijke interactiepatronen.

Bij de uiteindelijke indeling in 40 gebieden is rekening gehouden met de bestaande provinciegrenzen, de destijds bestaande rayons van de Gewestelijke Arbeidsbureaus en met de grenzen van de bestuurlijke agglomeraties. Deze laatste opmerking geeft meteen aan, waar de bezwaren liggen tegen het hanteren van de COROP-indeling als benadering van de arbeidsmarktgebieden. Zij is niet volledig gebaseerd op nodale indelingsprincipes (dat wil zeggen gerichtheid op kernen), doch wordt in belangrijke mate bepaald door de loop van de provinciegrenzen (Raets & van Batenburg 1983, p.125). In de tweede plaats is het - en dat geldt voor vrijwel elke indeling - een tijdsafhankelijk veronderstelde indeling. Geen rekening is gehouden met demografische, sociaal-ruimtelijke en economische ontwikkelingen, die door de jaren heen de afbakening van arbeidsmarktregio's beïnvloeden. Aanpassingen aan de laatste ontwikkelingen kunnen veelal niet worden doorgevoerd, omdat uitgegaan moet worden van een standaard, op grond waarvan de vergelijkingsmogelijkheden in de tijd zijn gewaarborgd.

Zoals al in een eerder stadium is aangestipt, kan, indien wordt uitgegaan van de COROP-indeling, direct beschikt worden over gegevens, die bij het CBS op dit schaalniveau worden bijgehouden. Omdat in deze studie op korte termijn een aantal gegevens beschikbaar dienen te komen, dient aan dit gegeven niet zonder meer voorbijgegaan te worden.

Een belangrijk nadeel van de COROP-indeling is de eis, dat rekening moet worden gehouden met de bestaande provinciegrenzen. Dit heeft in een aantal gevallen geleid tot een minder ideale benadering van de arbeidsmarktgebieden. Daarom wordt in de volgende paragraaf ingegaan op enige andere indelingen, waarbij nog meer rekening is gehouden met de nodale indelingsprincipes.

2.3 Overige relevante gebiedsindelingen

Uit gesprekken met sleutelinformanten, alsmede na raadpleging van literatuur betreffende pendel en migratie, waarbij de grote steden betrokken zijn, blijkt, dat de selectie van onderzoeksgebieden een complexe aangelegenheid is. Niet alleen verschillen de doelstellingen dikwijls, ook de geraadpleegde bronnen kunnen uiteenlopen. Verder kan, afhankelijk van de onderzoeksdoel-einden, worden gekozen voor verschillende regionalisaties, methoden en

selectiecriteria, c.q. drempels. Op een paar onderzoeken, waarbij de regionale indeling centraal staat, zal iets verder worden ingegaan. Steeds wordt daarbij teruggekoppeld naar de COROP-indeling. In meer of mindere mate blijkt er overeenkomst te bestaan tussen de gebiedsindelingen, in die zin, dat de vier grote steden en hun directe omgeving telkens terugkeren als kernen in een netwerk van binnenkomende en uitgaande stromen werkzaam.

Verster en Mulder van het Nederlands Economisch Instituut hebben in 1984 een publikatie uitgebracht, waarin de woon-werkrelaties in West-Nederland aan bod komen. Vanuit de algemene constatering van een toenemende spreiding en ruimtelijke scheiding van wonen en werken en het steeds minder op elkaar afgestemd zijn van de woning- en arbeidsmarkt - de ruimtelijke asymmetrie -, hebben zij geprobeerd een adequate beschrijving te geven van de wijze waarop zich de veranderingsprocessen met betrekking tot de ruimtelijke structuur in West-Nederland voltrekken. Via de beschikbare Arbeidskrachtentellingen van 1975, 1977 en 1979, opgezet om een beeld te krijgen van de kenmerken van de beroepsbevolking, wordt beschreven welke veranderingen in de ruimtelijke spreiding van woon- en werkactiviteiten van huishoudens met tenminste één werkende zich voordoen en hoe veranderingen in het woon-werkverkeer zijn terug te voeren op een viertal veranderingscomponenten:

- (intergemeentelijke) migratie
- (intergemeentelijke) werkverandering
- beginnen met werk
- stoppen met werk

Zoals gezegd, heeft het onderzoek betrekking op West-Nederland, dat wil zeggen, de Randstad, het middengebied en de zogenaamde uitstralingsgebieden. De Randstad is verder uitgesplitst in de vier grote steden en de rest van de Randstad (zie bijlage 1). Omdat de indeling in de vijf gebiedstypen slechts tamelijk ruwe indicaties oplevert van de aard en omvang van pendel en asymmetrie, heeft het NEI binnen het studiegebied ook gewerkt met zogenaamde woningmarktgebieden (zie bijlage 2). De vier grote steden vormen elk samen met de hen omringende gemeenten een woningmarktgebied. Bijlage 2 maakt duidelijk dat de woningmarktgebieden van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht samenvallen met de stadsgewestelijke woningmarkten. Een vergelijking met de COROP-gebieden leidt tot de conclusie, dat de woningmarktgebieden, met uitzondering van Den Haag, kleiner zijn dan de COROP-gebieden. Ondanks het feit, dat de gemeenten empirisch en statistisch gezien het uitgangspunt vormen voor zowel de woningmarktregio's als de COROP-gebieden is onduidelijk hoe de grenzen van de woningmarktgebieden zich verhouden tot de grenzen van de COROP-gebieden. Verder kan worden opgemerkt, dat bij de analyse van het forensisme overschrijding plaatsvindt van de woningmarktgebieden, maar dat dergelijke gegevens niet per gemeente bekend zijn in het onderzoek. De functionele binding van kleinere gemeenten binnen een bepaald woningmarktgebied op een ander gebied wordt niet in de beschouwing betrokken.

Dat geografische mobiliteit van het arbeidsaanbod niet alleen uit pendel of forensisme bestaat, maar ook uit migratie wordt duidelijk uit het ORSMIN-project (Economisch-Geografisch Instituut van de Erasmus Universiteit, 1980 en later), het AMIRES-project (Planologisch Studiecentrum van het TNO, 1983) en het voortgezette PROMIRES-project (Instituut voor Ruimtelijke Organisatie TNO, 1987). In beide laatstgenoemde onderzoeken gaat het om het opzetten van een eigen theoretisch ideale regionalisatie methode, die gebaseerd is op afbakening van zgn. "aggregate activity spaces" (dit zijn verzamelingen van urbane lokaties waarmee het individu direct contact heeft als resultaat van de dagelijkse activiteiten: woning, werkgelegenheid, voorzieningen en sociale relaties). In het AMIRES-project wordt gezocht naar verklarende factoren

voor richting, omvang en samenstelling van interregionale migratiestromen in Nederland. In het PROMIRES-project wordt hierop voortgebouwd en wordt gepoogd een model te ontwikkelen voor voorwaardelijke voorspelling van interregionale migratie, waarvan de uitkomsten zo goed mogelijk aansluiten bij bestaande bevolkingsprognose modellen. Echter, beide modellen kennen een aantal nadelen: het in het geheel niet aansluiten bij de indeling in provincies en het niet aansluiten bij ander onderzoek en beleidsinstanties.

Doordat de COROP-indeling compatibel is met de regionalisatiewijze van het ORSMIN-project, zal vooral enige toelichting op dit laatste onderzoeksproject worden gegeven. Doel van het project is het geven van een analytische beschrijving van de structuur van het migratieproces en de ontwikkeling ervan in de tijd, opdat inzicht verkregen wordt in de aard van dit proces en bouwstenen geleverd kunnen worden voor een bevolkingsprognose en een bevolkingsspreidingsmodel. In dit onderzoek zijn de gemeenten om een tweetal redenen niet gebruikt om als basis te dienen als ruimtelijke eenheid. Als praktisch bezwaar werd gevoeld de moeilijke hanteerbaarheid van de interactiematrix, met in de rijen en kolommen de, in 1973 aanwezige 873 gemeenten in Nederland. Een meer inhoudelijk bezwaar is gelegen in het feit dat de gemeenten in Nederland qua omvang en sociaal-economische structuur dermate van elkaar verschillen dat er geen sprake is van met elkaar vergelijkbare basisgebieden. Verschillen in ruimtelijke schaal maakt de onderlinge vergelijkbaarheid onmogelijk. In de vorm van het stadsgewest heeft men getracht een ruimtelijke eenheid te vinden, die bruikbaar is. Deze notie sluit aan bij het planologische stadsgewest, zoals dat is gehanteerd in de Verstedelijkingsnota van 1976. Daarin wordt een stadsgewest omschreven als een gespreid samenstel van één of meer grote centra met omringende kleinere kernen, die door hun vele onderlinge relaties een functioneel geheel vormen. Dergelijke stadsgewesten worden geoperationaliseerd door de woon-werk relaties tussen de gemeenten. Binnen dergelijke geconstrueerde regio's kunnen de pendelrelaties sterker of zwakker zijn. De feitelijke regionalisatie vindt plaats op grond van de onderlinge relaties tussen de stadsgewesten en de gemeenten binnen de stadsgewesten. Op grond hiervan blijkt onderscheid gemaakt te kunnen worden in:

- type A-gemeenten; de kerngemeenten per deelgebied (zowel hoofd- als bijkernen)
- type B-gemeenten; de gemeenten die in het stadsgewest relatief de sterkste relaties bezitten met de centrale kern(en)
- type C-gemeenten; de gemeenten met een zwakke onderlinge binding ³

Op basis van de cijfers uit de Volks- en woningtelling van 1971 worden, op grond van twee criteria stadsgewesten geconstrueerd. Ten eerste moet er een voldoende draagvlak aanwezig zijn (meer dan 200.000 inwoners) en ten tweede moet er sprake zijn van een behoorlijke mate van geslotenheid van gebieden (meer dan 70% van de pendel moet zich binnen het gebied afspelen). Naast beide criteria speelt ook nog het nodale karakter van de afgebakende gebieden een rol bij de aanduiding van een gebied als zelfstandige functionele regio. Wordt aan één van beide criteria niet voldaan (bv. het stadsgewest Utrecht lijkt niet te voldoen aan de 70% pendeldrempel), dan wordt bezien in hoeverre samenvoeging uitkomst biedt. Op grond van deze procedure blijkt Nederland in 16 stadsgewesten te kunnen worden opgedeeld. De vier centrale stadsgewesten zijn: Utrecht/Zeist/Amersfoort/Hilversum, Amsterdam, Den Haag/Leiden en Rotterdam/Dordrecht (zie bijlage 3).

Een vergelijking van de eerder gepresenteerde COROP-regio's met de ORSMIN-stadsgewesten levert op dat de stadsgewesten bijna altijd de COROP-regio's insluiten. Bij drie van de vier grootstedelijke gebieden levert een vergelijking complicaties op. Het grootstedelijk gebied Amsterdam vormt geen aanleiding voor interpretatie problemen.

De COROP-regio Utrecht valt samen met de provinciegrens van Utrecht, terwijl het stadsgewest Utrecht een verschuiving te zien geeft ten opzichte van de COROP-regio. De gemeenten Mijdrecht, Wilnis, Loenen, Abcoude/Nigtevecht, Loosdrecht, Vinkeveen/Waverveen worden gerekend tot het overgangsbied van de stadsgewesten Noord-Holland en Utrecht. Datzelfde geldt voor de gemeenten Renswoude, Rhenen en Veenendaal. Naast de resterende gemeenten binnen de COROP-regio bevat het stadsgewest Utrecht verder nog de gemeenten Barneveld, Scherpenzeel, Nijkerk, Hoevelaken en Putten (COROP-regio Veluwe), de gemeente Zevenhoven (COROP-regio Oostelijk Zuid-Holland).

De COROP-regio Den Haag is kleiner dan het stadsgewest Den Haag; deze laatste omvat naast het COROP-gebied ook de gemeenten Monster, Wateringen, Naaldwijk, 's-Gravenzande, Delft en De Lier (COROP-regio Delft/Westland), alsmede de gemeenten Voorschoten, Leiden, Valkenburg, Katwijk, Rijnsburg, Oegstgeest, Warmond, Leiderdorp, Zoeterwoude, Voorhout, Noordwijk, Noordwijkerhout, Lisse, Sassenheim, Alkemade, Woubruggen, Koudekerk aan de Rijn, Hazerswoude, Benthuizen, Boskoop en Alphen aan de Rijn (COROP-regio's Agglomeratie Leiden en Bollenstreek en Oostelijk Zuid-Holland).

De COROP-regio Groot-Rijnmond past grotendeels in het stadsgewest Rotterdam/Dordrecht. De gemeenten Schipluiden, Pijnacker, Berkel/Roderijs, Blijswijk/Bergschenhoek, Zevenhuizen, Capelle aan de IJssel en Krimpen aan de IJssel worden niet tot het stadsgewest Rotterdam/Dordrecht gerekend, maar tot de overgangszone met het stadsgewest Den Haag/Leiden. Genoemd gewest omvat verder nog de gemeenten Klundert, Made & Drimmelen en Zevenbergen (COROP-regio West Noord-Brabant) en de gemeenten 's-Gravendeel, Puttershoek, Zwijndrecht, Dordrecht, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Wijn-gaarde, Oud-Alblas, Nieuw-Lekkerkerk, Streefkerk, Bleskensgraaf (COROP-regio Oostelijk Zuid-Holland).

De conclusie, die uit de hiervoor behandelde studies getrokken kan worden, luidt dat aansluiting bij één van de empirische onderzoeken zal neerkomen op het verzamelen van veel extra gegevens op gemeentelijk niveau en/of op het aftrekken van gemeentelijke cijfers van op het COROP-niveau aanwezige cijfers. Voorzover de gewenste gegevens al op gemeentelijk niveau beschikbaar zouden zijn, hetgeen voor de kleinere gemeenten nog maar de vraag is, zal de langdurige en tijdrovende dataverzameling een groot probleem vormen.

2.4 De onderzoeksgebieden

In de voorgaande twee paragrafen is uiteengezet, van welke regionale indelingen, verkregen op basis van empirisch onderzoek, gebruik kan worden gemaakt. In deze paragraaf wordt de afbakening van de onderzoeksgebieden, i.c. de arbeidsmarktregio's van de vier grote steden, bepaald. Hieraan voorafgaand moet echter de kanttekening worden gemaakt, dat geen van de gepresenteerde indelingen ideaal is. Daar komt nog bij dat alle gebaseerd zijn op economische activiteit, terwijl in dit onderzoek juist de economische non-activiteit centraal staat.

Uiteindelijk hebben drie overwegingen bij de afbakening een rol gespeeld. In de eerste plaats mag niet worden voorbijgegaan aan de ontwikkelingen, die vanaf het moment dat de COROP-indeling werd vastgesteld (midden jaren zeventig), belangrijke invloed hebben gehad op de grenzen van de regionaal-economische eenheden.

In de tweede plaats lijkt het zinvol te bezien in hoeverre de eerbiediging van de provinciegrenzen heeft geleid tot minder wenselijke en/of feitelijk onjuiste gebiedsbegrenzungen.

In de laatste plaats is het vanaf de start van het onderzoek de bedoeling geweest om op zeer korte termijn en tegen relatief beperkte kosten een groot aantal gegevens met betrekking tot economische non-activiteit boven tafel te krijgen. Omdat op COROP-niveau veel relevante informatie voor handen is, lijkt het zinvol in eerste instantie van dit niveau uit te gaan. Aanpassingen kunnen worden gemaakt in het geval het een belangrijke omissie betreft.

Bedacht moet evenwel worden, dat welke extra verfijning ook wordt aangebracht aan de bestaande COROP-indeling, dit in de eerste plaats inhoudt, dat ook deze nieuwe indeling een tijdsgebonden karakter heeft. En daar in deze studie het schetsen van de ontwikkeling van de economische non-activiteit sinds 1975 als een van de belangrijkste doeleinden is geformuleerd, zal altijd - ergens in de tijd - sprake kunnen zijn van een niet juist aansluiten van de gehanteerde gebiedsbegrenzing op de arbeidsmarkt van de grote stad. Hoe verfijnd en geavanceerd ook te werk wordt gegaan, er dient om redenen van vergelijkbaarheid één gebiedsbegrenzing door de tijd heen te worden gehanteerd.

Een tweede en wellicht doorslaggevendere reden is het feit, dat indien wordt uitgegaan van een meer verfijnde theoretisch ideale regionalisatie methode (bv. AMIRES-, PROMIRES- en ORSMIN-project) of arbeidsmarktindeling, afwijkend van de COROP-indeling, dit inhoudt, dat op gemeentelijk niveau informatie moet worden verzameld. Wanneer deze weg moet worden bewandeld, kan dit de voortgang van de studie aanzienlijk vertragen. Bovendien moet rekening worden gehouden met problemen van definitieve aard (verschil in begripsomschrijving, verschillende peildata etc.).

Een derde en laatste reden, waarom geleit moet worden voor een meer pragmatische aanpak met betrekking tot de regionale gebiedsindeling, heeft te maken met de conclusies, die in paragraaf 2.3 zijn getrokken ten aanzien van de op die plaats weergegeven gebiedsindelingen. Bij de indeling in woningmarktgebieden (NEI-studie) is in het algemeen sprake van kleinere gebieden dan bij de COROP-indeling. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat bij de COROP-indeling het suburbanisatie-aspect in ruimere zin is meegenomen. De indeling in stadsgewesten (ORSMIN-studie) leidt in het algemeen tot grotere gebieden dan bij de COROP-indeling, omdat in de stadsgewesten meer A-kernen worden meegenomen. Hoewel bij beide indelingen in alle gevallen sprake is van een nodale kern (centrale plaats) met eromheen liggende gemeenten, leveren zij toch onvoldoende aanknopingspunten om van een andere dan de COROP-indeling uit te gaan.

Om bovengenoemde redenen is gekozen voor een indeling, die aansluit bij de COROP-indeling. Dit houdt in, dat voor de vier grote steden in eerste instantie wordt uitgegaan van de betreffende COROP-gebieden: Groot-Amsterdam, Agglomeratie Den Haag, Groot-Rijnmond en Utrecht.

Gezien de grote economische betrokkenheid op deze steden ligt een aanvulling met een aantal aangrenzende COROP-gebieden en gemeenten voor de hand. Voor Amsterdam betekent dat bijvoorbeeld, dat naast het COROP-gebied Groot-Amsterdam ook de COROP-gebieden Agglomeratie Haarlem en Zaanstreek meegenomen dienen te worden. Verder moet rekening worden gehouden met het jarenlang gevoerde groeikernenbeleid, wat enerzijds heeft geresulteerd in aanzienlijke migratiestromen naar Hoorn, Lelystad en Almere en anderzijds in een forse pendel op Amsterdam. Uit diverse publicaties (o.a. Cortie, 1987) mag worden afgeleid, dat de betrokkenheid van deze groeikernen op Amsterdam dusdanig groot is, dat zij tot het arbeidsmarktgebied van Amsterdam mogen worden gerekend.

Naast deze drie gemeenten, die sterk op Amsterdam zijn georiënteerd, zijn er nog een viertal Zuid-Hollandse gemeenten, die buiten de twee geselecteerde COROP-gebieden vallen, maar in sterke mate betrokken zijn op één (of meer) grote steden. De onderstaande cijfers zijn afkomstig van de Dienst

De geselecteerde arbeidsmarktgebieden, gebaseerd op de COROP-indeling + een 7-tal gemeenten (Hoorn, Almere, Lelystad, Woerden, Gouda, Leiden, Dordrecht)

fig. 2.1

welzijn, economie en bestuur van de provincie Zuid-Holland, die tussen 1976 en 1982 een woonforensen-enquête heeft gehouden. In dit onderzoek per streek (deel)plan zijn de volkstellingsgegevens van 1971 vergeleken met de enquêtegegevens. De uitkomsten van het onderzoek tonen aan, dat Dordrecht sterk op Rotterdam was en is georiënteerd (meer dan 30% van de beroepsbevolking woonde in 1971 en 1980 in Dordrecht en werkte in Rotterdam). Leiden is sterk georiënteerd gebleven op Den Haag (30%). Woerden is zeer sterk gericht op de provincie Utrecht (45%). Gouda, tot slot, zou op grond van de Volkstellingsgegevens van 1971 nog tot het COROP-gebied Groot-Rijnmond gerekend moeten worden (25%), maar blijkt in 1981 sterker op de Haagse agglomeratie te zijn betrokken (resp. 27% en 30%). Een plausibele verklaring hiervoor is de tot de Haagse agglomeratie behorende groeikern Zoetermeer, die ongetwijfeld als "intervening opportunity" tussen Gouda en Den Haag op korte afstand veel werkgelegenheid biedt aan bewoners uit Gouda. De afstand tot Rotterdam is bijna 2x zo groot (22 km om 12 km).

Verder is besloten om een tweetal COROP-gebieden, te weten Het Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland als afzonderlijke COROP-gebieden in de beschouwing te betrekken. Het gaat om gebieden, die een sterke oriëntatie in twee richtingen hebben. Eerstgenoemd gebied is gericht op Groot-Amsterdam en Utrecht; het tweede gebied is gericht op de agglomeratie Den Haag en op Groot-Rijnmond. In figuur 2.1 zijn alle onderzoeksgebieden aangegeven.

2.5 De verhouding van de onderzoeksgebieden tot de GAB-rayons

In deze paragraaf wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de empirisch onderbouwde en uit pragmatische overwegingen bruikbaar geachte selectie van 8 COROP-gebieden en 7 gemeenten, die op deze gebieden zijn betrokken, overeenkomt met de aldaar gelokaliseerde GAB-rayons. De vraag is daarom van belang, omdat een deel van de te verzamelen data, welke betrekking heeft op de geregistreeerde werkloosheid en daarom meegenomen moet worden in een beschouwing over en implementatie van het begrip "economische non-activiteit", per GAB-rayon wordt bijgehouden.

Dat de GAB-rayons zelf niet zijn gekozen als ruimtelijke onderzoeksgebieden heeft twee redenen. Ten eerste zijn een aantal statistieken, die in dit onderzoek betrokken worden niet beschikbaar op of versleutelbaar naar GAB-niveau, maar wel op COROP-niveau. Ten tweede bedraagt het huidige aantal GAB-rayons in Nederland 65 en dit betekent dat bij de bestudering van de vier grootstedelijke gebieden 16 gewestelijke arbeidsbureaus betrokken moeten worden. Nog afgezien van het praktische punt dat de dataverzameling moeilijk en langdurig wordt wanneer het veel gebieden betreft, is er ook nog een inhoudelijk argument aan te voeren voor een kleiner aantal grotere arbeidsmarktgebieden.

In dit argument, dat ook gehanteerd wordt door de projectgroep Arbeidsvoorzieningswet (1987), staat de coherentie van de arbeidsmarkt centraal. In het kader van de discussie over het aantal en de werkgebieden van de in te stellen Regionale Besturen Arbeidsvoorziening (RBA's) is de genoemde projectgroep van mening dat een groot deel van de pendel GAB-rayon overschrijdend is en dat dit een argument is om gemeenten onder hetzelfde RBA te brengen. Aangezien de intensiteit van het arbeidsmarktverkeer tussen (aangrenzende) gebieden ook in dit onderzoek van groot belang is en met name in de Randstad GAB-rayon overschrijdend gedrag frequent voorkomt, kan worden gepleit voor grotere onderzoeksgebieden. De genoemde projectgroep is daarnaast nog van mening dat het huidige aantal GAB's te groot is om als grondslag te dienen voor de nieuwe bestuursstructuur. Immers, een groot aantal regionale besturen maakt het onmogelijk om zonder coördinerende en toezicht houdende instituties op een tussenniveau een werkbare relatie met het Centrale Bestuur tot stand te brengen.

Ter introductie op de beantwoording van de oorspronkelijke vraag naar de verhouding tussen de onderzoeksgebieden en de huidige GAB-rayons kan worden gewezen op tabel 2.1. Hierin is aangegeven welke de zelfstandige onderzoeksgebieden zijn, welke gebieden als toegevoegde onderzoeksgebieden in het onderzoek moeten worden meegenomen en met welke GAB-rayons de onderzoeksgebieden corresponderen.

Tabel 2.1 Zelfstandige en toegevoegde onderzoeksgebieden en de GAB-rayons

Zelfstandig onderzoeksgebied	Toegevoegd onderzoeksgebied	GAB-rayon
COROP-Utrecht	gemeente Woerden	Utrecht Amersfoort Gouda
COROP-Het Gooi/ Vechtstreek		Het Gooi
COROP-Groot-Amsterdam	COROP-Agglomeratie Haarlem COROP-Zaanstreek gemeente Hoorn gemeente Lelystad gemeente Almere	Amsterdam Haarlem Zaanstreek Hoorn Lelystad Lelystad
COROP-Agglomeratie Den Haag	gemeente Leiden gemeente Gouda	Den Haag Leiden Gouda
COROP-Delft/ Westland		Delft
COROP-Groot-Rijnmond	gemeente Dordrecht	Rotterdam Spijkenisse Nwe. Waterweg N. Dordrecht

Een aantal kanttekeningen zijn hierbij op z'n plaats. Bij het COROP-gebied Utrecht moet ook worden gerekend de gemeente Woerden, die weliswaar sterk op het Utrechtse betrokken is, maar ressorteert onder het GAB Gouda, dat tot het COROP-gebied Oostelijk Zuid-Holland wordt gerekend; dit laatste COROP-gebied valt buiten de analyse.

Gezien de sterke economische betrokkenheid van veel gemeenten, behorend tot de COROP-gebieden Agglomeratie Haarlem en Zaanstreek, op Amsterdam, worden de drie COROP-gebieden geaggregeerd. Ofschoon de gemeente Oostzaan gerekend wordt tot de COROP-Groot-Amsterdam, maar ressorteert onder het GAB-rayon Zaanstreek en deze laatste gelegen is binnen de COROP-Zaanstreek levert dit geen problemen op, omdat de drie COROP-gebieden geaggregeerd worden. Het GAB-Hoorn is alleen relevant voor zover het de gemeente Hoorn

betreft. Het GAB-Lelystad is van belang voor de gemeenten Lelystad en de gemeente Almere.

Aan het COROP-gebied Agglomeratie Den Haag moeten ook de gemeenten Gouda en Leiden worden toegevoegd; beide zijn de zetel van een arbeidsbureau, maar behoren zelf tot een buiten de analyse gehouden COROP-gebied.

Het COROP-gebied Delft/Westland is iets kleiner dan het GAB-rayon Delft; een drietal gemeenten, Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek en Bleiswijk, worden gerekend tot het COROP-gebied Groot-Rijnmond.

Tot de COROP-Groot-Rijnmond worden de drie gemeenten gerekend, die in feite ressorteren onder het GAB-Delft. Ofschoon ressorterend onder het GAB-Gouda worden de gemeenten Zevenhuizen, Nieuwerkerk a/d IJssel, Ouderkerk a/d IJssel, Krimpen a/d Lek en Lekkerkerk gerekend tot de COROP-Groot-Rijnmond. Aan dit COROP-gebied moet ook nog de gemeente Dordrecht worden toegevoegd. In deze gemeente zetelt een gewestelijk arbeidsbureau; de andere gemeenten, die onder dit GAB ressorteren, behoren tot een COROP-gebied, dat buiten de analyse valt.

3. HET CONCEPT "ECONOMISCHE NON-ACTIVITEIT"

3.1 Inleiding-

In het kader van de zogenaamde tekorten in het (groot)stedelijke leefmilieu, is met name de ontwikkeling van de werkloosheid een bron van zorg. Een sluitende definitie van werkloosheid is moeilijk te geven, omdat deze door de tijd heen varieert. In samenhang daarmee staat ook de betrouwbaarheid van de werkloosheidscijfers ter discussie; kwesties, waar overigens nog op zal worden teruggekomen. Wel is duidelijk, dat de hoge werkloosheid in de grote steden vooral veroorzaakt wordt door het groeiend arbeidsaanbod en een daar niet op aansluitende vraag. Dit laatste is het gevolg van het afnemend belang van de arbeidsintensieve sectoren in de stedelijke economieën en van de groei van kennisintensieve sectoren, waarbij de factor arbeid van minder betekenis is geworden (zie bijvoorbeeld Enquête Regionale Bedrijfsontwikkeling 1987 voor de Amsterdamse/Zaanse regio). Door deze omslag verandert de vraag en spitst deze zich vooral toe op hooggekwalificeerd personeel, waardoor veel laagopgeleiden en/of onvoldoende gekwalificeerde arbeidskrachten buiten het arbeidsproces komen te staan c.q. blijven.

Naast deze meer specifieke verklaringen voor de toenemende werkloosheid in de grote steden kan ook nog worden gewezen op enige algemene, meer macro-economische ontwikkelingen, die hun uitwerking op de stedelijke werkgelegenheid niet missen. Allereerst is er sprake van afnemende opvang van arbeidsaanbod door de collectieve sector. Tevens neemt het absorberend vermogen van VUT-regelingen en van de WAO de laatste jaren sterk af.

Bovengenoemde factoren versterken elkaar en kunnen op grootstedelijk niveau worden geanalyseerd met behulp van het te operationaliseren concept "economische non-activiteit".

3.2 Economische non-activiteit

Met het begrip "economische non-activiteit" wordt in een tweetal publicaties van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP 1986a, 1986b) gerefereerd aan groepen mensen, die buiten het reguliere arbeidsproces staan. In globale termen gaat het om mensen, die (nog) niet (volledig) dan wel niet meer actief zijn op de reguliere arbeidsmarkt. De totale groep valt dus uiteen in twee deelgroepen, waarbij het al dan niet (weer) actief willen worden op de arbeidsmarkt het onderscheidend criterium is.

De laatstgenoemde groep, i.e. de groep, die niet meer zal gaan werken, doch nog geen 65 jaar oud is, bestaat uit personen, die volledig arbeidsongeschikt zijn verklaard (80-100 % afgekeurd). Voorts gaat het om ouderen, die gebruik maken van de mogelijkheid tot vervroegde uittreding (VUT, ook wel overbruggingsregeling (OBU) genoemd).

De eerstgenoemde groep is veel omvangrijker en vormt in feite de groep, welke in dit onderzoek centraal staat. Het gaat daarbij volgens het SCP in de eerste plaats om de dagonderwijsvolgenden, dat wil zeggen, diegenen, die voltijds onderwijs volgen. Verder kunnen tot deze groep worden gerekend de werklozen, de huisvrouwen en diegenen, die een part-time baan hebben van minder dan 20 uur per week (1986). In één van de SCP-publicaties wordt ook het ziekteverzuim nog genoemd als deel van de economische non-activiteit. Hoewel dit strikt genomen juist is en het om een in omvang niet te verwaarlozen groep gaat, is het uitermate moeilijk, wellicht onmogelijk, om van deze groep op gewenst arbeidsmarktniveau getalsmatig een schatting te verkrijgen. Omdat tevens onbekend is in welke mate ziekteverzuim leidt tot vervanging, is - overigens net als in de betreffende SCP-publicatie - in

deze studie afgezien van het mede in de beschouwing betrekken van dit deel van de economische non-activiteit ⁴.

Hoe verhoudt zich nu het betrekkelijk nieuwe, complexe en samengestelde begrip "economische non-activiteit" tot de meer ingeburgerde, veelal in de officiële statistieken gehanteerde begrippen als "potentiële beroepsbevolking", "totale beroepsbevolking" en "(overige) afhankelijke beroepsbevolking"? Een juiste definiëring van deze begrippen is noodzakelijk, omdat in de fase, waarin de data worden verzameld, moet worden gewerkt met duidelijk omliggende begrippen, gebaseerd op concrete kenmerken.

De in deze studie gehanteerde "top-down benadering" vereist een helder conceptueel model op basis, waarvan elke nieuwe stap ter bepaling van een volgende restgroep nauwkeurig is omschreven. Daardoor wordt het gevaar van dubbeltellingen geminimaliseerd en is automatisch bepaald welke categorieën niet meer in de restgroep vertegenwoordigd zijn.

In de arbeidskrachtentelling van 1985 rekent het C.B.S. de volgende groepen tot de beroepsbevolking, waarbij aangenomen mag worden, dat het gaat om de totale beroepsbevolking.

- personen, die arbeid verrichten op basis van loon of salaris (werknemers); hiertoe behoren onder meer ook personen op aanvullende werken, stagiaires dan wel in opleiding zijnde personen die tevens loon of salaris ontvangen en militairen voor de eerste oefening;
- personen, die geen loon of salaris ontvangen, doch:
  - voor eigen rekening en/of risico een beroep of bedrijf uitoefenen;
  - meewerken bij het voor eigen rekening en/of risico uitoefenen van een beroep of bedrijf van één of meerdere leden van het gezin waartoe zij behoren;
- personen zonder werkkring die:
  - een werkloosheidsuitkering ontvangen en/of actief werk zoeken via gewestelijke arbeidsbureaus of uitzendbureaus, door te solliciteren op advertenties, door eigen navraag bij bedrijven e.d. en tevens beschikbaar zijn om arbeid te aanvaarden;
  - wel een werkkring hebben aanvaard, doch met de werkzaamheden nog niet zijn begonnen.

Bovenstaande definitie, die overigens elders terug komt als "definitie 1981" (Statistisch Zakboek 1987, p.157) is een belangrijk gegeven, omdat vanaf 1983 de cijfers over de geregistreerde werklozen bepaald worden in overeenstemming met deze definitie. Het betreft hier de geregistreerde werklozen in strikte zin. Hieronder worden verstaan die personen zonder werkkring, die een werkkring zoeken van tenminste 20 uur per week en daartoe zijn ingeschreven bij een arbeidsbureau.

De totale beroepsbevolking wordt door het CBS onderscheiden in:

- afhankelijke beroepsbevolking in strikte zin. Het gaat hierbij om in loondienst werkzame personen met een werkweek van 20 uur of meer (full-timers), alsmede werkloze personen, die een baan zoeken van 20 uur of meer.
- zelfstandigen en medewerkende gezinsleden (voorzover in loondienst)
- overige afhankelijke beroepsbevolking. Bij deze groep gaat het om in loondienst werkzame personen met een werkweek van minder dan 20 uur (part-timers), alsmede werkloze personen, die een baan zoeken van minder dan 20 uur per week.

Duidelijk is, dat met de hier weergegeven definitie een belangrijke groep, nl. die van de huisvrouwen, niet beschouwd wordt als potentieel werkzamen. Het is daarom, dat hier het begrip potentiële beroepsbevolking

wordt geïntroduceerd. Met dit begrip wordt bedoeld op de totale bevolking tussen de 15 en 65 jaar minus de dagonderwijsvolgenden en diegenen, die niet meer zullen gaan werken, doch nog geen 65 jaar oud zijn (vgl. ETD-Noord Holland 1986; Ministerie SZW 1987). Tot deze categorie van uitkeringsontvangenden wordt door het IPARTO ook de categorie VUT-ers gerekend.

3.3 Conceptueel model

In het onderstaande conceptueel model, dat althans in theoretisch opzicht aansluit bij de omschrijving van het begrip economische non-activiteit van het SCP en dat grotendeels is ontleend aan de cijfernota van genoemde ETD, komen een aantal van de veel gebruikte begrippen in de statistieken terug.

In de top-down benadering wordt via de methode van eliminatie geprobeerd, vanuit de bevolking tussen 15-65 jaar, zinvolle uitspraken te doen over de economische non-activiteit.

Dit begrip valt inhoudelijk gezien uiteen in een aantal deel-categorieën, die al dan niet in bruikbare statistieken zijn opgenomen en soms alleen afgeleid kunnen worden uit cijfers betreffende de officieel geregistreerde beroepsbevolking. De bevolkingscategorie tussen 15-65 jaar wordt in het conceptuele model opgevat als referentiegroep, omdat andere onderdelen van het model op grond van een aantal kenmerken met deze groep worden vergeleken. In het model hebben de dubbel omliggende kaders betrekking op categorieën, waarin de economische non-activiteit is vertegenwoordigd.

Het opsporen van de potentiële beroepsbevolking is in feite nog een tamelijk eenvoudig werk, omdat alleen cijfers van dagonderwijsvolgenden, VUT-ers en AAW/WAO-ers benodigd zijn. Daarna komt de zaak moeilijker te liggen. Dat geldt in het bijzonder voor de resterende categorieën van economische non-activiteit: de huisvrouwen, werklozen en personen met een part-time baan van minder dan 20 uur per week. Al deze categorieën kunnen dan weliswaar tot de potentiële beroepsbevolking worden gerekend, ze blijken tevens op verschillende plaatsen in het model gelokaliseerd te kunnen worden. Hierdoor kunnen dubbeltellingen optreden. De categorie van part-time werkzamen bijvoorbeeld kan tegelijkertijd als part-time werkloos staan ingeschreven bij het arbeidsbureau. In 1985 ligt de verhouding tussen part-time werkzoekenden enerzijds en part-time werkzamen anderzijds in de zes arbeidsmarktgebieden op gemiddeld ruim 12%. Dit percentage representeert de maximale overlap. De daadwerkelijke overlap is onbekend. Ook dient gewezen te worden op een mogelijke foutenbron, als naar de categorie huisvrouwen wordt gekeken. Een huisvrouw die zich heeft laten inschrijven als part-time of full-time werkzoekend zit niet meer in de categorie huisvrouwen, doch in de betreffende categorie van de totale beroepsbevolking. Landelijk gezien gaat het om 80.000 vrouwen, die werk zoeken en die tevens staan ingeschreven bij het arbeidsbureau (Rapportage Arbeidsmarkt 1987, Ministerie van Sociale aken en Werkgelegenheid, p.44).

Onder de potentiële beroepsbevolking ressorteren de totale beroepsbevolking en categorie 'overigen'. Tot deze laatste categorie van economisch non-actieven kunnen uiteenlopende sociale categorieën als renteniers, vluchtelingen, zigeuners en zwerwers worden gerekend. Voor het doel van dit onderzoek zijn deze echter van beperkt belang, omdat het aantal betrokkenen relatief gering is en zeker wanneer wordt bedacht dat alleen de leeftijds-groepen van 15-64 jaar in dezen relevant zijn. De grootste categorie betreft dan nog wel de vluchtelingen (die asiel krijgen); volgens officiële bronnen schommelt dit aantal de laatste twee jaar rond de 40.000 mensen. In 1984 bedroeg het aantal nog 20.000 mensen; dit komt dus neer op een verdubbeling (De Volkskrant, 24 december 1987). Het aantal woonwagenbewoners in Nederland wordt geschat op 24.000 mensen; het aantal zigeuners met de Nederlandse nationaliteit op 200.

Samenstelling van de bevolking 15-64

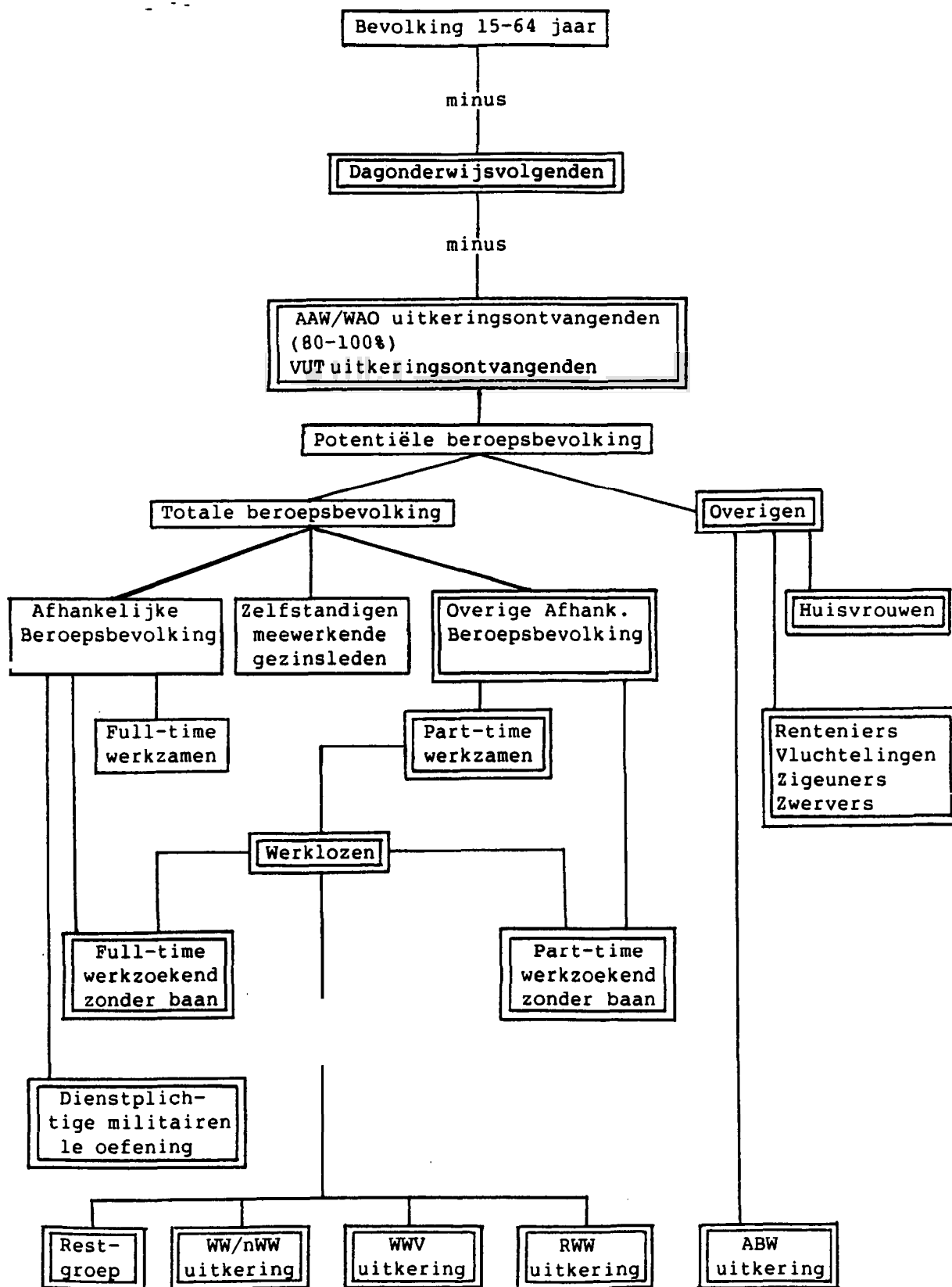

Fig. 3.1 Model Economische (non)activiteit

Tot de categorie 'overigen' worden ook huisvrouwen gerekend, die geen werk zoeken, al dan niet bereid zijn een baan te aanvaarden wanneer deze wordt aangeboden of daadwerkelijk een baan zoeken, even wel, zonder dat men als werkzoekend geregistreerd staat bij een arbeidsbureau. Deze categorie wordt dus niet tot de totale beroepsbevolking gerekend. De huisvrouwen, echter, die wel naar werk zoeken, behoren tot de afhankelijke beroepsbevolking in strikte zin, danwel tot de overige afhankelijke beroepsbevolking. Deze groep staat bij het arbeidsbureau als werkzoekend ingeschreven.

Gegeven de definities van de begrippen kan de groep werklozen zijn opgenomen in de afhankelijke beroepsbevolking in strikte zin òf in de overige afhankelijke beroepsbevolking. Daarmee behoort deze groep tot de totale beroepsbevolking èn tot de potentiële beroepsbevolking. Als werkloze kan men bij het arbeidsbureau als (full-time of part-time) werkzoekend geregistreerd staan. Het totaal aantal werklozen is echter niet gelijk aan de optelsom van full-time en part-time werkzoekenden; de toevoeging 'zonder baan' is essentieel, omdat men ook werkzoekend kan zijn wanneer men al een baan heeft.

Indicaties over de omvang van en verdeling over de economische non-activiteit kunnen ook worden verkregen door niet alleen te kijken naar de uitkeringsontvangenden en werkzoekenden, maar ook de categorieën van uitkeringsgerechtigden in de beschouwing te betrekken. De RWW, WW/nWW en WWV uitkeringen vloeien voort uit een, in het verleden al dan niet volledig uitgediend dienstverband; men kan dan ook beschikken over een volledige of een aanvullende uitkering. Tot de restcategorie worden o.a. gerekend de mensen, die voor minder dan 80% zijn afgekeurd en als werkzoekend bij het arbeidsbureau staan ingeschreven. De ABW staat in feite los van het verricht hebben van betaald werk en wordt daarom gevat onder de categorie 'overigen'.

3.4 Constraints bij de dataverzameling

Als samenvatting en afsluiting van dit begripsmatige en theoretische hoofdstuk en als opstap naar het meer feitelijk empirische onderzoeksdeelte wordt nog kort ingegaan op de specifiek voor dit onderzoek geldende problemen bij de dataverzameling.

Via de methode van eliminatie wordt, vanuit de bevolking tussen 15-65 jaar, geprobeerd zinvolle uitspraken te doen over de "economische non-activiteit" in een zestal arbeidsmarktgebieden, gedurende de periode 1975-1987. Als basis voor een dergelijke methode heeft het door de ETD-Noord Holland gehanteerde en door het IPARTO aangepaste conceptueel model gediend. De daarin onderscheiden categorieën sluiten voor een niet onbelangrijk deel aan bij de indelingen, die het CBS hanteert. Dit houdt in dat inzicht verkregen moet worden in de verschillende onderdelen van het model en vooral in de betekenis, in de zin van omvang, van deze afzonderlijke onderdelen. Verder wordt gekeken naar een aantal andere kenmerken zoals geslacht, nationaliteit, bedrijfscategorie en opleidingsniveau. Vaak echter, blijken deze kenmerken bij de informatiebronnen niet aanwezig te zijn, ofwel omdat ze irrelevant worden geacht ofwel omdat de wijze van registratie te veel praktische problemen met zich meebrengt. In dat geval kunnen de gegevens niet beschikbaar worden gesteld.

Daar komt nog bij dat de economische non-activiteit ook getalsmatig slechts voor een deel zichtbaar wordt in de officiële statistieken. Voor zover deze statistieken al zijn toegesneden op de onderzoeksvragen, ontbreken, zoals gezegd, soms toch nog een aantal nadere kwalificaties of persoonskenmerken, of zijn deze niet op gewenst COROP- of gemeentelijk niveau voor de gewenste jaren aanwezig. Dit betekent concreet dat er gaten vallen in de ideale driedimensionale matrix van categorieën van economische non-activiteit (variabelen tijd, ruimte en de categorieën naar kenmerken).

Soms ook zijn de statistieken niet toegesneden op beantwoording van de specifieke vraagstellingen en zal langs andere weg gezocht moeten worden naar invulling van het conceptueel model. Dat kan plaatsvinden door schattingen uit te voeren (bv. VUT, dagonderwijsvolgenden, ABW/RWW-uitkeringen) en indicatieve uitspraken te doen (WW/nWW uitkering).

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Amsterdam in cijfers. Jaarboeken 1975-1986.
- Becker, J.W. (1986). Enige aspecten van arbeid in de toekomst. Sociaal en Cultureel Planbureau, Sociale en Culturele Studies 7. Den Haag.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. Arbeidskrachtentelling 1975-1985. Den Haag.
- Centraal Bureau voor de Statistiek. Statistisch Zakboek 1975-1987. Den Haag.
- Cortie, C. (1987). Alkmaar, van streekcentrum naar groeikern. Amsterdam. (diss.).
- Economisch Technologische Dienst - Noord-Holland (1986). Cijfernota 1986. Haarlem.
- Gemeenschappelijke Medische Dienst (1987). Gemeentelijke en provinciale verschillen in arbeidsongeschiktheidscijfers. Amsterdam.
- Gemeenschappelijke Medische Dienst. Regionale gegevens 1977-1985. Amsterdam.
- Ginkel, J. van (1979). Suburbanisatie en recente woonmilieus. Utrecht. (diss.).
- Knaap, G.A. van der, W.F. Slegers (1980). De structuur van migratiestromen in Nederland, een indeling in stadsgewesten en stedelijke systemen. Economisch Geografisch Instituut, Erasmus Universiteit. Rotterdam.
- Knaap, G.A. van der, W.F. Slegers (1982). De structuur van migratiestromen in Nederland, de stadsgewestelijke migratie in de periode 1967-1978. Deelrapport 2. Economisch Geografisch Instituut, Erasmus Universiteit. Rotterdam.
- Lenters, H. (1986). Zonder Werk, een onderzoek naar de werkloosheid in Amsterdam. Instituut voor Planning van Arbeid in de Toekomst. Amsterdam.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken. Financiële overzichten 1975-1986. Den Haag.
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1987). Rapportage Arbeidsmarkt. Den Haag.
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1984). Werkloosheid in de grote steden. Den Haag.
- Projectgroep Arbeidsvoorzieningswet (1987). Aantal en werkgebieden van de Regionale Besturen voor de Arbeidsvoorziening. Den Haag.
- Raets, H.J.T.M., D.J.C. van Batenburg (1983). Regionale indelingen. In: CBS-select 2, statistische opstellen. Centraal Bureau voor de Statistiek. Den Haag, pp. 117-132.
- Sociaal en Cultureel Planbureau. Sociaal en Cultureel Rapport 1986.
- Veld, D. op 't (1983). Interregionale migratie in Nederland. De regio-indeling. Deelrapport 2. Planologisch Studiecentrum. Delft.
- Veld, D. op 't, E. Bijlsma & J. Starmans (1987). De prognose van migratie op regionale schaal. Instituut voor Ruimtelijke Organisatie TNO. Delft.
- Verster, A.C.P., J.T. Mulder (1984). Woon-werkrelaties in West-Nederland 1975-1979. Nederlands Economisch Instituut. Rotterdam.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (1987). Activerend arbeidsmarktbeleid. Den Haag.

NOTEN

1. Voor een lijst met gebruikte afkortingen wordt verwezen naar bijlage 45.
2. COROP, Coördinatie Commissie Regionaal Onderzoek Programma, waarin o.a. vertegenwoordigers van het Ministerie van Economische Zaken, het Centraal Planbureau, de Rijksplanologische Dienst en het CBS. Voorts is rekening gehouden met adviezen van de PPD's en de ETI's.
3. Uit appendix A in deelrapport 4 van het ORSMIN-project wordt duidelijk hoeveel A,B en C gemeenten tot de vier stadsgewestelijke gebieden moeten worden gerekend.

Stadsgewest	A-gemeenten	aantal B-gemeenten	aantal C-gemeenten
Utrecht	Utrecht	9	17
	Amersfoort	9	
	Zeist	8	
	Hilversum	11	
Amsterdam	Amsterdam	12	10
	Zaanstad	9	
	Haarlem	11	
	Haarlemmermeer	5	
Den Haag	Den Haag	8	14
	Leiden	15	
Rotterdam	Rotterdam	16	50
	Dordrecht	14	

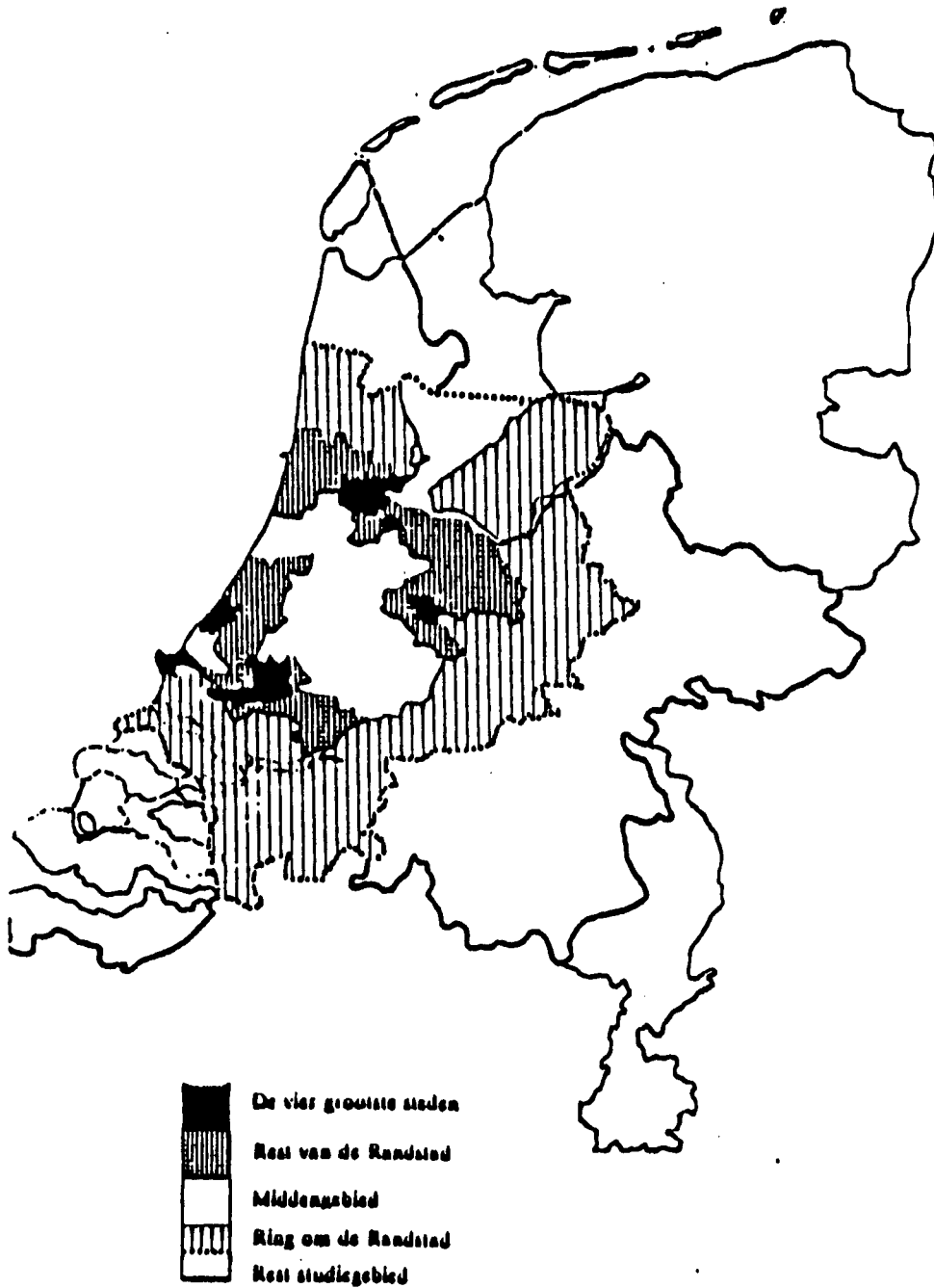
4. Om een indruk te krijgen van de omvang van het ziekteverzuim enige cijfers: in 1985 bedroeg het totaal aantal werkzame personen, ongeacht de arbeidsduur, 5.144.000 (ART 1985, p.20) terwijl het ziekteverzuim gemiddeld 6.9 % bedroeg (Statistisch Zakboek 1987, p.89).

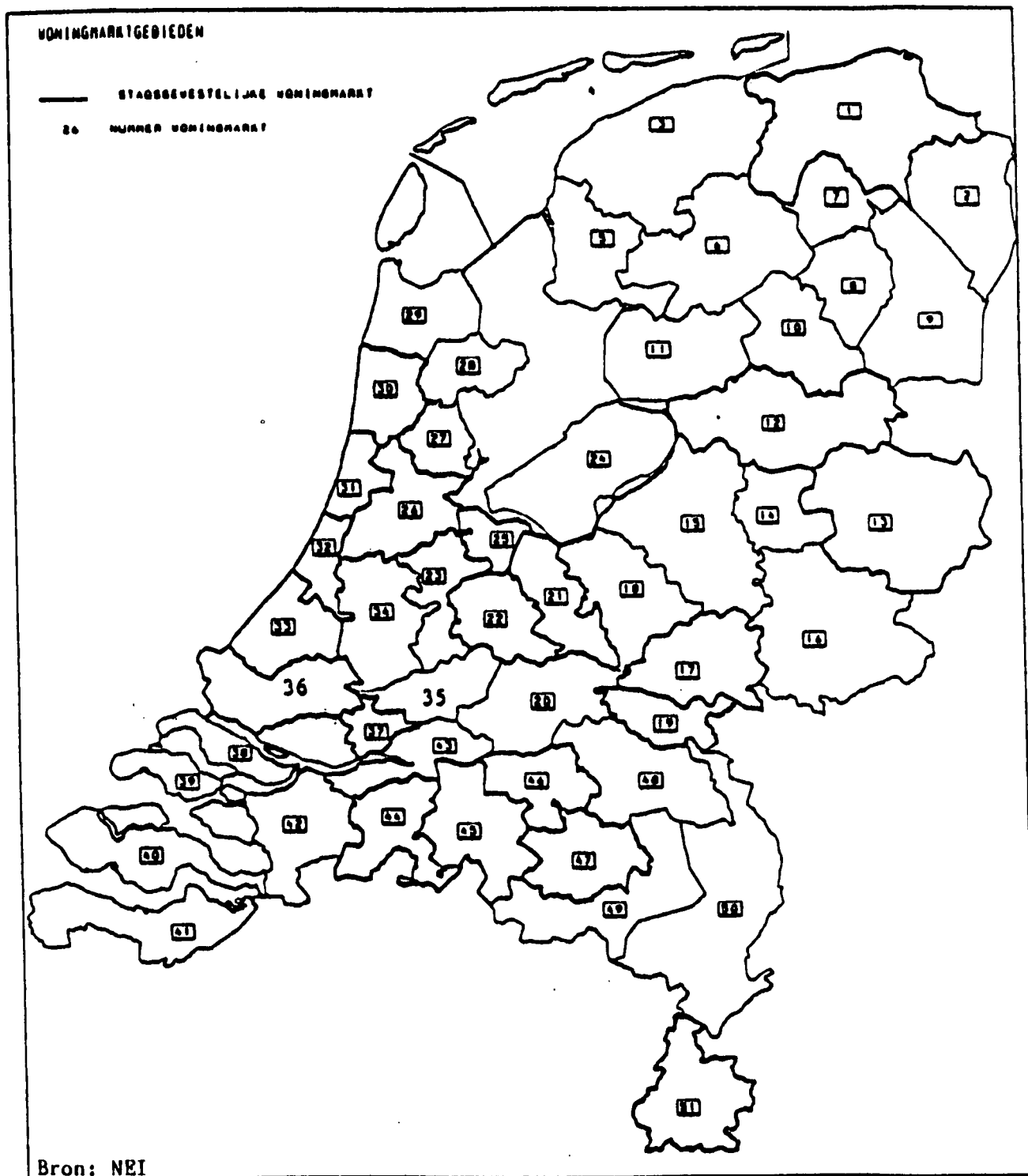
BIJLAGEN

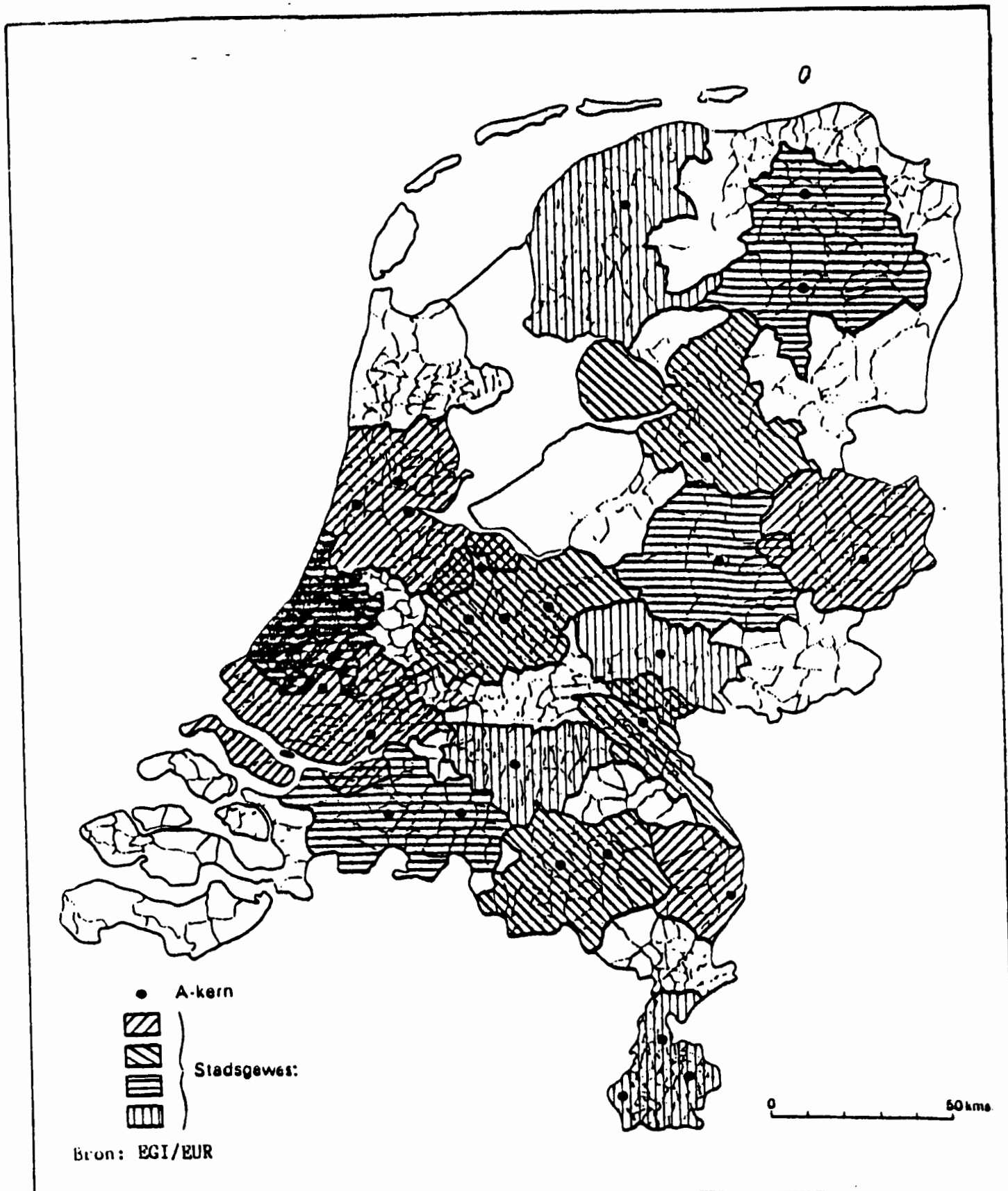
BIJLAGE 1 Indeling van het studiegebied
in vijf gebiedstypen

BIJLAGE 2 Indeling van Nederland in woningmarktgebieden

BIJLAGE 3 Indeling van Nederland in zestien centrale stadsgewesten

BIJLAGE 4 BEVOLKINGSGEGEVENS

Van de bevolking van 15-64 jaar van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1975-1987 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht
- verdeling naar leeftijd

De cijfers zijn afkomstig van het CBS (afd. bevolkingsstatistiek).

Totaal bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Amsterdam

Jaar	totaal	mannen	vrouwen	mannen		mannen		mannen		mannen		mannen	
				15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr
1975	964456	479687	484769	57000	63462	70577	51494	43204	40681	40463	42745	36354	33707
1976	972299	485361	486938	57616	64204	73776	51942	44628	40347	40401	41489	37522	33426
1977	974861	487869	486992	57873	64353	70774	58002	45168	39917	39944	40503	37777	33508
1978	974566	488296	486270	57898	64173	67942	62378	45687	39864	39492	39770	38024	33068
1979	981455	492431	489024	58574	64460	67008	65126	47146	40650	39166	38874	38792	32635
1980	1014736	509817	504919	60380	66268	69602	69644	50452	42491	39652	38873	39978	32477
1981	1022892	514418	508474	60500	66837	69359	72498	50879	43693	39328	38760	38871	33693
1982	1024452	515443	509009	59265	67272	69183	69083	56521	44401	39181	38499	38007	34051
1983	1025768	516139	509629	57914	67386	68776	66845	60941	45107	39248	38323	37331	34268
1984	1053205	529591	523614	57361	68727	71304	68157	65388	47342	40508	38349	37047	35408
1985	1067604	536931	530673	56502	69406	72823	68818	67728	49270	41415	38241	36679	36049
1986	1081400	544183	537217	55985	70015	74756	69737	71076	49779	42918	37860	36793	35254
1987	1095944	551555	544389	55533	70040	76960	71205	68739	56065	43689	38045	36589	34680

Jaar	vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen	
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr		
1975	55265	62974	67379	47867	40388	40180	42979	46670	40816	40251		
1976	55854	63132	69787	48099	41131	39568	42307	45269	41986	39805		
1977	55870	63807	66211	53722	41298	38970	41255	44048	42186	39625		
1978	55809	63598	63798	57981	42130	38130	40519	43025	42313	38967		
1979	56148	64198	63115	60484	43603	38528	39601	42012	43048	38287		
1980	57849	66642	65479	64722	46798	39975	39584	41622	44346	37902		
1981	57705	66998	65890	67268	47234	40896	39133	41952	43254	39044		
1982	57070	66796	66262	64259	52692	41284	38668	40226	42239	39513		
1983	55868	67109	66262	62568	56069	42293	38023	39589	41255	39793		
1984	55708	69176	69716	64031	61192	44162	38795	39169	40747	40918		
1985	54909	70654	71330	64568	63381	46147	39475	38671	39892	41646		
1986	54586	71474	73212	65756	66512	46763	40504	38218	39520	40672		
1987	64168	72299	75051	67609	64250	52754	41151	38164	38964	39979		

Totaal Bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Rotterdam

Jaar	totaal	mannen	vrouwen	mannen			mannen			mannen			mannen	
				15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	
1975	840037	422193	417844	51632	51628	58856	45055	40291	39016	37385	37380	30724	30216	
1976	847930	427503	420427	52573	52570	61482	44558	41460	38512	38082	36562	31738	29966	
1977	848729	427220	421509	53040	52312	57116	49504	41551	37530	38028	35804	32474	29861	
1978	853132	429344	423788	53290	52556	54652	53348	41568	37897	37983	35524	33295	39231	
1979	858942	432575	426367	54046	53019	53429	55716	42288	38267	37603	35424	34304	28479	
1980	868888	438024	430864	55387	53984	53241	57270	43419	38777	37559	35639	35051	27697	
1981	880208	443890	436318	56041	55146	53780	59681	43000	39888	36971	36356	34298	28729	
1982	888639	448507	440132	55801	56132	54584	56483	48470	40397	36917	36436	33748	29539	
1983	895407	451673	443734	55019	56449	55585	54915	51969	40520	36955	36459	33548	30254	
1984	905869	456731	449138	54229	57216	56056	54102	54837	41498	37520	36357	33611	31305	
1985	917275	462069	455206	53530	58271	56679	54086	56584	42596	37956	36455	33873	32039	
1986	922947	465774	457173	53270	58821	57584	54307	58902	42206	38961	35908	34492	31323	
1987	929455	469350	460105	53129	59045	58196	54680	55841	47711	39439	35909	34613	30787	

Jaar	vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	
1975	50156	51732	55544	41306	37364	37066	37781	39623	33427	33845	
1976	50702	51941	57751	40575	38097	36439	37854	38739	34424	33905	
1977	51035	52062	54198	45514	38146	35971	37673	37979	35031	33900	
1978	51778	52008	52570	49479	38366	35521	37522	37374	35815	33355	
1979	52394	52565	51610	52002	38940	35923	36787	36966	36877	32303	
1980	53050	53256	51996	53440	40152	36677	36289	36530	37853	31621	
1981	54064	53926	52623	56293	39734	37593	35752	36671	37072	32590	
1982	53419	54824	53504	53646	44918	37843	35491	36708	36511	33268	
1983	52425	56090	54189	52448	48634	38080	35241	36624	36040	33963	
1984	51625	56921	55161	52013	51600	38834	35836	36162	35818	35168	
1985	51316	57401	55864	53614	53177	39864	36447	35793	35408	36222	
1986	50938	57748	56386	53084	55955	39480	37309	35221	35550	35502	
1987	51118	57241	56828	53604	53446	44618	37629	35013	35645	34963	

Totaal Bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Den Haag

jaar	totaal	mannen											
		mannen	vrouwen	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr
1975	545448	267449	277999	33806	35570	37219	25642	22460	22051	22470	24548	22297	21386
1976	554543	273233	281310	34172	36489	40329	26246	23711	21853	22585	23920	22617	21299
1977	555986	274227	281759	33875	36468	38392	30082	24001	21971	22199	23400	22677	21262
1978	556279	274827	281452	33612	36184	37307	33025	24295	21742	22221	22711	22553	21177
1979	567063	275503	281560	33576	35937	36758	34896	24763	21989	21986	22057	22955	20586
1980	560455	277547	282908	33321	36410	36781	36247	25785	22472	21908	21593	23028	20102
1981	564269	279779	284490	33272	36681	37075	38237	25586	23324	21249	21583	22411	20361
1982	565417	280632	284785	32827	36627	37376	36494	29166	23602	21366	21212	21920	20342
1983	564506	280431	284075	31809	36455	36982	35455	31860	23797	21124	21338	21263	20348
1984	566446	283040	283406	30862	36502	36942	35085	33603	26228	21411	21167	20676	20564
1985	568097	282653	285444	30606	36048	37159	35141	34837	25138	21937	20992	20220	20575
1986	571673	285212	286461	30195	36101	38034	35441	36821	25064	22724	20587	20213	20032
1987	576759	288677	288082	30021	36259	38929	36234	35353	28582	23196	20588	19865	19640

jaar	vrouwen						vrouwen					
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	60-64 jr	
1975	32504	35185	34160	23860	21586	22981	25133	28677	26130	26783		
1976	34045	36107	36541	24031	22197	22492	24739	27978	26631	26549		
1977	34026	36322	35270	27251	22520	21876	24705	27050	26896	26343		
1978	33696	36613	34228	30123	22670	21477	23614	26196	26784	26051		
1979	33718	36706	34014	31828	22983	21604	22955	25242	27173	25337		
1980	33334	37585	34463	32851	23838	21677	22673	24305	27488	24694		
1981	33102	38133	35062	34640	23723	22090	22077	23876	26736	25051		
1982	32074	38340	35487	33514	26799	22451	21536	23406	25868	25310		
1983	31266	38086	35659	32580	29498	22544	21212	22938	25025	25267		
1984	30376	38274	35733	32546	30215	22982	21312	22286	24170	25512		
1985	29258	38019	36314	32730	32205	23755	21485	22065	23261	25752		
1986	29424	38063	36895	33173	33998	23619	21975	21470	22795	25049		
1987	29561	37852	37526	33774	32736	26673	22346	20992	22351	24269		

Totaal bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Utrecht

jaar	totaal	mannen		mannen		mannen		mannen		mannen		mannen	
		mannen	vrouwen	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr
1975	562481	281012	281469	39077	39306	39612	30728	27007	24877	23397	22347	18237	16424
1976	573464	286856	286608	39872	39720	41642	31134	27865	25000	23791	22419	18920	16493
1977	582262	291495	290767	40643	39971	40073	34497	28243	25424	23953	22576	19374	16741
1978	589662	295125	294537	41043	39832	39265	37250	28815	25406	24170	22650	19971	16723
1979	598608	299859	298749	41589	40719	38880	38892	29474	26171	24115	22712	20687	16620
1980	609721	305321	304400	42366	41511	39137	39767	30763	26675	24387	22840	21249	16626
1981	622747	311934	310813	43161	42451	39863	41677	31027	27559	24355	23166	21355	17320
1982	632746	316783	315963	42797	43262	40482	40238	34587	27949	24783	23312	21542	17831
1983	641719	321072	320647	42334	43755	40870	39586	37291	28544	25032	23532	21721	18407
1984	650826	325453	325373	42033	43862	41714	39321	38962	29288	25798	23570	21766	19139
1985	661067	330382	330685	42161	44212	42476	39501	39926	30528	26296	23750	21853	19679
1986	670586	334973	335613	42154	44552	43295	39793	41612	30774	27136	23764	22153	19740
1987	679751	339343	340408	42013	44357	44215	40307	40238	34348	27534	24175	22254	19902

jaar	vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen		vrouwen	
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr		
1975	37644	38863	38743	28782	25149	24308	23767	24122	20312	19779		
1976	38396	39362	40377	29552	25822	24142	24033	24110	20947	19867		
1977	38975	39539	39021	33010	26360	24237	24041	24006	21541	20037		
1978	39156	40059	38178	35828	26917	24289	24230	23813	22175	19892		
1979	39520	40480	38128	37543	28006	24685	24216	23531	23040	19600		
1980	40168	41770	38373	38702	29182	25362	24262	23473	23554	19554		
1981	40660	42915	39253	40486	29753	26159	24084	23786	23535	20182		
1982	40634	43712	39893	39278	33373	26667	24339	23802	23429	20836		
1983	40480	44095	40780	38429	36261	27292	24464	24065	23281	21500		
1984	40233	44481	41478	38402	38095	28398	24804	24021	23102	22359		
1985	40428	45006	42498	38699	39220	29426	25428	24015	23114	22851		
1986	40830	45293	43399	39177	40889	29856	26198	23813	23381	22777		
1987	40976	45338	44416	40031	39462	33554	26701	23979	23293	22658		

Totaal Bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Het Gooi/Vechtstreek

Jaar	totaal	mannen											
		mannen	vrouwen	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr
1975	149043	73305	75738	10657	8813	8568	7109	6818	6788	6823	6871	5559	5299
1976	150189	74103	76086	10727	8818	9003	7174	6998	6651	6861	6847	5723	5301
1977	152628	75347	77281	10617	9061	8660	8237	7154	6695	6850	6774	6001	5298
1978	153845	75987	77858	10654	9083	8414	8829	7319	6663	6908	6738	6162	5217
1979	154460	76381	78079	10761	9095	8188	9142	7386	6857	6803	6648	6392	5109
1980	155182	76918	78264	10717	9433	8114	9177	7492	7016	6761	6615	6559	6034
1981	156530	77606	78924	10762	9600	8082	9511	7530	7171	6604	6649	6492	6205
1982	167087	77887	79200	10485	9673	8138	8897	8435	7204	6590	6566	6424	5475
1983	157994	78239	79755	10206	9679	8236	8515	9024	7350	6575	6684	6361	5609
1984	158821	78800	80021	9921	9748	8435	8333	9368	7455	6746	6645	6321	5828
1985	159756	79267	80489	9729	9686	8641	8332	9459	7633	6910	6587	6290	6000
1986	160457	79595	80862	9587	9629	8781	8326	9868	7618	7069	6465	6300	6952
1987	160753	79794	80959	9524	9422	8949	8414	9290	8547	7150	6455	6218	5825

Jaar	vrouwen						vrouwen					
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	60-64 jr	
1975	10052	8362	8571	7069	6905	6876	7210	7591	6470	6632		
1976	10038	8468	8935	7061	6922	6889	7131	7506	6662	6474		
1977	10185	8732	8688	7993	7086	6839	7113	7428	6763	6454		
1978	10245	8857	8297	8798	7163	6812	7166	7301	6884	6335		
1979	10305	8846	8179	9021	7351	6927	6922	7225	7078	6225		
1980	10260	8972	8051	9159	7520	7040	6866	7024	7317	6055		
1981	10384	9022	8031	9534	7453	7124	6898	6967	7227	6284		
1982	10141	9186	8058	9035	8276	7227	6790	6943	7132	6412		
1983	9897	9360	8108	8632	9143	7258	6758	6989	7053	6557		
1984	9580	9411	8159	8591	9359	7504	6896	6772	7011	6738		
1985	9533	9286	8370	8495	8570	7712	7034	6705	6792	6992		
1986	9307	9369	8556	8536	8945	7685	7139	6711	6687	6927		
1987	9159	9185	8825	8505	9416	8571	7271	6620	6605	6802		

Totaal Bevolking 15-64 jr. Arbeidsmarktgebied Delft/Westland

Bev15-64 jaar	totaal	mannen	vrouwen	mannen			mannen			mannen			mannen	
				15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	
1975	125755	65825	59930	9451	10503	10256	7048	5956	5422	5094	4807	3814	3474	
1976	127121	66837	60284	9488	10409	10778	7193	6079	5437	5163	4827	3981	3482	
1977	128077	67349	60728	9523	10418	10248	7894	6068	5411	5165	4909	4072	3541	
1978	128897	67753	61144	9532	10469	9854	8482	6159	5425	5293	4867	4178	3494	
1979	130877	68715	62162	9613	10673	9552	8952	6325	5579	5304	4903	4337	3477	
1980	132895	69688	63207	9618	10968	9477	9047	6619	5759	5278	4892	4557	3473	
1981	134428	70365	64063	9553	11050	9453	9338	6654	5838	5297	4967	4573	3642	
1982	136481	71528	64953	9493	11227	9698	8979	7507	5934	5274	4984	4701	3731	
1983	139009	72856	66153	9467	11458	9993	8893	8062	6022	5330	5118	4667	3846	
1984	140789	73773	67016	9257	11635	10190	8778	8494	6140	5482	5145	4653	3999	
1985	142577	74714	67863	9217	11704	10466	8731	8565	6425	5626	5139	4652	4189	
1986	144282	75536	68746	9182	11788	10597	8755	8971	6489	5709	5121	4739	4185	
1987	145680	76469	69211	9347	11943	10661	8822	8607	7261	5740	5095	4739	4254	

Jaar	vrouwen			vrouwen			vrouwen			vrouwen		
	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr		
1975	8345	8218	8659	6327	5401	5257	5111	4887	4029	3696		
1976	8419	8076	8941	6251	5512	5079	5229	4860	4143	3774		
1977	8443	8117	8377	6983	5488	5161	5211	4802	4291	3855		
1978	8621	7942	8150	7532	5535	5055	5253	4828	4405	3823		
1979	8751	8107	8063	7925	5724	5089	5241	4925	4541	3796		
1980	8817	8313	8000	8090	6062	5274	5183	4957	4700	3811		
1981	8805	8657	7974	8380	6038	5429	5045	5092	4683	3960		
1982	8705	8887	8154	7940	6819	5492	5100	5108	4639	4109		
1983	8535	9411	8233	7859	7441	5561	5023	5193	4674	4223		
1984	8424	9494	8389	7787	7831	5755	5049	5176	4768	4343		
1985	8510	9399	8625	7762	7998	6000	5228	5073	4797	4471		
1986	8572	9423	8876	7911	8299	5981	5351	4954	4939	4440		
1987	8572	9376	9007	7975	7844	6771	5395	4981	4903	4387		

BIJLAGE 5 VREEMDELINGEN

Van de vreemdelingen in de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn alleen de totaalcijfers opgenomen tussen 1976 en 1986.

De gegevens zijn afkomstig van het CBS (afd. bevolkingsstatistiek).

Totaal aantal vreemdelingen in de zes arbeidsmarktgebieden

- -

JAAR	vreemdelingen Totaal Amsterdam
1975	
1976	58150
1977	66982
1978	73669
1979	81669
1980	92546
1981	103001
1982	106856
1983	109142
1984	111262
1985	114363
1986	114850
1987	

JAAR	vreemdelingen Totaal Utrecht
1975	
1976	23423
1977	25126
1978	26633
1979	29258
1980	32837
1981	37616
1982	39782
1983	39726
1984	40532
1985	41350
1986	41780
1987	

JAAR	vreemdelingen Totaal Rijnmond
1975	
1976	53366
1977	55772
1978	57752
1979	64302
1980	71386
1981	78106
1982	80007
1983	83027
1984	83292
1985	83020
1986	81777
1987	

JAAR	vreemdelingen Totaal Gooi/Vechtstreek
1975	
1976	5595
1977	5920
1978	6259
1979	6426
1980	6800
1981	7591
1982	7696
1983	7649
1984	7768
1985	7986
1986	7968
1987	

JAAR	vreemdelingen Totaal Den Haag
1975	
1976	29210
1977	32347
1978	35911
1979	39538
1980	45878
1981	51142
1982	51787
1983	51103
1984	51367
1985	53213
1986	55479
1987	

JAAR	vreemdelingen Totaal Delft/Westland
1975	
1976	3745
1977	3801
1978	3713
1979	4084
1980	4524
1981	4681
1982	4962
1983	5050
1984	5329
1985	5489
1986	5509
1987	

BIJLAGE 6 DAGONDERWIJSVOLGENDEN

Van de dagonderwijsvolgenden binnen de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1975-1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht
- verdeling naar leeftijd

Bij de registratie van de dagonderwijsvolgenden is niet bekend wanneer deze heeft plaatsgevonden, aan het einde, aan het begin of op een ander tijdstip van het jaar. Mogelijkerwijs kunnen de cijfers jaargemiddelden betreffen. De cijfers zijn afkomstig van het CBS (afd. statistieken van onderwijs en wetenschappen).

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Amsterdam

Jaar	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	94136	83362	10774	57172	36964
1976	104674	92000	12674	62449	42225
1977	111924	97279	14645	66371	45554
1978	117222	101492	15731	69029	48193
1979	119849	103342	16508	70044	49805
1980	125404	106965	18440	72357	53048
1981	126137	108839	17399	69491	56646
1982	126787	110572	16214	69060	57727
1983	127307	112210	14997	68550	58757
1984	135537	116952	18535	73086	62451
1985	141297	119571	21726	76294	65003
1986					
1987					

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Rotterdam

Jaar	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	66164	62867	3297	40762	25402
1976	73656	69924	3731	44563	29093
1977	78007	74059	3948	46913	31094
1978	82777	78869	3908	49361	33416
1979	83358	79662	3697	49207	34151
1980	83691	80154	3537	48752	34940
1981	88018	84861	3157	50608	37410
1982	89430	85886	3593	51064	38366
1983	90687	86762	4025	51433	39254
1984	95949	91435	4564	53920	42029
1985	101273	96160	5114	56444	44830
1986					
1987					

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Den Haag

	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	51373	49033	2340	31216	20158
1976	55889	53218	2671	33343	22546
1977	57467	54587	2880	34111	23356
1978	58688	55546	3142	34463	24226
1979	58230	54832	3398	33973	24257
1980	57780	54130	3650	33288	24492
1981	64890	60665	4025	35727	29163
1982	66307	64481	4275	36249	30058
1983	68330	68906	4524	37093	31236
1984	67623	65563	4610	36956	30667
1985	66763	62108	4654	36732	30030
1986					
1987					

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Utrecht

Jaar	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	61996	57067	4929	37627	24368
1976	68022	62530	5492	40230	27792
1977	71881	65717	6164	42268	29613
1978	75862	69286	6576	43980	31883
1979	78115	71279	6835	44798	33317
1980	80593	73245	7348	45423	35170
1981	82638	76986	5552	45317	37320
1982	85974	79806	6118	46191	39783
1983	89368	82683	6685	47095	42273
1984	92836	84759	8076	49088	43748
1985	96307	86836	9471	51083	45224
1986					
1987					

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Het Gooi/Vechtstreek

Jaar	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	15750	15150	600	9300	6450
1976	17100	16450	650	9900	7200
1977	18050	17350	700	10300	7750
1978	18850	18150	700	10650	8200
1979	19050	18300	750	10700	8350
1980	19150	18400	750	10600	8550
1981	19900	19200	600	11100	8800
1982	20400	19600	750	11200	9200
1983	20900	20000	900	11300	9600
1984	21250	20050	1250	11450	9800
1985	21600	20100	1600	11600	10000
1986					
1987					

Totaal Dagonderwijsvolgenden Arbeidsmarktgebied Delft/Westland

Jaar	Totaal	15-24 jr	25-49 jr	mannen	vrouwen
1975	16300	14400	1900	11450	4850
1976	17650	15650	2000	12200	5450
1977	18750	16500	2250	12950	5800
1978	19250	16850	2400	13100	6150
1979	21050	18500	2550	14050	7000
1980	22850	20050	2800	15050	7800
1981	18400	16400	1900	11900	6500
1982	19750	17750	1950	12650	7100
1983	21100	19100	2000	13400	7700
1984	21650	19200	2500	13550	8100
1985	22200	19300	3000	13700	8500
1986					
1987					

BIJLAGE 7 AAW/WAO-UITKERINGSONTVANGENDEN (80-100% EN <80%)

Van de AAW/WAO-uitkeringsontvangenden binnen de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1975-1987 de volgende gegevens in de beschouwing betrokken:

- totaalcijfers
- subtotaalcijfers 80-100%
- subtotaalcijfers < 80%
- verdeling naar geslacht
- verdeling naar leeftijd

In de registratie van de jaren 1986 en 1987 gaat het om leeftijdscohorten van 10 in plaats van 5 jaar.

De cijfers zijn afkomstig van de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD).

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Amsterdam

jaar	totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	56284	38212	18072	48975	7309	307	1824	2967	3700	3895	4833	6296	8471
1979	69577	45809	24168	60895	8682	293	1953	3470	4567	4814	5938	7810	10364
1980	74301	48685	25436	64873	9428	257	2034	3686	5082	5287	6509	8280	11131
1981	79006	51278	27728	68799	10207	273	2044	3826	5627	5554	6962	8834	11861
1982	81797	52932	28865	70851	10946	292	2035	3891	5577	6194	7319	9160	12319
1983	83630	53857	29773	73393	10237	317	1961	3867	5584	6791	7489	9434	12559
1984	84146	54241	29905	73495	10651	311	1983	3801	5534	7104	7582	9607	12570
1985	86114	55224	30926	74907	11288	301	1962	3833	5602	7669	7826	9976	12648
1986	87225	55603	31621	75775	11429								
1987	90395	56568	33827	77371	12094								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	10923	13068					
1979	14100	16268					
1980	15373	16662					
1981	15965	18058					
1982	16233	18777					
1983	16391	19237					
1984	16100	19635					
1985	16314	20063					
1986			2254	9435	16189	23171	36175
1987			2280	9804	17494	24345	36473

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Rotterdam

jaar	totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	37570	29135	8429	31621	5949	269	1364	1800	1975	2139	2791	4086	5614
1979	43555	33396	10159	36653	6902	222	1445	2032	2312	2429	3220	4757	6486
1980	45710	34809	10901	38366	7344	250	1389	2133	2590	2603	3469	4958	6868
1981	47922	36269	11653	39712	8210	260	1355	2143	2918	2754	3779	5166	7202
1982	49165	37084	12081	40281	8884	248	1356	2238	2870	3183	3879	5222	7383
1983	49925	37523	12402	41475	8450	240	1306	2228	2904	3485	3971	5262	7490
1984	49996	37513	12483	41079	8917	258	1232	2230	2883	3620	4042	5229	7480
1985	51186	38200	12986	41955	9231	264	1285	2168	2972	3842	4154	5337	7589
1986	51049	37848	13193	41915	9117								
1987	52815	38471	14344	43175	9320								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	7459	10073					
1979	9240	11412					
1980	10043	11407					
1981	10242	12103					
1982	10316	12470					
1983	10182	12857					
1984	9889	13133					
1985	10195	13373					
1986			1561	5027	8176	13164	23113
1987			1581	5288	8880	13910	23156

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Den Haag

jaar	totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	23895	15990	7896	20920	2975	149	1013	1428	1514	1576	1981	2644	3434
1979	29681	19787	9894	25529	4152	171	1046	1574	1918	1856	2465	3164	4351
1980	30613	20312	10301	26108	4505	177	960	1608	2028	1932	2598	3298	4464
1981	31885	21073	10812	26942	4943	212	934	1628	2227	2041	2710	3386	4624
1982	32190	21297	10893	26820	5370	215	914	1557	2180	2271	2715	3486	4607
1983	31917	21157	10760	27012	4905	198	862	1511	2082	2408	2672	3452	4722
1984	31641	20947	10694	26468	5173	191	828	1431	2023	2537	2685	3439	4597
1985	32248	21283	10965	26768	5480	183	860	1382	2068	2681	2843	3570	4623
1986	32353	21172	11181	26954	5397								
1987	33184	21408	11776	27203	5628								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	4527	5629					
1979	5891	7245					
1980	6294	7254					
1981	6565	7558					
1982	6485	7760					
1983	6228	7782					
1984	6138	7772					
1985	6082	7956					
1986			1042	3429	5622	8343	13917
1987			1081	3468	6033	8787	13815

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Utrecht

jaar	totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	28466	19498	8961	24826	3640	371	1511	1975	2014	2119	2523	3130	3934
1979	35359	23980	11379	30669	4690	413	1643	2262	2483	2604	3119	3965	4917
1980	37548	25322	12226	32518	5030	372	1698	2344	2740	2723	3402	4316	5227
1981	39926	26614	13312	34331	5595	384	1741	2455	2940	2849	3665	4505	5628
1982	41262	27441	13821	35363	5899	403	1693	2505	3046	3109	3772	4695	5845
1983	42412	28199	14213	36625	5787	420	1707	2498	3115	3394	3855	4754	6131
1984	42557	28415	14142	36409	6148	410	1642	2413	3105	3492	3816	4812	6167
1985	43553	28987	14566	37096	6457	378	1684	2407	3132	3704	3909	4939	6321
1986	43557	28929	14628	36892	6659								
1987	44983	29431	15498	37563	7143								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	5017	5872					
1979	6628	7325					
1980	7180	7546					
1981	7518	8241					
1982	7621	8573					
1983	7580	8956					
1984	7590	9110					
1985	7690	9389					
1986			1995	5440	7726	11352	17044
1987			2053	5497	8250	11862	17321

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Het Gooi/Vechtstreek

jaar	totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	7289	4933	2356	6189	1100	61	267	370	402	414	559	828	1106
1979	8679	5793	2886	7356	1323	58	311	402	485	504	700	944	1300
1980	9262	6179	3083	7855	1407	44	308	433	513	566	747	999	1368
1981	9705	6375	3330	8110	1595	52	283	432	606	577	782	1014	1496
1982	9974	6557	3417	8260	1714	49	286	431	611	639	801	1024	1498
1983	10132	6668	3464	8472	1660	53	293	435	595	694	785	1041	1494
1984	10102	6725	3377	8360	1742	40	291	419	551	722	796	1077	1450
1985	10354	6862	3492	8607	1747	51	271	426	601	787	806	1117	1481
1986	10313	6789	3524	8564	1749								
1987	10538	6819	3719	8556	1886								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	1444	1838					
1979	1769	2206					
1980	1987	2297					
1981	2030	2433					
1982	2108	2527					
1983	2117	2625					
1984	2067	2689					
1985	2067	2747					
1986			309	1026	1634	2629	4715
1987			298	1090	1737	2747	4666

Totaal AAW/WAO-uitkeringsontvangenden Arbeidsmarktgebied Delft/Westland

jaar	Totaal	mannen	vrouwen	80-100	<80	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr
1975													
1976													
1977													
1978	4349	3190	1158	3625	724	44	214	282	274	304	381	450	645
1979	5284	3863	1421	4363	921	41	212	346	336	374	442	563	793
1980	5619	4096	1523	4575	1044	50	225	310	406	997	477	611	804
1981	5987	4358	1629	4823	1164	38	235	313	458	420	520	665	834
1982	6182	4513	1669	4891	1291	51	217	315	473	451	547	655	865
1983	6392	4640	1752	5148	1244	58	221	304	478	477	554	685	926
1984	6517	4692	1825	5188	1329	48	223	299	487	499	558	698	957
1985	6680	4820	1860	5217	1463	49	221	305	474	546	589	728	976
1986	6661	4780	1881	5187	1473								
1987	6805	4847	1958	5204	1544								

jaar	55-59 jr	60-64 jr	15-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr
1975							
1976							
1977							
1978	783	972					
1979	1000	1177					
1980	1107	1232					
1981	1150	1354					
1982	1212	1396					
1983	1227	1462					
1984	1241	1507					
1985	1211	1518					
1986			256	740	1182	1713	2770
1987			240	729	1258	1768	2810

BIJLAGE 8 VUT-UITKERINGSONTVANGENDEN

Van de VUT-uitkeringsontvangenden zijn alleen totaalcijfers bekend van de drie sub-categorieën op landelijk niveau. Bovendien zijn alleen van de trendvolgers (g&g-sector) cijfers beschikbaar vanaf ultimo 1975.

Naast de geschatte cijfers op gewenst COROP+ -niveau zijn in deze bijlage ook het aantal uitkeringsontvangenden op landelijk niveau, per subcategorie gegeven.

De cijfers op landelijk niveau zijn afkomstig van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (DCA), het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) en het Pensioenfonds voor de Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen (PGGM).

Totaal aantal VUT-uitkeringsontvangenden voor de zes arbeidsmarktgebieden
berustend op schattingen

jaar	geschat aantal vutters a'dam
1981	3073
1982	3982
1983	6251
1984	7012
1985	7719
1986	8784

jaar	geschat aantal vutters rijnmond
1981	2633
1982	3445
1983	5479
1984	6183
1985	6882
1986	7897

jaar	geschat aantal vutters den haag
1981	1876
1982	2419
1983	3784
1984	4137
1985	4494
1986	5063

jaar	geschat aantal vutters utrecht
1981	1635
1982	2165
1983	3477
1984	3930
1985	4378
1986	5081

jaar	geschat aantal vutters gooi
1981	500
1982	659
1983	1048
1984	1178
1985	1305
1986	1492

jaar	geschat aantal vutters delft
1981	335
1982	445
1983	713
1984	808
1985	906
1986	1056

Jaar per ultimo	Sector		
	Overheid	Trendvolgers	Marktsector
1975		1400	
1976		2200	
1977		3000	
1978		3600	
1979		3900	
1980		4900	
1981	11980	5400	8800
1982	16240	5600	12700
1983	20500	6500	28200
1984	24110	7300	30900
1985	27725	8100	33600
1986	33136	8700	38400
1987	37540		

BIJLAGE 9 POTENTIELE BEROEPSBEVOLKING

De potentiële beroepsbevolking is afgeleid via een eliminatiemethode uit de voorafgaande categorieën. Vanwege het ontbreken van voldoende data hebben alleen berekeningen plaatsgevonden voor de jaarlijkse totaalcijfers.

Totale potentiële beroepsbevolking in de zes arbeidsmarktgebieden
berustend op schattingen

Jaar	potentiële beroepsbev totaal a'dam
1975	870320
1976	867625
1977	862937
1978	808369
1979	800711
1980	824459
1981	824883
1982	822832
1983	818817
1984	837161
1985	843681
1986	996841
1987	1018573

Jaar	potentiële beroepsbev totaal utrecht
1975	500485
1976	505442
1977	510381
1978	488974
1979	489824
1980	496610
1981	504143
1982	509243
1983	512249
1984	517652
1985	523286
1986	628613
1987	642188

Jaar	potentiële beroepsbev totaal rijnmond
1975	773873
1976	774274
1977	770722
1978	738734
1979	738931
1980	746831
1981	749845
1982	755483
1983	757766
1984	762657
1985	767164
1986	873135
1987	886280

Jaar	potentiële beroepsbev totaal gooi
1975	133293
1976	133089
1977	134578
1978	128806
1979	128054
1980	128177
1981	128020
1982	127768
1983	127574
1984	128033
1985	128244
1986	150401
1987	152197

Jaar	potentiële beroepsbev totaal den haag
1975	494075
1976	498654
1977	498519
1978	476671
1979	473304
1980	476567
1981	470561
1982	469871
1983	465401
1984	468218
1985	470073
1986	539636
1987	549556

Jaar	potentiële beroepsbev totaal delft
1975	109455
1976	109471
1977	109327
1978	106022
1979	105464
1980	105470
1981	110870
1982	111395
1983	112048
1984	113143
1985	114254
1986	138039
1987	140476

BIJLAGE 10 WERKZAME PERSONEN UITGEDRUKT IN AANTAL BANEN

Van de SWP_zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1975-1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht voor de arbeidsmarktgebieden Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland

BIJLAGE 11 WERKZAME PERSONEN

Van de werkzame personen (AKT) zijn voor de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- subtotaalcijfers mannen
- subtotaalcijfers vrouwen
- verdeling naar leeftijd voor mannen en vrouwen

Totaal werkzame personen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht en leeftijd

werkpers. AKT					werkpers. AKT				
Jaar	man tot.	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	377300	63600	241900	71800	1981	213400	59400	127100	26900
1982	365750	59400	223000	83300	1982	214450	57450	121650	35450
1983	354200	55200	204100	94800	1983	215500	55500	116000	44000
1984	351000	53850	204500	92550	1984	216100	54750	119900	41450
1985	347800	52500	204900	90300	1985	216700	54000	123800	38900
1986					1986				
1987					1987				

Amsterdam

werkpers. AKT					werkpers. AKT				
Jaar	man tot.	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	332800	55300	209800	67700	1981	143500	48600	78000	16900
1982	322900	52800	192000	78100	1982	146050	47800	76350	21850
1983	313000	50300	174200	88500	1983	148600	47000	74700	26800
1984	317600	50900	177750	88950	1984	155450	46250	80300	28800
1985	322200	51500	181300	89400	1985	162300	45500	85900	30800
1986					1986				
1987					1987				

Rotterdam

werkpers. AKT					werkpers. AKT				
Jaar	man tot.	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	206200	31900	130600	43700	1981	117300	32400	67900	17000
1982	200350	30300	119650	50450	1982	118450	31650	65900	20900
1983	194500	28700	108700	57200	1983	119600	30900	63900	24800
1984	194550	27450	111300	55850	1984	121200	29800	65350	26050
1985	194600	26200	113900	54500	1985	122800	28700	66800	27300
1986					1986				
1987					1987				

Den Haag

werkpers AKT					werkpers AKT				
Jaar	man.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	223700	37500	144400	41800	1981	113700	35900	65700	12100
1982	222650	36450	134700	51500	1982	118000	34750	65500	17800
1983	221600	35400	125000	61200	1983	122300	33600	65300	23500
1984	221950	34650	127100	60200	1984	125150	33050	68100	24050
1985	222300	33900	129200	59200	1985	128000	32500	70900	24600
1986					1986				
1987					1987				

Utrecht

werkpers AKT					werkpers AKT				
Jaar	man.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	58600	9000	36500	13100	1981	29600	8700	16900	4000
1982	57700	8350	33100	16250	1982	30600	8250	16700	5650
1983	56800	7700	29700	19400	1983	31600	7800	16500	7300
1984	56400	7750	30300	18400	1984	31800	7450	16800	7550
1985	56000	7800	30900	17400	1985	32000	7100	17100	7800
1986					1986				
1987					1987				

Gooi/Vechtstreek

werkpers AKT					werkpers AKT				
Jaar	man.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr	Jaar	vrouw.tot	15-24 jr	25-49 jr	50-64 jr
1975					1975				
1976					1976				
1977					1977				
1978					1978				
1979					1979				
1980					1980				
1981	53300	10200	33400	9700	1981	26300	8800	15000	2500
1982	53150	9550	31050	12550	1982	27150	8850	14600	3750
1983	53000	8900	28700	15400	1983	28000	8900	14200	5000
1984	53550	9150	29300	15100	1984	28700	8850	14550	5350
1985	54100	9400	29900	14800	1985	29400	8800	14900	5700
1986					1986				
1987					1987				

Delft/Westland

BIJLAGE 12 FULL-TIME WERKZAMEN

Van de full-time werkwamen (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Totaal full-time werkzamen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

AMSTERDAM M.U.V. ALMERE			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	533600	363800	169800
1982	520850	352900	167950
1983	508100	342000	166100
1984	504850	337700	167150
1985	501600	333400	168200
1986			
1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

RIJNSMOND			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	443700	329000	114700
1982	433250	319150	114100
1983	422800	309300	113500
1984	431550	312550	119000
1985	440300	315800	124500
1986			
1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

DEN HAAG			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	297000	202200	94800
1982	291650	196200	95450
1983	286300	190200	96100
1984	286750	190250	96500
1985	287200	190300	96900
1986			
1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

UTRECHT M.U.V. WOERDEN			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	307100	218100	89000
1982	307900	217250	90650
1983	308700	216400	92300
1984	309700	216500	93200
1985	310700	216600	94100
1986			
1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

GOOI/VECHTSTREEK			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	79800	57100	22700
1982	79450	56600	22850
1983	79100	56100	23000
1984	78850	55100	23750
1985	78600	54100	24500
1986			
1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN > 20 UUR

DELFT/WESTLAND			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	72500	51900	20600
1982	72250	51900	20350
1983	72000	51900	20100
1984	72900	52200	20700
1985	73800	52500	21300
1986			
1987			

BIJLAGE 13 WERKZAME PERSONEN NAAR BEROEPSTAK

Van de werkzame personen (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens met betrekking tot de beroepsbevolking beschikbaar:

- subtotaalcijfers mannen
- subtotaalcijfers vrouwen

De beroepstakken zijn:

- 0/1 = wetenschappelijke e.a. functies, vakspecialisten, kunstenaars
- 2 = beleidsvoerende en hogere leidinggevende functies
- 3 = administratieve functies
- 4 = commerciële functies
- 5 = dienstverlenende functies
- 6 = agrarische beroepen, vissers e.d.
- 7/8/9 = ambachts-, industrie-, transportberoepen en verwante functies
- 10 = militairen en onbekende beroepen

BIJLAGE 14 WERKZAME PERSONEN NAAR OPLEIDINGSNIVEAU

Van de werkzame personen (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 met betrekking tot het opleidingsniveau alleen de totaalcijfers beschikbaar:

De opleidingsniveaus zijn:

- voorafgaand aan en op het eerste niveau: geen andere diploma's gehaald dan dat van de lagere school
- tweede niveau, eerste trap: dit niveau wordt onderverdeeld in
  - . Algemeen Vormend Onderwijs: mulo, mavo, 3 klassen havo of vwo
  - . Beroepsonderwijs: lbo
- tweede niveau, tweede trap: dit niveau wordt onderverdeeld in
  - . Algemeen Vormend Onderwijs: havo, vwo
  - . Beroepsonderwijs: mbo
- derde niveau, eerste trap: Hoger Beroepsonderwijs en Wetenschappelijk Onderwijs tot aan het kandidaatsexamen
- derde niveau, tweede trap: Wetenschappelijk Onderwijs (doctoraal), mo-akten

Totaal werkzame personen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar opleidingsniveau

WERKERS OPLEIDING TOTAAL AMSTERDAM					
JAAR	TOTAAL	T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU
1975					
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					
1981	595700	103300	147200	214000	105000
1982	585450	92200	145000	214550	108950
1983	575200	81100	142800	215100	112900
1984	571950	75800	139650	216300	117450
1985	568700	70500	136500	217500	122000
1986					
1987					

WERKERS OPLEIDING TOTAAL RIJNSMOND					
JAAR	TOTAAL	T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU
1975					
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					
1981	478700	109200	139200	157100	56600
1982	471250	98050	134600	165200	58500
1983	463800	86900	130000	173300	60400
1984	475200	82450	130050	179650	68700
1985	486600	78000	130100	186000	77000
1986					
1987					

WERKERS OPLEIDING TOTAAL DEN HAAG					
JAAR	TOTAAL	T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU
1975					
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					
1981	321000	56000	84400	109900	60100
1982	315650	50100	83450	109050	62700
1983	310300	44200	82500	108200	65300
1984	311050	41900	82100	108450	69150
1985	311800	39600	81700	108700	73000
1986					
1987					

Totaal werkzame personen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar opleidingsniveau

JAAR	WERKERS TOTAAL	OPLEIDING TOTAAL		UTRECHT		
		T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	340100	57200	85400	121500	64900	
1982	343250	54050	85450	124400	68400	
1983	346400	50900	85500	127300	71900	
1984	349300	47500	86650	129300	75250	
1985	352200	44100	87800	131300	78600	
1986						
1987						

JAAR	WERKERS TOTAAL	OPLEIDING TOTAAL		GOOI/VECHTSTREEK		
		T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	89100	13100	20800	34200	18600	
1982	89200	11950	20400	35800	18550	
1983	89300	10800	20000	37400	18500	
1984	89250	10250	19700	37250	19700	
1985	89200	9700	19400	37100	20900	
1986						
1987						

JAAR	WERKERS TOTAAL	OPLEIDING TOTAAL		DELFT/WESTLAND		
		T/M 1e NIVEAU	2e NIV. 1e TRAP	2e NIV. 2e TRAP	3e NIVEAU	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	80200	12400	24700	27800	12900	
1982	80800	11200	24150	30100	13300	
1983	81400	10000	23600	32400	13700	
1984	82700	10250	24550	31500	14250	
1985	84000	10500	25500	30600	14800	
1986						
1987						

BIJLAGE 15 WERKZOEKENDEN ZONDER BAAN

Van de werkzoekenden zonder baan (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens met betrekking tot het hoogst behaalde onderwijsdiploma beschikbaar:

- totaalcijfers
- subtotaalcijfers mannen
- subtotaalcijfers vrouwen

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Amsterdam, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN			MAN+VROUW			nog dagond.
Jaar	TOTAAL	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	volgend
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	49100	12000	13000	10300	5200	5700
1982	68550	18700	18100	14200	7600	7250
1983	88000	25400	23200	18100	10000	8800
1984	91700	25000	25050	18300	10950	9750
1985	95400	24600	26900	18500	-	10700
1986						
1987						

Jaar	MANNEN			MANNEN		nog dagond. volgend
	man.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	23300	6500	5500	4700	2800	2900
1982	35950	10100	9200	7150	4200	4250
1983	48600	13700	12900	9600	5600	5600
1984	48650	13200	12950	9250	5950	5900
1985	48700	12700	13000	8900	6300	6200
1986						
1987						

Jaar	VROUWEN			VROUWEN		nog dagond. volgend
	vrouw.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	22800	4900	6500	4800	2200	2800
1982	28600	7550	7700	6000	3200	3000
1983	34400	10200	8900	7200	4200	3200
1984	37100	9950	10300	7550	4800	3850
1985	39800	9700	11700	7900	5400	4500
1986						
1987						

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Rotterdam, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

Jaer	OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN			MAN+VROUW		nog dagond. volgend
	Totaal	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	41300	16300	11000	7400	1400	2500
1982	59900	24250	12300	10250	2400	3050
1983	78500	32200	13600	13100	3400	3600
1984	75750	29950	17900	12900	3750	4350
1985	73000	27700	22200	12700	4100	5100
1986						
1987						

Jaer	MANNEN			MANNEN		nog dagond. volgend
	man.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	20700	9600	4600	3100	800	1400
1982	31300	13550	3950	5400	1200	1700
1983	41900	17500	2100	7700	1600	2000
1984	39150	16150	6450	6900	1800	2200
1985	36400	14800	10800	6100	2000	2400
1986						
1987						

Jaer	VROUWEN			VROUWEN		nog dagond. volgend
	vrow.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	17800	5700	5500	3900	500	1100
1982	24350	9100	7950	4050	950	1350
1983	30900	12500	10400	4200	1400	1600
1984	30600	11500	10100	4750	1500	2150
1985	30300	10500	9800	5300	1600	2700
1986						
1987						

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Den Haag, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

Jaar	OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN MAN+VROUW					nog dagond. volgend
	TOTAAL	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	24600	7500	7100	4100	1600	1900
1982	33250	10650	9400	6450	2300	2050
1983	41900	13800	11700	8800	3000	2200
1984	43500	15250	12300	7950	3700	1950
1985	45100	16700	12900	7100	4400	1700
1986						
1987						

Jaar	man.tot	MANNEN			nog dagond. volgend	
		t/m 1e	2en.1et	2en.2et		3e niv.
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	10500	3800	3300	1100	700	1000
1982	15050	5450	4200	2600	950	1200
1983	19600	7100	5100	4100	1200	1400
1984	19550	7550	5500	3550	1200	1100
1985	19500	8000	5900	3000	1200	800
1986						
1987						

Jaar	vrow.tot	VROUWEN			nog dagond. volgend	
		t/m 1e	2en.1et	2en.2et		3e niv.
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	8900	2100	2700	1800	500	900
1982	11000	3150	3350	2250	750	850
1983	13100	4200	4000	2700	1000	800
1984	14600	4750	4650	2650	1350	850
1985	16100	5300	5300	2600	1700	900
1986						
1987						

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Utrecht, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

Jaar	OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN			MAN+VROUW		nog dagond. volgend
	TOTAAL	t/m 1	2en,1et	2en,2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	22200	5700	5200	4900	2100	2900
1982	29250	7950	7250	6550	2900	3400
1983	36300	10200	9300	8200	3700	3900
1984	38300	11250	9300	8000	4100	4800
1985	40300	12300	9300	7800	4500	5700
1986						
1987						

Jaar	MANNEN				nog dagon volgend	
	man.tot	t/m 1	2en,1et	2en,2et		3e niv.
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	10800	3500	2500	2000	900	1300
1982	15500	5150	3700	3250	1350	1450
1983	20200	6800	4900	4500	1800	1600
1984	21200	7350	4850	4100	2150	2250
1985	22200	7900	4800	3700	2500	2900
1986						
1987						

Jaar	werkloze personen			VROUWEN		nog dagon volgend
	vrouw.tot	t/m 1	2en,1et	2en,2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	11400	2200	2700	2900	1200	1600
1982	13750	2800	3550	3300	1550	1950
1983	16100	3400	4400	3700	1900	2300
1984	17100	3900	4450	3800	1950	2550
1985	18100	4400	4500	4100	2000	2800
1986						
1987						

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Gooi/Vechtstreek, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN						
Jaar	Totaal	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	nog dagond. volgend
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	4700	900	1000	1600	600	600
1982	6800	1700	1800	1850	750	700
1983	8900	2500	2600	2100	900	800
1984	8950	2400	2200	2200	1000	900
1985	9000	2300	1800	2300	1100	1000
1986						
1987						

JAAR	Totaal	t/m 1e	MANNEN			nog dagond. volgend
			2en.1et	2en.2et	3en	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	2200	500	400	700	300	200
1982	3250	850	900	800	300	300
1983	4300	1200	1400	900	300	400
1984	4750	1400	1150	1200	350	500
1985	5200	1600	900	1500	400	600
1986						
1987						

JAAR	Totaal	t/m 1e	VROUWEN			nog dagond. volgend
			2en.1et	2en.2et	3en	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	2500	400	600	900	300	400
1982	3550	850	900	1050	450	400
1983	4600	1300	1200	1200	600	400
1984	4200	1000	1050	1000	650	400
1985	3800	700	900	800	700	400
1986						
1987						

Werkzoekenden zonder baan in het arbeidsmarktgebied Delft/Westland, uitgesplitst naar geslacht en hoogstbehaalde onderwijsdiploma

Jaar	OPLEIDING WERKLOZE PERSONEN					nog dagond. volgend
	TOTAAL	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	4100	900	1100	600	300	800
1982	5300	1300	1300	1200	550	800
1983	6500	1700	1500	1800	800	800
1984	6700	1850	1550	1550	750	1100
1985	6900	2000	1600	1300	700	1400
1986						
1987						

Jaar	MANNEN					nog dagond. volgend
	man.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	2200	500	500	300	200	400
1982	2750	700	650	600	300	400
1983	3300	900	800	900	400	400
1984	3500	1050	700	800	400	600
1985	3700	1200	600	700	400	800
1986						
1987						

Jaar	VROUWEN					nog dagond. volgend
	vrouw.tot	t/m 1e	2en.1et	2en.2et	3e niv.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981	1900	400	600	300	100	400
1982	2550	600	650	600	250	400
1983	3200	800	700	900	400	400
1984	3200	800	850	750	350	500
1985	3200	800	1000	600	300	600
1986						
1987						

BIJLAGE 16 FULL-TIME WERKZOEKENDEN ZONDER BAAN

Van de full-time werkzoekenden zonder baan (AKT) zijn voor de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Totaal full-time werkzoekenden in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

AMSTERDAM M.U.V. ALMERE

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	40800	22100	15700
1982	59400	34300	21100
1983	78000	46500	26500
1984	81950	46550	29450
1985	85900	46600	32400
1986			
1987			

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

ROTTERDAM

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	36300	20300	13200
1982	54450	30900	19300
1983	72600	41500	25400
1984	69250	38650	24600
1985	65900	35800	23600
1986			
1987			

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

DEN HAAG

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	21100	10000	5900
1982	29900	14550	8150
1983	38700	19100	10400
1984	40050	19150	11550
1985	41400	19200	12700
1986			
1987			

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

UTRECHT M.U.V. WOERDEN

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	17500	10100	7400
1982	24800	15000	9800
1983	32100	19900	12200
1984	34150	20700	13450
1985	36200	21500	14700
1986			
1987			

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

GOOI/VECHTSTREEK

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	3600	1900	1700
1982	5450	3050	2400
1983	7300	4200	3100
1984	7550	4600	2950
1985	7800	5000	2800
1986			
1987			

AKT (FULL-TIME WERKZOEKENDEN)

DELFT/WESTLAND

JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	3100	2000	1100
1982	4350	2650	1700
1983	5600	3300	2300
1984	5850	3500	2350
1985	6100	3700	2400
1986			
1987			

BIJLAGE 17 DIENSTPLICHTIGE MILITAIREN

Op grond van cijfers van het Ministerie van Defensie zijn het aantal militairen eerste oefening van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland geschat; het betreft alleen totaalcijfers.

Totaal aantal dienstplichtige militairen voor de eerste oefening afkomstig uit de zes arbeidsmarktgebieden, berustend op schattingen

jaar	geschat aantal dienstp a'dam
1975	
1976	
1977	4207
1978	3983
1979	4197
1980	4229
1981	4135
1982	3837
1983	3865
1984	3760
1985	3834
1986	3270
1987	3971

jaar	geschat aantal dienstp utrecht
1975	
1976	
1977	2773
1978	2639
1979	2808
1980	2801
1981	2780
1982	2610
1983	2655
1984	2561
1985	2630
1986	2250
1987	2731

jaar	geschat aantal dienstp rijmond
1975	
1976	
1977	3623
1978	3453
1979	3652
1980	3652
1981	3611
1982	3394
1983	3438
1984	3323
1985	3404
1986	2908
1987	3547

jaar	geschat aantal dienstp gooi
1975	
1976	
1977	677
1978	644
1979	677
1980	673
1981	661
1982	611
1983	613
1984	587
1985	591
1986	499
1987	599

jaar	geschat aantal dienstp den haag
1975	
1976	
1977	2419
1978	2277
1979	2371
1980	2328
1981	2272
1982	2097
1983	2106
1984	2009
1985	2029
1986	1720
1987	2096

jaar	geschat aantal dienstp delft
1975	
1976	
1977	686
1978	653
1979	692
1980	687
1981	669
1982	628
1983	645
1984	623
1985	637
1986	544
1987	673

BIJLAGE 18 PART-TIME WERKZAMEN

Van de part-time werkwamen (AKT) zijn voor de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Totaal part-time werkzamen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

AMSTERDAM		M.U.V.		ALMERE			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	57100	13500	43600	1981	32600	3800	28800
1982	59350	12850	46500	1982	35700	3750	31950
1983	61600	12200	49400	1983	38800	3700	35100
1984	62250	13300	48950	1984	41500	5050	36450
1985	62900	14400	48500	1985	44200	6400	37800
1986				1986			
1987				1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

RIJNSMOND		TOTAAL		MANNEN		VROUWEN	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	32600	3800	28800	1981	32600	3800	28800
1982	35700	3750	31950	1982	35700	3750	31950
1983	38800	3700	35100	1983	38800	3700	35100
1984	41500	5050	36450	1984	41500	5050	36450
1985	44200	6400	37800	1985	44200	6400	37800
1986				1986			
1987				1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

DEN HAAG		TOTAAL		MANNEN		VROUWEN	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	26500	4000	22500	1981	26500	4000	22500
1982	27150	4150	23000	1982	27150	4150	23000
1983	27800	4300	23500	1983	27800	4300	23500
1984	29000	4300	24700	1984	29000	4300	24700
1985	30200	4300	25900	1985	30200	4300	25900
1986				1986			
1987				1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

UTRECHT		M.U.V.		WOERDEN			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	30300	5600	24700	1981	30300	5600	24700
1982	32750	5400	27350	1982	32750	5400	27350
1983	35200	5200	30000	1983	35200	5200	30000
1984	37400	5450	31950	1984	37400	5450	31950
1985	39600	5700	33900	1985	39600	5700	33900
1986				1986			
1987				1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

GOOI/VECHTSTREEK		TOTAAL		MANNEN		VROUWEN	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	8400	1500	6900	1981	8400	1500	6900
1982	8850	1100	7750	1982	8850	1100	7750
1983	9300	700	8600	1983	9300	700	8600
1984	9350	1300	8050	1984	9350	1300	8050
1985	9400	1900	7500	1985	9400	1900	7500
1986				1986			
1987				1987			

AANTAL WERKZAME PERSONEN < 20 UUR

DELFT/WESTLAND		TOTAAL		MANNEN		VROUWEN	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN	JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975				1975			
1976				1976			
1977				1977			
1978				1978			
1979				1979			
1980				1980			
1981	7100	1400	5700	1981	7100	1400	5700
1982	8050	1250	6800	1982	8050	1250	6800
1983	9000	1100	7900	1983	9000	1100	7900
1984	9350	1350	8000	1984	9350	1350	8000
1985	9700	1600	8100	1985	9700	1600	8100
1986				1986			
1987				1987			

BIJLAGE 19 PART-TIME WERKZOEKENDEN ZONDER BAAN

Van de part-time werkzoekenden zonder baan (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/-Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Totaal part-time werkzoekenden in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

AMSTERDAM	M.U.V.	ALMERE	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	8300	1200	7100
1982	9150	1650	7500
1983	10000	2100	7900
1984	9750	2100	7650
1985	9500	2100	7400
1986			
1987			

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

RIJNMOND			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	5000	400	4600
1982	5450	400	5050
1983	5900	400	5500
1984	6500	500	6000
1985	7100	600	6500
1986			
1987			

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

DEN HAAG			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	3500	500	3000
1982	3350	500	2850
1983	3200	500	2700
1984	3450	400	3050
1985	3700	300	3400
1986			
1987			

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

UTRECHT	M.U.V.	WOERDEN	
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	4700	700	4000
1982	4450	500	3950
1983	4200	300	3900
1984	4150	500	3650
1985	4100	700	3400
1986			
1987			

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

GOOI/VECHTSTREEK			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	1100	300	800
1982	1350	200	1150
1983	1600	100	1500
1984	1400	150	1250
1985	1200	200	1000
1986			
1987			

AANTAL WERKLOZE PERSONEN < 20 UUR

DELFT/WESTLAND			
JAAR	TOTAAL	MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	1000	200	800
1982	950	100	850
1983	900	0	900
1984	850	0	850
1985	800	0	800
1986			
1987			

BIJLAGE 20 WERKZAME PERSONEN NAAR POSITIE IN BEDRIJF

Van de werkzame personen (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende gegevens beschikbaar:

- subtotaalcijfers zelfstandigen
- subtotaalcijfers meewerkende gezinsleden
- subtotaalcijfers zelfstandige + meewerkende gezinsleden
- subtotaalcijfers in loondienst werkzamen

Voor Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn genoemde gegevens tevens voor de jaren 1979 en 1980 beschikbaar.

Totaal werkzame personen in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar personen in loondienst, zelfstandigen en meewerkende personen

werkpers. AKT	ZELFST+ ADAM		
Jaar	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	58900	10100	69000
1982	52600	9700	62300
1983	46300	9300	55600
1984	46500	8350	54850
1985	46700	7400	54100
1986			
1987			

werkpers	ZELFST+ UTRECHT		
Jaar	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	30100	6400	36500
1982	29200	7200	36400
1983	28300	8000	36300
1984	27600	6900	34500
1985	26900	5800	32700
1986			
1987			

werkpers. AKT	ZELFST.+ DEN HAAG		
Jaar	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	23200	4300	27500
1982	23150	4350	27500
1983	23100	4400	27500
1984	22750	4300	27050
1985	22400	4200	26600
1986			
1987			

werkpers	ZELFST+ GOOI/VECHTSTREI		
Jaar	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979	7700	1700	9400
1980	8250	1600	9850
1981	8800	1500	10300
1982	8550	1750	10300
1983	8300	2000	10300
1984	7800	1650	9450
1985	7300	1300	8600
1986			
1987			

werkpers. AKT	ZELFST+ RIJNMOND		
Jaar	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979			
1980			
1981	34400	6400	40800
1982	32600	6850	39450
1983	30800	7300	38100
1984	30050	6800	36850
1985	29300	6300	35600
1986			
1987			

werkpers	ZELFST+ DELFT/WESTLAND		
JAAR	ZELFST.	MEEWERK.	LOONDIENTST
1975			
1976			
1977			
1978			
1979	10600	2300	12900
1980	10700	2850	13550
1981	10800	3400	14200
1982	10700	3400	14100
1983	10600	3400	14000
1984	9850	3450	13300
1985	9100	3500	12600
1986			
1987			

BIJLAGE 21 WERKZAME PERSONEN IN RELATIE TOT DE POTENTIELE BEROEPSBEVOLKING

Van de werkzame personen (AKT) zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1981-1985 de volgende cijfers beschikbaar:

- de percentages zelfstandigen in relatie tot de potentiële beroepsbevolking
- de percentages in loondienst werkzaam in relatie tot de potentiële beroepsbevolking

Voor Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn genoemde percentages tevens voor de jaren 1979 en 1980 beschikbaar.

Aantal werkzame personen in de zes arbeidsmarktgebieden, gerelateerd aan de potentiële beroepsbevolking (in %)

WERKZ./POT. AMSTERDAM

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979		
1980		
1981	8.36	63.91
1982	7.57	63.64
1983	6.79	63.52
1984	6.55	61.81
1985	6.41	61.02
1986		
1987		

WERKZ./POT. UTRECHT

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979		
1980		
1981	7.24	60.22
1982	7.15	60.24
1983	7.09	60.50
1984	6.66	60.79
1985	6.25	61.06
1986		
1987		

WERKZ./POT. RIJNSMOND

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979		
1980		
1981	5.44	58.43
1982	5.22	58.37
1983	5.03	58.58
1984	4.83	58.71
1985	4.64	58.87
1986		
1987		

WERKZ./POT. GOOI/VECHTSTREEK

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979	7.34	61.46
1980	7.68	61.40
1981	8.05	61.47
1982	8.06	61.71
1983	8.07	61.92
1984	7.38	62.33
1985	6.71	62.85
1986		
1987		

WERKZ./POT. DEN HAAG

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979		
1980		
1981	5.84	62.54
1982	5.85	61.46
1983	5.91	60.87
1984	5.78	60.79
1985	5.66	60.84
1986		
1987		

WERKZ./POT. DELFT/WESTLAND

Jaar	zelf/pot	loon/pot
1975		
1976		
1977		
1978		
1979	12.23	61.54
1980	12.85	62.06
1981	12.81	59.53
1982	12.66	59.83
1983	12.49	60.06
1984	11.76	61.29
1985	11.03	62.49
1986		
1987		

BIJLAGE 22 NIET GEREGISTREERDE WERKZOEKENDE PERSONEN

Van de mensen, die niet als werkzoekende staan ingeschreven, maar wel naar werk zoeken zijn voor de vier betrokken provincies en Nederland voor de jaren 1981, 1983 en 1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Tevens zijn van dezelfde gebieden voor dezelfde jaren gegevens opgenomen over mensen, die de afgelopen 12 maanden daadwerkelijk gezocht hebben naar werk. Van deze mensen zijn de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Alle gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op de AKT.

Het aantal mensen, dat niet als werkzoekend staat ingeschreven,
doch wel naar werk zoekt.

		Jaar		
		1981	1983	1985
Utrecht	totaal	8300	6200	4900
	mannen	3200	2400	2100
	vrouwen	5100	3800	2800
Noord-Holland	totaal	19300	12600	14100
	mannen	7100	4400	4600
	vrouwen	12200	8200	9500
Zuid-Holland	totaal	23700	16300	15800
	mannen	8600	6400	5600
	vrouwen	15100	9900	10200
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	700	900	600
	mannen	100	100	300
	vrouwen	600	800	300
Nederland	totaal	112400	80700	80200
	mannen	42100	29900	28700
	vrouwen	70300	50800	51500

Het aantal mensen, dat de afgelopen 12 maanden daadwerkelijk
naar werk heeft gezocht.

		Jaar		
		1981	1983	1985
Utrecht	totaal	3800	6000	6400
	mannen	1000	1200	1700
	vrouwen	2800	4800	4700
Noord-Holland	totaal	11100	16400	17500
	mannen	8000	4300	5000
	vrouwen	8100	12100	12500
Zuid-Holland	totaal	10400	15500	16600
	mannen	2500	3600	7400
	vrouwen	7900	11900	13200
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	600	900	1200
	mannen	100	100	100
	vrouwen	500	800	1100
Nederland	totaal	51900	84900	84400
	mannen	13200	18900	19400
	vrouwen	38700	66000	65000

BIJLAGE 23 NIET GEREgistREERDE WERKZOEKENDE PERSONEN, DIE OOK KOMEND JAAR
GAAN ZOEKEN

Van de mensen, die het afgelopen jaar naar werk hebben gezocht en die van plan zijn dat ook het komende jaar te doen, zijn voor de vier betrokken provincies en Nederland voor de jaren 1981, 1983 en 1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

De gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op de AKT.

Het aantal mensen, dat in het afgelopen jaar naar werk heeft gezocht en dat ook in het komende jaar van plan is te doen.

		Jaar		
		1981	1983	1985
Utrecht	totaal	1500	3000	2300
	mannen	400	500	800
	vrouwen	1100	2500	1500
Noord-Holland	totaal	5000	7700	7600
	mannen	1500	2000	2500
	vrouwen	3500	5700	5100
Zuid-Holland	totaal	4500	7800	7800
	mannen	1300	2200	2100
	vrouwen	3200	5000	5700
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	200	300	600
	mannen	0	100	0
	vrouwen	200	200	600
Nederland	totaal	22000	38700	34900
	mannen	6400	9800	9400
	vrouwen	15600	28900	25500

BIJLAGE 24 MENSEN, DIE NIET NAAR WERK ZOEKEN

Van de mensen, die in het afgelopen jaar niet naar werk hebben gezocht zijn voor de vier betrokken provincies en Nederland voor de jaren 1981, 1983 en 1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

De gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op de AKT.

Het aantal mensen, dat in het afgelopen jaar niet naar werk heeft gezocht.

		1981	Jaar 1983	1985
Utrecht	totaal	220200	212700	238000
	mannen	58700	58500	67000
	vrouwen	161500	154200	171000
Noord-Holland	totaal	540800	501700	542000
	mannen	144500	136600	163700
	vrouwen	396300	365100	378300
Zuid-Holland	totaal	747900	719500	754400
	mannen	180100	182400	204500
	vrouwen	567800	537100	549900
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	16800	20500	25500
	mannen	4200	4900	6300
	vrouwen	12600	15600	19200
Nederland	totaal	3552900	3427800	3662900
	mannen	904100	907300	1039200
	vrouwen	2648800	2520500	2623700

BIJLAGE 25 MENSEN, DIE NIET NAAR WERK ZOEKEN, DOCH WEL VAN PLAN ZIJN DIT TE
DOEN (1) OF DIE EEN BAAN AMBIEREN (2)

Van de mensen, die in het afgelopen jaar niet gezocht hebben naar werk, maar die wel van plan zijn dit in het komende jaar te doen, zijn voor de vier betrokken provincies en Nederland voor de jaren 1981, 1983 en 1985 de volgende gegevens opgenomen:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

Tevens zijn van dezelfde gebieden voor dezelfde jaren gegevens opgenomen over mensen, die in het afgelopen jaar niet naar werk hebben gezocht, maar wel een baan ambiëren. Van deze mensen zijn de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

De gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op de AKT.

(1) Het aantal mensen, dat in het afgelopen jaar niet naar werk heeft gezocht, maar dat het komende jaar wel van plan is te doen.

		Jaar		
		1981	1983	1985
Utrecht	totaal	11600	10600	10400
	mannen	4200	3800	3900
	vrouwen	7400	6800	6500
Noord-Holland	totaal	26600	24100	25000
	mannen	8900	8300	9300
	vrouwen	17700	15800	15700
Zuid-Holland	totaal	31900	27600	28200
	mannen	10900	9600	11000
	vrouwen	21000	18000	17200
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	800	400	700
	mannen	200	100	200
	vrouwen	600	300	500
Nederland	totaal	149900	145100	134700
	mannen	50700	51400	49700
	vrouwen	98300	93700	85000

(2) Het aantal mensen, dat in het afgelopen jaar niet naar werk heeft gezocht, maar dat wel een baan zou willen hebben.

		Jaar		
		1981	1983	1985
Utrecht	totaal	27100	16700	18000
	mannen	7200	2700	3900
	vrouwen	19900	14000	14100
Noord-Holland	totaal	76400	41400	47200
	mannen	20100	7200	9600
	vrouwen	56300	34200	37600
Zuid-Holland	totaal	79000	37600	43500
	mannen	20400	4900	7900
	vrouwen	58600	32700	35600
Zuidelijke IJssel- meerpolders	totaal	3300	1700	2800
	mannen	700	100	500
	vrouwen	2600	1600	2300
Nederland	totaal	391100	220700	234200
	mannen	104300	34100	43800
	vrouwen	286800	186600	190400

BIJLAGE 26 GEREgistREERDE WERKLOOSHEID (GAB)

Van de geregistreeerde werkloosheid zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1978-1986 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen van het CBS en gebaseerd op cijfers van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Geregistreerde Werkloosheid in de arbeidsmarktgebieden, gebaseerd op cijfers van de GAB's en uitgesplitst naar geslacht

AMSTERDAM GAB				RIJNSMOND GAB				DEN HAAG GAB			
Jaar	totaal	GAB mannen	GAB vrouwen	Jaar	totaal	mannen	vrouwen	Jaar	totaal	mannen	vrouwen
1975				1975				1975			
1976				1976				1976			
1977				1977				1977			
1978	18887	12423	6464	1978	19256	13707	5549	1978	12369	8894	3475
1979	19703	12699	7004	1979	20825	14119	6706	1979	12217	8593	3624
1980	23692	15378	8314	1980	23732	15686	8046	1980	13785	9711	3984
1981	38049	25303	12746	1981	35323	23787	11536	1981	18846	13462	5384
1982	53200	35599	17602	1982	50064	33757	16307	1982	28294	19941	8353
1983	86154	56522	29632	1983	76478	52518	23960	1983	45052	30944	14108
1984	91230	58780	32450	1984	80939	55351	25588	1984	49438	33903	15535
1985	100006	62917	37089	1985	74884	49474	25410	1985	46962	32189	14773
1986	100465	62152	38313	1986	73761	48293	25468	1986	46403	30975	15428
1987				1987				1987			

UTRECHT GAB				GOOI/VECHTSTREEK GAB				DELFT/WESTLAND GAB			
Jaar	totaal	mannen	vrouwen	Jaar	Totaal	mannen	vrouwen	Jaar	totaal	mannen	vrouwen
1975				1975				1975			
1976				1976				1976			
1977				1977				1977			
1978	7833	4911	2922	1978	1594	1018	576	1978	1798	1288	510
1979	8427	5067	3360	1979	1717	1110	607	1979	1594	1127	467
1980	9925	6039	3886	1980	2023	1307	716	1980	1673	1157	516
1981	17136	11163	5973	1981	3610	2415	1195	1981	2794	1901	893
1982	26233	17481	8752	1982	5463	3787	1676	1982	3888	2669	1219
1983	43103	28017	15086	1983	9033	6071	2962	1983	6038	4119	1889
1984	46945	29834	17111	1984	9112	6046	3066	1984	6221	4179	2042
1985	41050	25454	15596	1985	8216	5342	2919	1985	5678	3684	1994
1986	38620	23199	15421	1986	7017	4353	2664	1986	5449	3402	2047
1987				1987				1987			

BIJLAGE 27 GEREgistREERDE WERKLOOSHEID IN RELATIE TOT DE LANDELIJKE CIJFERS

Van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/-Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1978-1985 de percentages geregistreeerde werkloosheid in relatie tot de landelijke cijfers berekend. De basisgegevens zijn verkregen via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Geregistreerde werkloosheid in de zes arbeidsmarktgebieden volgens de GAB-cijfers, gerelateerd aan de landelijke werkloosheidscijfers (in %)

Jaar	TOTAAL	AMSTERDAM	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	9.19	9.11	9.34
1979	9.38	9.59	9.03
1980	9.55	9.62	9.44
1981	9.88	9.65	10.35
1982	9.82	9.46	10.64
1983	10.76	10.28	11.82
1984	11.09	10.59	12.14
1985	13.14	12.63	14.10
1986			
1987			

Jaar	TOTAAL	RIJNSMOND	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	9.37	10.05	8.02
1979	9.82	10.66	8.64
1980	9.57	9.81	9.14
1981	9.17	9.08	9.36
1982	9.24	8.97	9.85
1983	9.55	9.55	9.56
1984	9.84	9.87	9.58
1985	9.84	9.93	9.66
1986			
1987			

Jaar	TOTAAL	DEN HAAG	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	6.02	6.52	5.02
1979	5.82	6.49	4.67
1980	5.56	6.07	4.53
1981	4.89	5.14	4.37
1982	5.22	5.30	5.05
1983	5.63	5.63	5.63
1984	6.01	6.11	5.81
1985	6.17	6.46	5.62
1986			
1987			

Jaar	TOTAAL	UTRECHT	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	3.81	3.60	4.22
1979	4.01	3.83	4.33
1980	4.00	3.78	4.41
1981	4.45	4.26	4.85
1982	4.84	4.65	5.29
1983	5.38	5.09	6.02
1984	5.71	5.37	6.40
1985	5.39	5.11	5.93
1986			
1987			

Jaar	TOTAAL	GOOI/VECHTSTREEK	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	0.78	0.75	0.83
1979	0.82	0.84	0.78
1980	0.82	0.82	0.81
1981	0.94	0.92	0.97
1982	1.01	1.01	1.01
1983	1.13	1.10	1.18
1984	1.11	1.09	1.15
1985	1.08	1.07	1.11
1986			
1987			

Jaar	TOTAAL	DELFT/WESTLAND	
		MANNEN	VROUWEN
1975			
1976			
1977			
1978	0.87	0.94	0.37
1979	0.76	0.85	0.35
1980	0.67	0.72	0.32
1981	0.73	0.73	0.34
1982	0.72	0.71	0.32
1983	0.75	0.75	0.34
1984	0.76	0.75	0.37
1985	0.75	0.74	0.40
1986			
1987			

BIJLAGE 28 GEREGISTREERDE WERKLOOSHEID IN RELATIE TOT DE POTENTIELE BEROEPS-
BEVOLKING

Van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/-
Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1978-1985 de percentages
geregistreeerde werkloosheid in relatie tot de potentiële beroepsbevolking
berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via het CBS en zijn gebaseerd op cijfers van
het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Geregistreerde werkloosheid in de zes arbeidsmarktgebieden volgens de GAB-cijfers, gerelateerd aan de potentiële beroepsbevolking (in %)

JAAR	AMSTERDAM PERC.WERKZ.	RIJNMOND PERC.WERKZ.	DEN HAAG PERC.WERKZ.	UTRECHT PERC.WERKZ.	GOOI/VECHTSTREEK PERC.WERKZ.	DELFT/WESTLAND PERC.WERKZ.
1975						
1976						
1977						
1978	2.34	2.61	2.59	1.60	1.24	1.70
1979	2.46	2.82	2.58	1.72	1.34	1.51
1980	2.87	3.18	2.89	2.00	1.58	1.59
1981	4.61	4.71	4.01	3.40	2.82	2.52
1982	6.47	6.63	6.02	5.15	4.28	3.49
1983	10.52	10.09	9.68	8.41	7.08	5.39
1984	10.90	10.61	10.56	9.07	7.12	5.50
1985	11.85	9.76	9.99	7.84	6.41	4.97
1986	10.08	8.45	8.60	6.14	4.67	3.95
1987						

BIJLAGE 29 GEREGISTREERDE WERKLOOSHEID OP LANDELIJK EN COROP+ -NIVEAU

Van de geregistreeerde werkloosheid zijn van de COROP+ -gebieden en op landelijk niveau voor de periode 1982-1987 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- verdeling naar geslacht
- verdeling naar leeftijd
- verdeling naar inschrijvingsduur

Van de COROP+ gebieden zijn voor de periode 1976-1981 tevens de totaalcijfers opgenomen.

De gepresenteerde cijfers zijn verkregen via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Geregistreeerde werkloosheid op landelijk niveau, uitgesplitst naar leeftijd en inschrijvingsduur (cijfers van het Ministerie van SZW)

werkloosw. jaar	werkl.	TOTAAL		werkl.	MANNEN		werkl.	VROUWEN	
		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.
1975									
1976									
1977									
1978									
1979									
1980									
1981									
1982	591946	274274	323261	404414	152039	227538	187532	122235	95723
1983	824615	337855	552882	555068	181736	384080	269547	156119	168802
1984	802598	319608	563668	528677	167755	381335	273921	151853	182333
1985	695966	243343	378049	432175	120747	247296	263791	122596	130753
1986	689572	236317	369281	424107	116550	239468	265465	119768	129813
1987	683178	229291	360512	416039	112352	231639	267139	116939	128873

Geregistreeerde werkloosheid in het COROP-gebied (=arbeidsmarktgebied)
 Het Gooi/Vechtstreek, uitgesplitst naar leeftijd en inschrijvingsduur
 (cijfers van het Ministerie van SZW)

werklooszw jaar	werkl.	TOTAAL		werkl.	MANNEN		werkl.	VROUWEN	
		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.
1975									
1976	1545			1078			469		
1977	1413			933			480		
1978	1672			1109			563		
1979	1815			1022			593		
1980	2708			1806			902		
1981	4723			3288			1437		
1982	6128	2810	2741	4162	1592	1978	1964	1218	763
1983	9768	4018	6050	6439	2207	4164	3327	1811	1686
1984	9312	3729	5910	6018	1981	4011	3294	1748	1899
1985	8257	3141	4311	5180	1628	2905	3078	1513	1406
1986	7202	2552	2712	4341	1275	1799	2861	1277	913
1987	7142	2312	2968	4268	1145	1889	2874	1167	1097

Geregistreeerde werkloosheid in het COROP-gebied (=arbeidsmarktgebied)
 Delft/Westland, uitgesplitst naar leeftijd en inschrijvingsduur
 (cijfers van het Ministerie van SZW)

werklooszw jaar	werkl.	TOTAAL		werkl.	MANNEN		werkl.	VROUWEN	
		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.		< 25 jr	> 6 m.
1975									
1976	2235			1688			547		
1977	2573			1885			688		
1978	2573			1883			690		
1979	2171			1562			609		
1980	2952			2128			824		
1981	4743			3369			1374		
1982	4922	2236	1867	3324	1186	1356	1598	1050	511
1983	6658	2633	3628	4480	1339	2587	2178	1294	1041
1984	6519	2472	3657	4255	1251	2521	2264	1221	1136
1985	6287	2238	3066	3974	1097	2107	2313	1142	960
1986	6054	2004	2475	3893	942	1692	2361	1062	783
1987	5682	1724	2455	3451	842	1617	2231	882	838

BIJLAGE 30 WERKLOOSHEID IN DE VIER GROOTSTEDELIJKE COROP-GEBIEDEN EN NEDER-
LAND

Analyse van de geregistreeerde werkloosheid naar geslacht, leeftijd en inschrijvingsduur in de vier grootstedelijke COROP-gebieden en Nederland voor de jaren 1983 en 1987.

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ABA/DISA).

Analyse van de werkloosheid naar leeftijd en inschrijvingsduur in de vier grootstedelijke COROP-gebieden

Zowel op nationaal als op COROP-niveau beschikt het Ministerie van SZW over gegevens betreffende de leeftijd (<25 jaar) en de inschrijvingsduur bij de GAB's (>6 maanden). Van deze twee variabelen zijn, vanaf 1982, totaalcijfers en subtotaalcijfers naar geslacht bekend. In de onderstaande tabellen zijn voor de vier grootstedelijke COROP-gebieden te weten Groot-Amsterdam, Groot-Rijnmond, Agglomeratie Den Haag en Utrecht, de groeipercentages aangegeven van 1987 en 1983. De cijfers hebben telkens betrekking op oktober van het betreffende jaar. De reden dat is gekozen voor 1983 en niet voor 1982 is, dat zowel nationaal als regionaal tot 1983 sprake is van een toename van de geregistreeerde werkloosheid. Dit jaar vormt het breekpunt en vanaf dat jaar neemt de geregistreeerde werkloosheid af, mede vanwege het hanteren van andere criteria.

Tabel 1 Procentuele vergelijking van de geregistreeerde werkloosheid in de jaren 1983 en 1987 van mensen <25 jaar in vier grootstedelijke COROP-gebieden op basis van de totale werkloosheid en de werkloosheid naar geslacht

Gebied	mannen		vrouwen		totaal	
	1983	1987	1983	1987	1983	1987
Groot-Amsterdam						
% van tot.werklh.	19%	13%	14%	12%	33%	25%
% werklh. geslacht	29%	22%	41%	32%		
Groot-Rijnmond						
% van tot.werklh.	21%	16%	18%	15%	39%	31%
% werklh. geslacht	30%	25%	57%	44%		
Agglomeratie Den Haag						
% van tot.werklh.	22%	16%	16%	14%	38%	30%
% werklh. geslacht	33%	25%	51%	39%		
Utrecht						
% van tot.werklh.	22%	16%	20%	17%	42%	33%
% werklh. geslacht	35%	28%	54%	41%		
Nederland						
% van tot.werklh.	22%	16%	19%	17%	41%	34%
% werklh. geslacht	33%	27%	58%	44%		

Duidelijk is dat het aantal werklozen <25 jaar, zowel afzonderlijk voor mannen en vrouwen, als voor de totalen van beiden, in elk gebied afneemt. De verschillen tussen het aantal werkloze mannen en vrouwen wijkt niet zoveel af. De afname van het percentage mannen bedraagt steeds 5-6% en van de vrouwen 2-3%. Een paar kanttekeningen zijn nog wel op z'n plaats. In Groot-Amsterdam ligt het percentage werkloze mannen en vrouwen iets lager dan in de andere COROP-gebieden. In Utrecht ligt het percentage werkloze vrouwen iets hoger dan in de andere gebieden.

Een vergelijking tussen de jaren 1983 en 1987, waarbij ontwikkelingen worden gerelateerd aan het subtotaalcijfer van werkloosheid op COROP-niveau naar geslacht, bevestigt het algemene beeld van een afname door de tijd heen. Bij de mannen bedraagt deze 5-8%, bij de vrouwen 9-13%. Zowel bij de mannen als

vrouwen lag de jeugdige werkloosheid in Amsterdam lager dan in de andere gebieden; dat geldt zelfs in sterkere mate voor de vrouwen. Wel dient opgemerkt dat in relatief opzicht het aandeel van jongere vrouwen in de totale werkloosheid onder vrouwen groter is dan het aandeel van jongere mannen in de totale werkloosheid onder mannen. Een vergelijking met de landelijke cijfers toont geen duidelijk verschillend beeld.

Een procentuele vergelijking naar inschrijvingsduur wordt zichtbaar in de volgende tabel. In vergelijking met de variabele 'leeftijd' is duidelijk dat het aantal langdurig werkloze mannen dat van de vrouwen overtreft.

Tabel 2 Procentuele vergelijking van de geregistreeerde werkloosheid in de jaren 1983 en 1987 van mensen, die langer dan 6 maanden bij een GAB geregistreeerd staan in vier grootstedelijke COROP-gebieden op basis van de totale werkloosheid en de werkloosheid naar geslacht

Gebied	mannen		vrouwen		totaal	
	1983	1987	1983	1987	1983	1987
Groot-Amsterdam						
% van tot. werklh.	44%	35%	21%	20%	65%	55%
% werklh. geslacht	68%	58%	59%	53%		
Groot-Rijnmond						
% van tot. werklh.	49%	38%	22%	18%	71%	56%
% werklh. geslacht	72%	59%	69%	52%		
Agglomeratie Den Haag						
% van tot. werklh.	44%	36%	18%	16%	62%	52%
% werklh. geslacht	65%	55%	56%	46%		
Utrecht						
% van tot. werklh.	42%	29%	22%	19%	64%	48%
% werklh. geslacht	67%	50%	61%	44%		
Nederland						
% van tot. werklh.	47%	34%	20%	19%	67%	53%
% werklh. geslacht	69%	56%	63%	48%		

Totaalcijfers maken duidelijk dat in vier jaar tijd deze vorm van werkloosheid sterk terugloopt met 10% in Amsterdam en Den Haag, tot 15% in Rotterdam en 16% in Utrecht. De daling van het aantal langdurig werkloze mannen springt daarbij in het oog. In Rotterdam lag deze in 1983 zeer hoog, maar daar is de daling ook het sterkste geweest. In Utrecht is het aantal langdurig werkloze mannen ten opzichte van de totale werkloosheid het kleinste. In Den Haag geldt datzelfde voor de vrouwen.

Een specifiekere vergelijking met subtotaalcijfers naar geslacht toont aan dat het aantal langdurig werkloze mannen ten opzichte van het totaal aantal werkloze mannen in de COROP-gebieden met 10% daalt in Amsterdam en Utrecht en met 13% in Rotterdam en Den Haag. Voor de vrouwen variëren de dalingen vrij sterk; van 6% in Amsterdam, 10% in Den Haag, 13% in Rotterdam tot 17% in Utrecht. Een vergelijking van de ontwikkelingen naar geslacht toont geen duidelijk verschillend beeld voor de COROP-gebieden.

Afsluitend kan worden gesteld dat de landelijke cijfers nauwelijks afwijken van de cijfers op COROP-niveau.

BIJLAGE 31 WW-UITKERINGSGERECHTIGDEN

Van de WW-uitkeringsgerechtigden hebben met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1976-1987 schattingen plaatsgevonden ten aanzien van:

- totaalcijfers
- subtotaalcijfers mannen
- subtotaalcijfers vrouwen

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via de Sociale Verzekeringsraad (SVR).

Geschat aantal WW-uitkeringsgerechtigden in de zes arbeidsmarktgebieden, uitgesplitst naar geslacht

AMSTERDAM

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	6155	2167	8322
1977	4703	1996	6698
1978	3963	2035	5998
1979	3706	2078	5784
1980	3450	2259	5709
1981	5720	2806	8526
1982	6374	2947	9321
1983	6542	3034	9577
1984	6347	3319	9667
1985	6389	3331	9720
1986	5285	3121	8406
1987	4431	2951	7282

RIJNMOND

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	5421	1871	7293
1977	4118	1727	5845
1978	3484	1774	5258
1979	3255	1812	5067
1980	2964	1928	4892
1981	4936	2408	7344
1982	5546	2548	8094
1983	5725	2642	8367
1984	5474	2847	8321
1985	5498	2857	8355
1986	4524	2656	7179
1987	3770	2410	6180

DEN HAAG

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	3465	1252	4717
1977	2643	1155	3798
1978	2230	1178	3408
1979	2073	1197	3270
1980	1878	1266	3144
1981	3111	1570	4681
1982	3470	1649	5119
1983	3555	1691	5246
1984	3392	1797	5189
1985	3363	1792	5155
1986	2770	1664	4434
1987	2319	1509	3828

UTRECHT

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	3638	1276	4913
1977	2810	1191	4001
1978	2395	1233	3628
1979	2257	1270	3526
1980	2066	1362	3428
1981	3468	1715	5184
1982	3918	1829	5747
1983	4070	1909	5979
1984	3901	2063	5963
1985	3931	2076	6007
1986	3253	1950	5203
1987	2726	1783	4509

GOOI/VECHTSTREEK

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	940	339	1278
1977	726	317	1043
1978	617	326	943
1979	575	332	907
1980	520	350	871
1981	863	436	1298
1982	963	458	1422
1983	992	475	1467
1984	944	507	1452
1985	943	505	1448
1986	773	470	1243
1987	641	424	1065

DELFT/WESTLAND

	WW GESCHAT		WW GESCHAT TOTAAL
	MANNEN	VROUWEN	
1975			
1976	848	268	1116
1977	649	249	898
1978	550	256	806
1979	517	264	781
1980	472	283	754
1981	782	354	1136
1982	885	376	1261
1983	924	394	1317
1984	884	425	1309
1985	889	426	1315
1986	734	399	1133
1987	614	362	977

BIJLAGE 32 WACHTGELDERS

Van de wachtgelders rijksperoneel zijn op landelijk niveau voor de periode 1976-1986 de volgende gegevens beschikbaar:

- totaalcijfers
- subtotaalcijfers onderscheiden categorieën wachtgelders

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

BIJLAGE 33 WW-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN RELATIE TOT DE LANDELIJKE CIJFERS

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1976-1987 de percentages WW-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de landelijke cijfers berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via de Sociale Verzekeringsraad (SVR).

WW-uitkeringscijfers van de zes arbeidsmarktgebieden, gereïateerd aan de
landelijke WW-uitkeringscijfers (in %)

JAAR	AMSTERDAM PERC.	RIJMOND PERC.	DEN HAAG PERC.	UTRECHT PERC.	GOOI/VECHTSTREEK PERC.	DELFT/WESTLAND PERC.
1975						
1976	11.73	10.28	6.65	6.92	1.80	1.57
1977	11.03	9.63	6.26	6.59	1.72	1.48
1978	10.90	9.55	6.19	6.59	1.71	1.46
1979	10.84	9.50	6.13	6.61	1.70	1.46
1980	11.07	9.48	6.10	6.65	1.69	1.46
1981	11.31	9.74	6.21	6.88	1.72	1.51
1982	10.84	9.41	5.95	6.68	1.65	1.47
1983	10.73	9.37	5.88	6.70	1.64	1.48
1984	10.89	9.38	5.85	6.72	1.64	1.48
1985	10.92	9.39	5.79	6.75	1.63	1.48
1986	10.94	9.34	5.77	6.77	1.62	1.47
1987	10.98	9.32	5.77	6.80	1.61	1.47

BIJLAGE 34 WWV-UITKERINGSGERECHTIGDEN

Van de WWV-uitkeringsgerechtigden hebben met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland voor de periode 1984-1987 schattingen plaatsgevonden ten aanzien van:

- totaalcijfers
- subtotaalcijfers mannen
- subtotaalcijfers vrouwen

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via het CBS.

Geschat aantal WWV-uitkeringsgerechtigden in de zes arbeidsmarktgebieden,
uitgesplitst naar geslacht

JAAR	WWV TOTAAL	MANNEN	AMSTERDAM VROUWEN	JAAR	WWV TOTAAL	RIJNMOND MANNEN	VROUWEN	JAAR	WWV TOTAAL	DEN HAAG MANNEN	VROUWEN
1975				1975				1975			
1976				1976				1976			
1977				1977				1977			
1978				1978				1978			
1979				1979				1979			
1980				1980				1980			
1981				1981				1981			
1982				1982				1982			
1983				1983				1983			
1984	22572	16776	5784	1984	22880	19185	3686	1984	15580	12110	3529
1985	23215	16871	6328	1985	23608	18623	3959	1985	13751	10318	3443
1986	17838	12342	5484	1986	19689	15317	4364	1986	11167	7984	3184
1987	17504	11529	5965	1987	18987	13989	4992	1987	11084	7616	3473

JAAR	WWV TOTAAL	UTRECHT MANNEN	VROUWEN	JAAR	WWV TOTAAL	GOOI/VECHTSTREEK MANNEN	VROUWEN	JAAR	WWV TOTAAL	DELFT/WESTLAND MANNEN	VROUWEN
1975				1975				1975			
1976				1976				1976			
1977				1977				1977			
1978				1978				1978			
1979				1979				1979			
1980				1980				1980			
1981				1981				1981			
1982				1982				1982			
1983				1983				1983			
1984	11415	8858	2557	1984	2496	1899	599	1984	1586	1261	325
1985	10825	7951	2874	1985	2397	1787	610	1985	1664	1288	376
1986	8690	6109	2581	1986	1991	1424	567	1986	1537	1163	374
1987	8596	5582	3013	1987	1923	1272	651	1987	1583	1140	443

BIJLAGE 35 WWV-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN RELATIE TOT DE LANDELIJKE CIJFERS

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1984-1987 de percentages WWV-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de landelijke cijfers berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via het CBS.

WV-uitkeringscijfers van de zes arbeidsmarktgebieden, gerelateerd aan de landelijke WV-uitkeringscijfers (in %)

JAAR	AMSTERDAM PERC.	RIJNMOND PERC.	DEN HAAG PERC.	UTRECHT PERC.	GOOI/VECHTSTREEK PERC.	DELFT/WESTLAND PERC.
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981						
1982						
1983						
1984	10.01	10.14	6.91	5.06	1.11	0.70
1985	11.80	12.00	6.99	5.50	1.22	0.85
1986	11.60	12.81	7.26	5.65	1.30	1.00
1987	12.05	13.07	7.64	5.92	1.32	1.09

BIJLAGE 36 WWV-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN RELATIE TOT DE POTENTIELE BEROEPS-
BEVOLKING

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1984-1987 de percentages WWV-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de potentiële beroepsbevolking berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via het CBS.

Percentage WWV-uitkeringsgerechtigden van de potentiële beroepsbevolking

JAAR	A'DAM	RIJMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/ VECHTSTR.	DELFT/ WESTLAND
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981						
1982						
1983						
1984	2.7	3.0	3.3	2.2	2.0	1.4
1985	2.8	3.1	2.9	2.1	1.9	1.5
1986	1.8	2.3	2.1	1.4	1.3	1.1
1987	1.7	2.1	2.0	1.3	1.3	1.1

BIJLAGE 37 WWV-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN DE VIER GROTE STEDEN

Van de WWV-uitkeringsgerechtigden zijn voor de vier grote steden de volgende gegevens per stad beschikbaar:

Amsterdam - totaalcijfers voor de periode 1975-1986
- verdeling naar geslacht en leeftijd voor de periode 1981-1986

Rotterdam - totaalcijfers voor de periode 1975-1987
- subtotalecijfers mannen voor de periode 1980-1984
- subtotalecijfers vrouwen voor de periode 1980-1984
- verdeling naar geslacht en leeftijd voor de periode 1980-1984

Den Haag - totaalcijfers voor de periode 1975-1986
- verdeling naar leeftijd voor de periode 1980-1982 en het jaar 1984

Utrecht - totaalcijfers voor de periode 1983-1986
- verdeling naar leeftijd over dezelfde periode

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via de betrokken gemeenten (GSD-en resp. bureaus voor de statistiek).

Totaal WWV-uitkeringsgerechtigden Den Haag

jaar	WWV		
	totaal	<21 jr	21-64 jr
1975	4325		
1976	4424		
1977	3817		
1978	3372		
1979	3898		
1980	4837	480	4357
1981	6877	639	6238
1982	9459	834	8625
1983	8231		
1984	7195	42	7153
1985	5479		
1986	5281		
1987			

Totaal WWV-uitkeringsgerechtigden Utrecht

Jaar	WWV				
	totaal	<23 jr.	23-29 jr.	30-57 jr.	58- 64 jr.
1975					
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					
1981					
1982					
1983	4530	192	1567	2389	382
1984	4303	139	1382	2339	443
1985	3343	62	779	2045	457
1986	3184	34	792	1953	405
1987					

BIJLAGE 38 RWW-UITKERINGSGERECHTIGDEN EN IN RELATIE TOT DE LANDELIJKE CIJ- FERS

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland hebben voor de periode 1980-1987 schattingen plaatsgevonden van het totaal aantal RWW-uitkeringsgerechtigden. Van de RWW-uitkeringsgerechtigden zijn landelijke totaalcijfers (eveneens schattingen) opgenomen voor de periode 1976-1987.

Voor de periode 1980-1987 zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland tevens de percentages RWW-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de landelijke cijfers berekend.

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via het CBS.

Geschat aantal RWW-uitkeringsgerechtigden in de zes arbeidsmarktgebieden, alsmede het percentage ten opzichte van het landelijke aantal

JAAR	NATIONAAL	SCHATTING RWW A'DAM	RIJNMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/VECHTSTREEK	DELFT/WESTLAND
1975							
1976	52814						
1977	59619						
1978	70130						
1979	80907						
1980	82272	8466	7877	5081	3871	1295	1205
1981	100866	9620	9606	6158	5204	1472	1467
1982	125088	13110	12177	7748	7112	2010	1870
1983	191474	21294	18381	11588	10343	3280	2854
1984	308780	33827	28907	18076	16325	5101	4493
1985	373067	40919	35409	21930	20879	6123	5504
1986	404355	47317	38286	23714	22338	7021	5985
1987	400899	49080	39303	24389	22283	7199	6160

RWW JAAR	A'DAM	RIJNMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/ VECHTST.	DELFT/ WESTLAND
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980	10.3	9.6	6.2	4.7	1.6	1.5
1981	9.5	9.5	6.1	5.2	1.5	1.5
1982	10.5	9.7	6.2	5.7	1.6	1.5
1983	11.1	9.6	6.1	5.4	1.7	1.5
1984	11.0	9.4	5.9	5.3	1.7	1.5
1985	11.0	9.5	5.9	5.6	1.6	1.5
1986	11.7	9.5	5.9	5.5	1.7	1.5
1987	12.2	9.8	6.1	5.6	1.8	1.5

BIJLAGE 39 RWW-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN RELATIE TOT DE POTENTIELE BEROEPS-
BEVOLKING

Van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/-
Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1980-1987 de percentages
RWW-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de potentiële beroepsbevolking
berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via het CBS.

Percentage RWW-uitkeringsgerechtigden van de potentiële beroepsbevolking

RWW JAAR	A'DAM	RIJMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/ VECHTST.	DELFT/ WESTLAND
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980	1.0	1.1	1.1	0.8	1.0	1.1
1981	1.2	1.3	1.3	1.0	1.1	1.3
1982	1.6	1.6	1.6	1.4	1.6	1.7
1983	2.6	2.4	2.5	2.0	2.6	2.5
1984	4.0	3.8	3.9	3.2	4.0	4.0
1985	4.9	4.6	4.7	4.0	4.8	4.8
1986	4.7	4.4	4.4	3.6	4.7	4.3
1987	4.8	4.4	4.4	3.5	4.7	4.4

BIJLAGE 40 RWW-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN DE VIER GROTE STEDEN

Van de RWW-uitkeringsgerechtigden zijn voor de vier grote steden de volgende gegevens per stad beschikbaar:

- Amsterdam - totaalcijfers voor de periode 1975-1986
- verdeling naar geslacht en leeftijd voor de periode 1981-1986
- verdeling naar uitkeringsduur voor de periode 1981-1986
- Rotterdam - totaalcijfers voor de periode 1975-1983 en voor het jaar 1986
- subtotaalcijfers mannen voor de periode 1979-1983
- subtotaalcijfers vrouwen voor de periode 1979-1983
- verdeling naar geslacht en leeftijd voor de periode 1979-1983 en het jaar 1986
- Den Haag - totaalcijfers voor de periode 1979-1983
- verdeling naar leeftijd voor de periode 1980-1982 en het jaar 1984
- subtotaalcijfers mannen voor de periode 1984-1986
- subtotaalcijfers vrouwen voor de periode 1984-1986
- verdeling naar geslacht en uitkeringsduur voor de periode 1984-1986
- Utrecht - totaalcijfers voor de periode 1983-1986
- verdeling naar leeftijd voor dezelfde periode

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via de betrokken gemeenten (GSD-en resp. bureaus voor de statistiek).

Totaal RWW-uitkeringsgerechtigden Rotterdam

jaar	RWW TOTAAL	leeftijden mannen							
		totaal	16-22 jr	23-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr	23-64 jr	>65 jr
1975	5264								
1976	5973								
1977	6722								
1978	7397								
1979	8269	5829	1106	1956	1032	944	781	4713	10
1980	10095	6846	1459	2369	1152	1011	849	5381	6
1981	12416	8492	1727	3093	1515	1230	922	6760	5
1982	17202	11584	2480	4409	2095	1590	1009	9103	1
1983	25945	18154	4764					13387	3
1984									
1985									
1986	38436								
1987									

RWW jaar	leeftijden vrouwen							
	totaal	16-22 jr	23-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr	23-64 jr	>65 jr
1975								
1976								
1977								
1978								
1979		2440	1262	590	256	211	121	1178
1980		3249	1714	823	336	241	135	1535
1981		3924	1848	1189	434	298	155	2076
1982		5618	2636	1838	549	418	177	2982
1983		7791	3655					4135
1984								
1985								
1986								
1987								

RWW jaar	leeftijd (man+vrouw)						
	16-22 jr	23-34 jr	35-44 jr	45-54 jr	55-64 jr	23-64 jr	>65 jr
1975							
1976							
1977							
1978							
1979		2368	2546	1288	1155	902	5891
1980		3173	3192	1488	1252	984	6916
1981		3575	4282	1949	1528	1077	8836
1982		5116	6247	2644	2008	1186	12085
1983		8419					17522
1984							
1985		5829	18081	7356	4843	2198	120
1986							
1987							

Totaal Rww-uitkeringsgerechtigden Den Haag

jaar	RWW	uitkeringsduur mannen					2t/m6 jr	
		<21 jr	21-64 jr	totaal	0-5 m.	6-11 m.		12-23 m.
1975	4707							
1976	3683							
1977	3611							
1978	3774							
1979	3966							
1980	4987	1156	3831					
1981	6439	1182	5257					
1982	10079	1769	8310					
1983	15274							
1984	18090	2123	15967	13310	2359	2166	3820	4965
1985	20065			14889	2543	1897	3166	7283
1986	21349			15613				5608
1987								

Jaar	vrouwen					2t/m6 jr
	totaal	0-5 m.	6-11 m.	12-23 m.	>23 m.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981						
1982						
1983						
1984						
1985		4780	1062	858	1328	1532
1986		5176	1103	756	1207	2110
1987		5736				1734

Jaar	TOTAAL					2t/m6 jr
	totaal	0-5 m.	6-11 m.	12-23 m.	>23 m.	
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981						
1982						
1983						
1984		18090	3421	3024	5148	6497
1985		20065	3646	2653	4373	9393
1986		21349				7342
1987						

Totaal RWW-uitkeringsgerechtigden Utrecht

jaar	RWW totaal	<21 jr.	21-49 jr.	50-64 jr.	>65 jr.
1975					
1976					
1977					
1978					
1979					
1980					
1981					
1982					
1983	7860	1370	6156	334	
1984	10382	1314	8606	462	
1985	11336	1119	9675	542	
1986	11620	964	10072	583	1
1987					

BIJLAGE 41 ABW-UITKERINGSGERECHTIGDEN EN IN RELATIE TOT DE LANDELIJKE CIJ-
FERS

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland hebben voor de periode 1980-1987 de volgende schattingen plaatsgevonden van het totaal aantal ABW-uitkeringsgerechtigden.

Van de ABW-uitkeringsgerechtigden zijn landelijke totaalcijfers (eveneens schattingen) opgenomen voor de periode 1976-1987.

Voor de periode 1980-1987 zijn van de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland tevens de percentages ABW-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de landelijke cijfers berekend.

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via het CBS.

Geschat aantal ABW-uitkeringsgerechtigden in de zes arbeidsmarktgebieden, alsmede het percentage ten opzichte van het landelijke aantal

JAAR	NATIONAAL	SCHATTING ABW A'DAM	RIJNMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/VECHTSTREEK	DELFT/WESTLAND
1975							
1976	98404						
1977	97663						
1978	98182						
1979	105255						
1980	108512	15480	13998	9029	5227	2367	2141
1981	116775	16639	14959	9589	5531	2546	2285
1982	129572	18134	16173	10290	6123	2781	2484
1983	143464	19407	17721	11172	6939	2989	2751
1984	159815	21587	19731	12338	7927	3255	3067
1985	173980	23229	20986	12997	8843	3476	3262
1986	183454	24394	22297	13810	9363	3619	3486
1987	177639	23229	21622	13418	9599	3407	3389

ABW JAAR	A'DAM	RIJNMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/ VECHTST.	DELFT/ WESTLAND
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980	14.3	12.9	8.3	4.8	2.2	
1981	14.2	12.8	8.2	4.7	2.2	2.0
1982	14.0	12.5	7.9	4.7	2.1	2.0
1983	13.5	12.4	7.8	4.8	2.1	1.9
1984	13.5	12.3	7.7	5.0	2.0	1.9
1985	13.4	12.1	7.5	5.1	2.0	1.9
1986	13.3	12.2	7.5	5.1	2.0	1.9
1987	13.1	12.2	7.6	5.4	1.9	1.9

**BIJLAGE 42 ABW-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN RELATIE TOT DE POTENTIELE BEROEPS-
BEVOLKING**

Met betrekking tot de arbeidsmarktgebieden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Gooi/Vechtstreek en Delft/Westland zijn voor de periode 1980-1987 de percentages ABW-uitkeringsgerechtigden in relatie tot de potentiële beroepsbevolking berekend.

De basisgegevens zijn verkregen via het CBS.

Percentage ABW-uitkeringsgerechtigden van de potentiële beroepsbevolking

ABW JAAR	A'DAM	RIJNMOND	DEN HAAG	UTRECHT	GOOI/ VECHTST.	DELFT/ WESTLAND
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980	1.9	1.9	1.9	1.1	1.8	2.0
1981	2.0	2.0	2.0	1.1	2.0	2.1
1982	2.2	2.1	2.2	1.2	2.2	2.2
1983	2.4	2.3	2.4	1.4	2.3	2.5
1984	2.6	2.6	2.6	1.5	2.5	2.7
1985	2.8	2.7	2.8	1.7	2.7	2.9
1986	2.4	2.6	2.6	1.5	2.4	2.5
1987	2.3	2.4	2.4	1.5	2.2	2.4

BIJLAGE 43 UITKERINGSGERECHTIGDEN EN ABW-UITKERINGSGERECHTIGDEN IN DE VIER
GROTE STEDEN

Van de (ABW-)uitkeringsgerechtigden zijn voor de vier grote steden de volgende gegevens per stad beschikbaar:

- Amsterdam - totaalcijfers voor de periode 1975-1986
- verdeling naar geslacht en leeftijd van de ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1981-1986
- verdeling naar uitkeringsduur ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1981-1986
- Rotterdam - totaalcijfers ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1976-1986
- subtotalecijfers mannen ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1979-1983
- subtotalecijfers vrouwen ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1979-1983
- verdeling naar geslacht en leeftijd ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1979-1983 en het jaar 1986
- Den Haag - totaalcijfers voor de periode 1975-1986
- subtotalecijfers mannen ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1975-1979
- subtotalecijfers vrouwen ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1975-1979
- verdeling naar geslacht en leeftijd ABW-uitkeringsgerechtigden voor de periode 1979-1983
- verdeling naar leeftijd ABW-uitkeringsgerechtigden voor de perioden 1980-1982 en 1984-1986
- Utrecht - totaalcijfers voor de periode 1983-1986
- verdeling naar leeftijd ABW-uitkeringsgerechtigden voor dezelfde periode

De gepresenteerde gegevens zijn verkregen via de betrokken gemeenten (GSD-en resp. bureaus voor de statistiek).

Totaal aantal en aantal ABW-uitkeringsgerechtigden Amsterdam

AMSTERDAM jaar	TOTAAL	ABW totaal	leeftijden mannen		leeftijden mannen						totaal	
			< 65 jr.	> 65 jr.	t/m 15 j	16-24 j	25-34 j	35-44 j	45-54 j	55-64 j		
1975	58731	24464	19531	8714								
1976	54699	23055	16785	6270								
1977	54935	22867	17764	5103								
1978	50980	20354	15202	5152								
1980	51764	19847	14790	5075								
1981	53284	19369	15171	4198								
1982	59524	20090	16094	3996	356	375	565	490	475	555	2816	
1983	72447	20406	16692	3714	300	530	973	652	540	528	3523	
1984	75762	18390	16388	2002		362	868	600	477	516	2823	
1985	81877	18969	17032	1937		353	753	602	486	467	2661	
1986	75707	19615	17646	1969		327	710	641	484	455	2617	
1987	76869	18945	17055	1890		247	487	519	394	263	1910	

jaar	leeftijden vrouwen						totaal	
	t/m 15 j	16-24 j	25-34 j	35-44 j	45-54 j	55-64 j		
1975								
1976								
1977								
1978								
1979								
1980								
1981								
1982		93	1440	4650	3150	1940	2005	13278
1983		110	1440	4716	3249	1848	1806	13169
1984		2	1424	4903	3542	1874	1820	13565
1985		2	1496	5193	3897	1965	1618	14371
1986			1509	5433	4217	2063	1807	15029
1987			1637	5740	4359	1975	1434	15145

jaar	uitkeringsduur in mnd.							
	0-3 m	3-6 m	0-6 m	6-12 m	12-18 m	18-24 m	>12 m	>24 m
1975								
1976								
1977								
1978								
1980								
1981								
1982	1.9	5.8		10.7	10.4	7.6		63.5
1983	1.6	4.8		10.6	9.9	8.4		64.6
1984	1.9	5.6		11	9.4	7.4		64.8
1985	2.1	5.5		10.6	9.1	7.7		65.1
1986			7.3	9.3			83.4	66.5
1987			10.8	10.5			78.7	64.8

Totaal aantal en totaal aantal ABW-uitkeringsgerechtigden Utrecht

UTRECHT		ABW				
Jaar	TOTAAL	totaal	<21 jr.	21-49 jr.	50-64 jr.	>65 jr.
1975						
1976						
1977						
1978						
1979						
1980						
1981						
1982						
1983	17208	3645	256	2525	572	292
1984	20102	4199	327	2892	622	358
1985	20330	4526	268	3160	637	461
1986	20855	4927	295	3372	703	557
1987						

BIJLAGE 44 ECONOMISCHE NON-ACTIVITEIT NADER BEZIEN

Bij de bepaling van de economische non-activiteit in de arbeidsmarktgebieden wordt in eerste instantie stilgestaan bij de absolute aantallen mensen, die deel uitmaken van de categorieën van economische non-activiteit. In dat kader vindt ook indexering plaats.

Vervolgens is de rangorde-positie per arbeidsmarktgebied bepaald op grond van percentages van de categorieën van economische non-activiteit ten opzichte van de bevolking 15-64 jaar.

Daarna wordt per arbeidsmarktgebied de groei van de economische non-activiteit in beeld gebracht.

Ter afsluiting wordt nog gezien hoe deze zich in de tijd verhoudt tot de economische activiteit.

Tabel 1 De absolute aantal personen behorend tot een van de subcategorieën van economische non-activiteit per arbeidsmarktgebied voor de jaren 1981 en 1985

	Arbeidsmarktgebieden					
	Amsterdam	Rotterdam	Den Haag	Utrecht	Gooi/ Vecht	Delft/ W'land
Economische non- activiteit						
Dagonderwijs	126.137 141.297	88.018 101.273	64.890 66.763	82.638 96.307	19.900 21.600	18.400 22.200
AAW/WAO 80%- 100%	68.799 74.907	39.712 41.955	26.942 26.768	34.331 37.096	8.110 8.607	4.823 5.217
VUT	3.073 7.719	2.633 6.882	1.876 4.494	1.635 4.378	500 1.305	335 906
Part-time werkzaam	57.100 62.900	32.600 44.200	26.500 30.200	30.300 39.600	8.400 9.400	7.100 9.700
Part-time werkzoekend	8.300 9.500	5.000 7.100	3.500 3.700	4.700 4.100	1.100 1.200	1.000 800
Full-time werkzoekend	40.800 85.900	36.300 65.900	21.100 41.500	17.500 40.300	3.600 7.800	3.100 6.100
Dienstplicht le oefening	4.135 3.834	3.611 3.404	2.272 2.029	2.780 2.630	661 591	669 637
Overigen	111.948 125.847	187.834 170.660	92.689 78.844	105.263 97.356	24.159 22.053	12.301 10.617
Totaal	420.292 511.904	395.708 441.374	239.769 254.298	279.147 317.667	66.430 72.556	47.728 56.177

Op grond van de totaalcijfers van de economische non-activiteit kan voor elk van de arbeidsmarktgebieden indexering plaats vinden van de cijfers, waarbij 1985 wordt vergeleken met 1981. Deze ziet er als volgt uit:

Index

Amsterdam	122
Rotterdam	112
Den Haag	106
Utrecht	114
Gooi/Vechtstreek	109
Delft/Westland	118

Ofschoon in elk gebied sprake is van een toename van de economische non-activiteit is deze in Amsterdam de grootste en in Den Haag de kleinste.

Wanneer deze aantallen "relatief worden gemaakt", door ze te relateren aan de bevolking tussen de 15-64 jaar wordt het allereerst mogelijk om het relatieve gewicht van de verschillende subcategorieën van economische non-activiteit, binnen deze arbeidsmarktgebieden te bepalen. Daarnaast is het mogelijk om de overeenkomst in rangorde-posities van de zes gebieden te bepalen. Daarmee vindt in feite nog geen vergelijking van de gebieden onderling plaats. Wel kan worden gezien welke categorieën in welk gebied een sterke positie hebben. In tabel 2 is één en ander weergegeven.

Uit de vergelijking van de rangorde posities van de verschillende subcategorieën van economische non-activiteit in de zes arbeidsmarktgebieden komt naar voren, dat het aandeel dienstplichtigen in elk gebied in 1985 het kleinste is. Voor 1981 geldt datzelfde voor de VUT-ers. Verder blijken de rangorde posities nogal uiteen te kunnen lopen. Voor beide jaren bepalen Den Haag en Utrecht wat hun posities betreft de trend. Geen enkele subcategorie behoort, vergeleken met andere gebieden, tot een minderheid.

Met betrekking tot 1981 valt het op dat het aantal part-time werkzoekende personen in elk arbeidsmarktgebied dezelfde positie inneemt. Ten aanzien van de andere categorieën treedt een differentiatie op. In Amsterdam, Rotterdam en Gooi/Vechtstreek is sprake van steeds twee categorieën, die geen gemiddelde rangorde-positie innemen. In Delft/Westland doet die situatie zich zelfs voor bij vier van de acht categorieën van economische non-activiteit. De rangorde-posities van dagonderwijsvolgenden en part-time werkzamen liggen hoger, die van AAW/WAO-ers (80100%) en 'overigen' lager.

De situatie in 1985 is hier en daar gewijzigd. Amsterdam wijkt maar liefst bij zes van de acht categorieën van economische non-activiteit af van het gemiddelde rangorde patroon. Alleen de posities van de full-time werkzoekenden (3) en dienstplichtig militairen te oefening (8) scoren 'normaal'. Zo zijn de rangorde-posities van de dagonderwijsvolgenden, AAW/WAO-uitkeringsgerechtigden en part-time werkzoekenden groter dan gemiddeld; die van de van de 'overigen', part-time werkzamen en VUT-ers liggen lager dan gemiddeld. Ook in Rotterdam is de rangorde-positie van de part-time werkzamen en AAW/WAO-uitkeringsgerechtigden hoger en de full-time werkzoekenden (veel) lager dan gemiddeld. Het patroon van Delft/Westland is iets 'normaler' geworden ten opzichte van 1981. Desondanks ligt het aandeel dagonderwijsvolgenden en part-time werkzamen hoger dan gemiddeld en die van de 'overigen' en full-time werkzoekenden lager.

Tabel 2 Het relatieve gewicht van de subcategorieën van economische non-activiteit in de zes arbeidsmarktgebieden in 1981 en 1985, uitgedrukt in percentages van de bevolking tussen 15-64 jaar, alsmede de rangorde-posities

	Arbeidsmarktgebieden											
	Amsterdam		Rotterdam		Den Haag		Utrecht		Gooi/Vecht		Delft/W'land	
	%	r	%	r	%	r	%	r	%	r	%	r
Economische non-activiteit												
Dagonderwijs	12.3	1	10.0	2	11.5	2	13.3	2	12.7	2	13.7	1
	13.2	1	11.0	2	11.7	2	14.6	2	13.5	2	15.6	1
AAW/WAO 80%-100%	6.7	3	4.5	3	4.8	3	5.5	3	5.2	4	3.6	4
	7.0	4	4.6	5	4.7	5	5.6	5	5.4	4	3.7	5
VUT	0.3	8	0.3	8	0.3	8	0.3	8	0.3	8	0.2	8
	0.7	7	0.8	7	0.8	6	0.7	6	0.8	6	0.6	6
Part-time werkzaam	5.6	4	3.7	5	4.7	4	4.9	4	5.4	3	5.3	3
	5.9	5	4.8	4	5.3	4	6.0	4	5.9	3	6.8	3
Part-time werkzoekend	0.8	6	0.6	6	0.6	6	0.8	6	0.7	6	0.7	6
	0.9	6	0.8	6	0.7	7	0.6	7	0.8	7	0.6	7
Full-time werkzoekend	4.0	5	4.1	4	3.7	5	2.8	5	2.3	5	2.3	5
	8.0	3	7.2	3	7.3	3	6.1	3	4.9	5	4.3	4
Dienstplichtige oefening	0.4	7	0.4	7	0.4	7	0.4	7	0.4	7	0.5	7
	0.4	8	0.4	8	0.4	8	0.4	8	0.4	8	0.5	8
Overigen	10.9	2	21.3	1	16.4	1	16.9	1	15.4	1	9.2	2
	11.8	2	18.6	1	13.9	1	14.7	1	13.8	1	7.4	2
Totaal	41.1		45.0		42.5		44.8		42.4		35.5	
	47.9		48.1		44.8		48.1		45.4		39.4	

Uit een over-all vergelijking van de categorieën van economische non-activiteit voor de jaren 1981 en 1985 komt naar voren dat de rangorde-posities van het aantal:

- dagonderwijsvolgenden en overigen niet gewijzigd is
- part-time werkzame personen, met uitzondering van Amsterdam en Rotterdam, overal hetzelfde is gebleven
- VUT-ers overal is gestegen
- full-time werkzoekenden, met uitzondering van Gooi/Vechtstreek en Delft-/Westland, overal is gestegen
- dienstplichtigen over de hele linie is gedaald
- AAW/WAO-ers (80-100%) over vrijwel de gehele linie, met uitzondering van Gooi/Vechtstreek, is gedaald
- part-time werkzoekenden, met uitzondering van Amsterdam en Rotterdam, overal is gedaald

Zoals tabel 3 laat zien is de economische non-activiteit, uitgedrukt in percentages van de bevolking tussen 15-65 jaar, in elk van de gebieden

tussen 1981 gestegen. Deze stijging is echter in Amsterdam duidelijk de sterkste en in Den Haag de zwakste.

Tabel 3

Economische non-activiteit	1981	1985	% groei
Amsterdam	41.1%	47.9%	+ 6.8%
Rotterdam	45.0%	48.1%	+ 3.1%
Den Haag	42.5%	44.8%	+ 2.3%
Utrecht	44.8%	48.1%	+ 3.3%
Gooi/Vechtstreek	42.4%	45.4%	+ 3.1%
Delft/Westland	35.5%	39.4%	+ 3.9%

Vergelijking van de economische non-activiteit met de economische activiteit in de zes arbeidsmarktgebieden voor de jaren 1981 en 1985, is mogelijk op grond van tabel 1 enerzijds en de cijfers met betrekking tot het aantal full-time werkwzamen en het aantal zelfstandigen/meewerkende personen anderzijds. Sommering van beide subtotaalcijfers hoogt het totaal aantal economisch actieven op. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat part-time werkwzame personen tot de economische non-activiteit is gerekend.

Tabel 4 Vergelijking van de absolute aantallen personen behorend tot de economische non-activiteit respectievelijk economische activiteit per arbeidsmarktgebied voor de jaren 1981 en 1985

	Economische non-activiteit	Economische activiteit
Amsterdam	420.292 511.904	602.600 555.700
Rotterdam	395.708 441.374	484.500 475.900
Den Haag	239.769 254.298	324.500 313.800
Utrecht	279.147 317.667	343.600 343.400
Gooi/Vechtstreek	66.430 72.556	90.100 87.200
Delft/Westland	47.728 56.177	86.700 86.400

Wanneer de absolute cijfers in 1985 worden gerelateerd aan die van 1981, dan komen de volgende indexen naar voren:

Tabel 5 Indexen van het aantal personen behorende tot de economische non-activiteit respectievelijk economische activiteit per arbeidsmarktgebied (1985 ten opzichte van 1981)

	Economische non-activiteit	Economische activiteit
Amsterdam	122	92
Rotterdam	112	98
Den Haag	106	97
Utrecht	114	100
Gooi/Vechtstreek	109	97
Delft/Westland	118	100

Uit deze tabel komt naar voren dat in elk arbeidsmarktgebied sprake is van een toename van de economische non-activiteit. Deze is in Amsterdam duidelijk de sterkste. De economische activiteit geeft, met uitzondering van Utrecht en Delft/Westland, een afname te zien. Deze is in Amsterdam de sterkste.

In tabel 6 wordt de economische non-activiteit voor de jaren 1981 en 1985 gerelateerd aan de economische economische activiteit.

Tabel 6 De economische non-activiteit uitgedrukt in percentages van de economische activiteit in de zes arbeidsmarktgebieden voor de jaren 1981 en 1985

Economische non-activiteit/ Economische activiteit	1981	1985
	Amsterdam	69.7%
Rotterdam	81.7%	92.7%
Den Haag	73.9%	81.0%
Utrecht	81.2%	92.5%
Gooi/Vechtstreek	67.4%	75.1%
Delft/Westland	55.0%	65.0%

In alle arbeidsmarktgebieden stijgt het percentage economische non-actieven ten opzichte van de economische actieven. De stijging is in Den Haag (+7.1%) en het Gooi/Vechtstreek (+7.7%) de kleinste en in Amsterdam verreweg de grootste (+22.4%).

Ter afsluiting van deze bijlage zijn voor alle arbeidsmarktgebieden de eerder bepaalde indexen per categorie, dus niet alleen voor de economische non-activiteit, gecorrigeerd voor de ontwikkelingen van de bevolking tussen 15-65 jaar. Op grond hiervan kunnen een aantal interessante conclusies worden getrokken.

Tabel 7 Vergelijking van de zes arbeidsmarktgebieden naar de categorieën van het conceptuele model, op basis van de indexen gecorrigeerd voor de index van de bevolking tussen 15-64 jaar

Arbeidsmarkt- gebied	Categorieën uit het conceptueel model																						
	1	2	3	4	A	5	6	7	B	8	9	10	C	D	E	G	11	12	13	14	15	H	I
Amsterdam	104	108	105	241	98	90	89	203	98	75	106	110	107	97	108	187	107	110	180	409	135	182	117
Rotterdam	104	111	102	251	98	95	90	175	101	84	131	137	131	102	78	170	108	110	180	355	135	177	108
Den Haag	101	102	98	238	99	96	88	195	102	96	113	105	112	103	84	181	110	109	179	352	135	178	105
Utrecht	106	110	102	253	98	95	90	217	102	85	124	82	118	102	87	172	108	109	180	378	151	185	108
Gooi/Vechtstreek	102	107	104	256	98	96	87	213	101	81	110	107	110	100	89	187	108	110	180	408	134	181	107
Delft/Westland	106	114	102	255	97	96	90	186	100	84	129	75	123	99	81	158	119	109	180	354	135	180	111
Nederland	105	106	104	252	98	93	91	172	99	87	122	105	120	100	93	163	110	112	185	352	142	184	-

- 1 = Bevolking 15-64
- 2 = Dagonderwijsvolgenden
- 3 = AAW/WAO-uitkeringontvangenden (80-100%)
- 4 = VUT-uitkeringontvangenden
- 5 = Full-time werkzame personen
- 6 = Dienstplichtige militairen in oefening
- 7 = Full-time werkzoekenden zonder baan
- 8 = Zelfstandigen/meewerkende gezinsleden
- 9 = Part-time werkzame personen
- 10 = Part-time werkzoekenden zonder baan
- 11 = AAW/WAO-uitkeringsontvangenden (< 80%)
- 12 = WW/nWW-uitkeringsgerechtigden (excl. wachtgelders)
- 13 = WWV-uitkeringsgerechtigden
- 14 = RWW-uitkeringsgerechtigden
- 15 = ABW-uitkeringsgerechtigden

- A = Potentiële beroepsbevolking
- B = Afhankelijke beroepsbevolking
- C = Overige afhankelijke beroepsbevolking
- D = Totale beroepsbevolking
- E = Overigen
- G = Totaal aantal werkzoekenden zonder baan
- H = Totaal aantal uitkeringsgerechtigden (excl. AAW/WAO 80-100%)
- I = Economische non-activiteit

Allereerst moet worden vastgesteld, dat een drietal kolommen (6, 12 en 13) weinig onderscheidende cijfers bevat. Het betreft in alle gevallen schattingen die, vergeleken met de landelijke cijfers, aan de lage kant liggen.

Voor de rest komt duidelijk naar voren dat de positie van met name Amsterdam zwak te noemen is. Dat blijkt allereerst uit de ontwikkeling van het aantal werkzame personen. Het aantal full-time werkzame personen is sterk gedaald en het aantal part-time werkzame personen is slechts weinig gestegen. Verder is de totale beroepsbevolking gedaald. Dit lijkt vooral het gevolg te zijn van het afnemend aantal zelfstandigen/meewerkende gezinsleden, terwijl ook de afhankelijke beroepsbevolking is teruggelopen. Daar komt nog bij dat de overige afhankelijke beroepsbevolking en de categorie 'overigen' binnen de potentiële beroepsbevolking in het Amsterdamse minder zijn gestegen dan in de andere arbeidsmarktgebieden.

Ook de werkloosheidssituatie is in Amsterdam, gegeven het totaal aantal werkzoekenden zonder baan, zorgelijk te noemen. De groei van de werkloosheid is samen met het Gooi/Vechtstreek de sterkste van alle arbeidsmarktgebieden.

Ten aanzien van de uitkeringen kan worden opgemerkt dat het aantal AWW/-WAO-ers (80-100%) en RWW-ers in Amsterdam het sterkst is gestegen.

Een en ander resulteert in een sterke groei van de economische non-activiteit. Deze ligt in Amsterdam beduidend hoger dan in de andere gebieden.

Van de andere arbeidsmarktgebieden valt het op, dat Utrecht de sterkste groei van het aantal full-time werkzoekenden zonder baan kent, terwijl daarnaast ook sprake is van de sterkste groei van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden (excl. AAW/WAO 80-100%) en het aantal ABW-uitkeringsgerechtigden. Rotterdam wordt gekenmerkt door de sterkste groei van het aantal part-time werkzoekenden zonder baan.

BIJLAGE 45 LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AAW	= Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
ABP	= Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ABW	= Algemene Bijstandswet
AKT	= Arbeidskrachtentelling
AMIRES	= Analyse van Migratie op Regionale Schaal
BIZA	= Binnenlandse Zaken
CAO	= Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	= Centraal Bureau voor de Statistiek
COROP	= Commissie Regionaal Onderzoeksprogramma
CPB	= Centraal Planbureau
DCA	= Dienst Collectieve Arbeidsvoorwaarden
ETI	= Economisch Technologisch Instituut
ETD	= Economisch Technologische Dienst
GAB	= Gewestelijk Arbeidsbureau
GMD	= Gemeenschappelijke Medische Dienst
GSD	= Gemeentelijke Sociale Dienst
HAVO	= Hoger Algemeen Vormend Onderwijs
HBO	= Hoger Beroepsonderwijs
INRO-TNO	= Instituut voor Ruimtelijke Organisatie van de organisatie voor Technologisch Natuurwetenschappelijk Onderzoek
IPARTO	= Instituut voor Planning van Arbeid in de Toekomst
ISVA	= Informatiesysteem Vraag en Aanbod
LAVO	= Lager Algemeen Vormend Onderwijs
LBO	= Lager Beroepsonderwijs
MAVO	= Middelbaar Algemeen Vormend Onderwijs
MBO	= Middelbaar Beroepsonderwijs
MEAO	= Middelbaar Economisch en Administratief Onderwijs
MO	= Middelbaar Onderwijs
MULO	= Meer Uitgebreid Lager Onderwijs
NEI	= Nederlands Economisch Instituut
NS	= Nederlandse Spoorwegen
OBU	= Overbruggingsuitkering
ORSMIN	= Onderzoek Regionale en Stadsgewestelijke Migratie in Nederland
O & W	= Onderwijs en Wetenschappen
PGGM	= Pensioenfonds voor de Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen
PROMIRES	= Prognose van Migratie op Regionale Schaal
RBA	= Regionale Besturen Arbeidsvoorziening
RPD	= Rijksplanologische Dienst
RWW	= Rijksgroepsregeling Werkloze Werknemers
SCP	= Sociaal en Cultureel Planbureau
SVR	= Sociale Verzekeringsraad
SWP	= Statistiek Werkzame Personen
SZW	= Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VUT	= Vervroegde Uittreding
VWO	= Voortgezet Wetenschappelijk Onderwijs
WAO	= Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WO	= Wetenschappelijk Onderwijs
WRR	= Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
WW/nWW	= Werkloosheidswet/nieuwe Werkloosheidswet
WWV	= Wet Werkloosheidsvoorziening